

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 21.11.2000
KOM(2000) 742 endelig

**BERETNING FRA KOMMISSIONEN
TIL RÅDET**

**OM HARMONISERING AF FORBRUGERPRISINDEKS
I DEN EUROPÆISKE UNION**

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indholdsfortegnelse	2
Tabeller.....	6
Forkortelser anvendt i teksten.....	7
1. SAMMENDRAG	9
2. INDLEDNING	11
3. GRUNDBEGREBER OG DEFINITIONER.....	13
3.1. HICP's formål og anvendelsesområde.....	13
3.2. HICP's dækningsområde, vægte og priser	13
3.3. Beregning af HICP	14
4. HICP SOM FORMIDLET AF EUROSTAT	15
5. FORBEDRINGER AF INDEKSETS UDFORMNING.....	17
5.1. Vægte.....	17
5.2. Dækningsområdet for varer og tjenesteydelser.....	18
5.3. Dækning med hensyn til geografisk område og population	21
5.4. Klassifikation af varer og tjenesteydelser	21
5.5. Tarifpriser	22
5.6. Forsikring.....	23
5.6.1. Vægtningen af forsikringer	24
5.6.2. Priser på forsikringer	25
5.7. Sektorerne sundhedsvæsen, uddannelse og social sikring.....	25
5.8. Retningslinjer vedrørende gennemførelsesforanstaltninger i forbindelse med HICP	26
5.8.1. Retningslinjer for revisioner af HICP	26
5.8.2. Retningslinjer for behandlingen af prisnedsættelser i HICP	27
5.8.3. Retningslinjer for behandlingen af afviste prisobservationer	28
5.8.4. Retningslinjer for behandlingen af databehandlingsudstyr og især persondatamater i HICP	28
6. KVALITET I INDEKSET	29
6.1. Relevans.....	29
6.2. Pålidelighed.....	30

6.2.1.	Repræsentativitet.....	30
6.2.2.	Præcision.....	32
6.3.	Sammenlignelighed.....	33
6.3.1.	Sammenlignelighed i forbindelse med anvendelsen af forskellige formler	33
6.3.2.	Sammenlignelighed mellem medlemsstater	33
6.4.	HICP-normernes funktion.....	34
6.4.1.	Begrebsmæssige problemer i forbindelse med teknisk "vanskelige" produktgrupper.....	37
6.4.2.	Varer og tjenesteydelser, som har fået økonomisk betydning	37
6.4.3.	Vægtenes kvalitet	44
6.4.4.	Husholdningernes pengeudgifter til konsum	44
6.4.5.	Makroindeksformel (fælles referenceperiode).....	50
6.4.6.	Basisaggregater	53
6.4.7.	Minimumsnormer for stikprøveudtagning.....	56
6.4.8.	Niveauet, hvor makroaggregering ændres til basisaggregering.....	63
6.4.9.	Minimumsnormer for priser og kvalitetsjustering	63
6.4.10.	Database over kvalitetsjusteringer	65
6.4.11.	Implicitte kvalitetsindeks (IQI).....	65
6.4.12.	Fremgangsmåde i forbindelse med manglende observationer.....	66
6.4.13.	Sæsonvarer.....	66
6.4.14.	Måling og bearbejdning af priser	67
a)	Tarifpriser	67
b)	Prisnedsættelser.....	67
c)	Tidspunktet for inkludering af køberpriser i HICP	67
d)	Revisionspolitik.....	68
6.5.	Kohærens	68
6.5.1.	Klassifikation	68
6.5.2.	Definitioner, der er kohærente med nationalregnskabet.....	69
6.6.	Rettidighed og punktlighed.....	69
6.7.	Tilgængelighed og klarhed	70
7.	KVALITETSSIKRING I HICP	72

7.1.	Overvågning af bestemmelsernes overholdelse	72
7.2.	Rådgivende organ.....	74
8.	EU'S UDVIDELSE	75
8.1.	Indledning	75
8.2.	Gennemførelsesstrategi	75
8.3.	Phare-projekt.....	76
8.3.1.	Pilotprojekt vedrørende prisstatistikker.....	76
8.3.2.	Uddannelsesprogram	77
9.	FORSKRIFTSUDVALGETS FUNKTION	77
10.	REAKTIONER FRA BRUGERNE OG MEDIERNE	78
10.1.	Udtalelse fra Den Europæiske Centralbank.....	78
10.2.	Udtalelse fra Europa-Kommissionens Generaldirektorat for Økonomiske og Finansielle Anliggender.....	79
10.3.	HICP i pressen	80
11.	OMKOSTNINGER	82
12.	PERSPEKTIVER	82
12.1.	Fremtidigt samarbejde med medlemsstaterne.....	82
	BILAG I	86
	BILAG II	87
	BILAG III.....	99

TABELLER

Tabel 1 Delindeks, der er indført fuldt ud i december 1999	19
Tabel 2 Væsentligste potentielle årsager til forskelle, der er påvist	36
Tabel 3 Forskelle mellem varer og tjenesteydelser, som har fået økonomisk betydning, og erstatninger.....	40
Tabel 4 Produkter, som har fået øk. betydning - foreslået af medlemsstaterne	42
Tabel 5 Produkter, som har fået økonomisk betydning - foreslået af Eurostat	43
Tabel 6 Ændringer af dækningsområdet foretaget med indekset for januar 2000	47
Tabel 7 Årlige ændringssatser (forskel i procentpoint mellem HICP inkl. og ekskl. udvidet dækningsområde)	49
Tabel 8 Vægtreferenceperioder	52
Tabel 9 Formler, der anvendes til beregningen af basisaggregater	54
Tabel 10 Antal basisaggregater i gennemsnit pr. måned i de seneste 12 på hinanden følgende måneder	58
Tabel 11 Prisobservationer pr. basisaggregat i gennemsnit pr. måned.....	60
Tabel 12 Status quo og fremtidigt arbejde	84

FORKORTELSER ANVENDT I TEKSTEN

A	Østrig
B	Belgien
CEIES	Det Europæiske Rådgivende Udvalg for Statistisk Information på det Økonomiske og Sociale Område
CET	Centraleuropæisk tid
COICOP	Klassifikation af individuelt konsum efter formål
D	Tyskland
DK	Danmark
ECB	Den Europæiske Centralbank
ECPI	Det europæiske forbrugerprisindeks
EEAICP	EØS-forbrugerprisindekset
EF	Det Europæiske Fællesskab
EFT	De Europæiske Fællesskabers Tidende
EL	Grækenland
ENS	Det europæiske nationalregnskabssystem
ES	Spanien
ESCB	Det Europæiske System af Centralbanker
EU	Den Europæiske Union
EØS	Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde
F	Frankrig
FAG	Forholdet mellem aritmetiske gennemsnitspriser
FIN	Finland
FISIM	Indirekte målte finansielle formidlingstjenester
FN	De Forenede Nationer
GG	Geometrisk gennemsnit
HICP	Harmoniseret forbrugerprisindeks
I	Italien
IMF	Den Internationale Valutafond
IQI	Implicitte kvalitetsindeks
IRL	Irland
KKP	Købekraftspariteter
KKS	Købekraftsstandarder
L	Luxembourg
MUCPI	Den Monetære Unions forbrugerprisindeks
N	Norge
NL	Nederlandene
NPISH	Non-profit institutioner rettet mod husholdninger

OECD	Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling
P	Portugal
Phare	Handlingsplan for samordnet bistand til Polen og Ungarn (senere udvidet til at omfatte de øvrige central- og østeuropæiske lande)
S	Sverige
SDDS	Særlig datapubliceringsstandard
TQM	Total kvalitetsledelse (Total Quality Management)
UK	Det Forenede Kongerige
UNSD	De Forenede Nationers statistikafdeling
ØMU	Den Økonomiske og Monetære Union

**BERETNING FRA KOMMISSIONEN
TIL RÅDET
OM HARMONISERING AF FORBRUGERPRISINDEKS
I DEN EUROPÆISKE UNION**

1. SAMMENDRAG

Som fastsat i Rådets forordning (EF) nr. 2494/95¹ er der siden marts 1997 blevet udarbejdet og offentliggjort harmoniserede forbrugerprisindeks (HICP'er) med et fælles referenceår 1996=100, fælles dækningsområde for varer og tjenesteydelser og en fælles klassifikation.

I februar 1998 aflagde Kommissionen (Eurostat) beretning for Rådet {KOM(1998)104 endelig udg.} (i det følgende benævnt "beretningen") om de oprettede HICP'er og navnlig deres pålidelighed og overholdelse af sammenlignelighedskravene. Ifølge beretningen anså såvel Kommissionen som Det Europæiske Monetære Institut disse indeks for at være et tilfredsstillende grundlag til konvergensvurderingen. Eurostat og de vigtigste brugere ønskede imidlertid yderligere forbedringer af HICP'ernes kvalitet og sammenlignelighed, således at de kunne anvendes i forbindelse med den monetære politik og overvågningen af inflationen i Den Økonomiske og Monetære Union. Beretningen kom specifikt ind på problemerne i forbindelse med kvalitetsjusteringer, stikprøvemetoder og dækningsområdet for varer og tjenesteydelser. I de to år efter beretningens forelæggelse har Kommissionen (Eurostat) sammen med de nationale statistiske kontorer koncentreret sig om disse spørgsmål samt forelæggelsen af aktuelle og omfattende indeks for Den Europæiske Centralbank og andre brugere.

Selv om de første HICP'er havde et forholdsvis omfattende dækningsområde, var de for hovedpartens vedkommende en fællesnævner for de nationale forbrugerprisindeks. Med en betydelig indsats og et omfattende samarbejde fra medlemsstaternes side er dækningsområdet siden da blevet udvidet til at omfatte stort set alle forbrugsudgifter. Bl.a. er de vanskelige områder som sundhedsvæsen, uddannelse og social sikring nu i stor udstrækning omfattet, og det samme gælder forsikring og finansielle tjenester. Disse og dækningen med hensyn til geografisk område og population er omfattet på grundlag af fastlagte definitioner, hvilket sikrer sammenlignelighed trods betydelige institutionelle forskelle.

Andre forbedringer af sammenligneligheden hidrører fra aftaler om behandlingen af tarifpriser, såsom elektricitet og telefoner, og medlemsstaternes vilje til at ajourføre vægte og sikre, at priser på nye varer, f.eks. mobiltelefoner og pc'er, medtages. Selv om medlemsstaterne i henhold til forordningerne ikke er forpligtet til årligt at foretage en omfattende ajourføring af vægtene, er tre medlemsstater gået over til en årlig ajourføring, og andre overvejer enten dette eller har planer om en snarlig ajourføring. Som følge heraf har HICP'erne betydeligt flere ajourførte og relevante vægte, end det var tilfældet med forbrugerprisindeksene inden harmoniseringen.

Der er endnu ikke opnået enighed om, hvorvidt man for boligejere kan måle inflation, som bør omfattes af HICP'erne, ud over i priserne for reparationer og vedligeholdelse. Muligheden for at udarbejde et indeks for nettoerhvervelsesudgifterne i forbindelse med ejerboliger (huspriser) er blevet undersøgt og har vist sig at indebære betydelige praktiske vanskeligheder for en række medlemsstater. Afhængigt af, hvilken synsvinkel der lægges til grund, er der i forbindelse med de omkostninger, der opstår for boligejerne, bortset fra pengeudgifterne, enten ikke tale om inflation i forbrugerpriserne, eller der er tale herom, men uden en praktisk løsning.

¹ EFT L 257 af 27.10.1995, s. 1.

Måske ikke uventet har det vist sig at være vanskeligt at løse problemet med kvalitetsjusteringer. Alligevel er der langsomt gjort en række fremskridt, f.eks. indførelsen af implicitte kvalitetsindeks (IQI) på forsøgsbasis som et praktisk overvågningsinstrument. Det forhold, at forbrugerprisindeksene kunne være overvurderet, fordi der ikke blev taget højde for kvalitetsændringer, navnlig i forbindelse med højteknologiske varer som f.eks. pc'er, har givet anledning til stigende bekymring efter "Boskin-komitéens" rapport i december 1996 om det amerikanske forbrugerprisindeks og Hoffmann-rapporten om det tyske forbrugerprisindeks (1998). Kommissionen (Eurostat) så nærmere på argumenterne om skævheder.

Den fastslog, at kvalitetsændringer var et vigtigt spørgsmål og konkluderede, at selv om der ikke var enighed om, hvad der skulle forstås ved kvalitetsændringer, eller om hvilke metoder, der skulle anvendes for at tage højde for sådanne ændringer, kunne man ikke acceptere argumentet, at der i ethvert forbrugerprisindeks forekommer systematiske skævheder. Selv om Boskin-komitéens argument, som var baseret på teorien bag leveomkostningsindeks, var interessant, var det ikke relevant for HICP, som er et indeks af Laspeyres-typen, der har til formål at måle inflationen. Hertil kommer, at de antagelser, der lå til grund for teorien, generelt ikke holdt stik. Kommissionen (Eurostat) følger dog nøje de forsøg, som gennemføres af det amerikanske bureau for arbejdsstatistik (Bureau of Labour Statistics) med henblik på at udvikle kvalitetsjusteringer til pc'er og andre varer og tjenesteydelser.

Den forsøger fortsat at opnå enighed med medlemsstaterne om praktiske foranstaltninger til at forbedre kvalitetsjusteringer. Sammenligninger mellem de justeringer, som landene har foretaget, har undertiden vist store og uacceptable forskelle i delindeksene, hvilket medlemsstaterne er blevet gjort opmærksom på.

Med hensyn til samarbejdet med medlemsstaterne om stikprøvemetoder er der gjort betydeligt flere fremskridt, selv om der også her mangler en tilstrækkelig teoretisk ramme. Selv om den statistiske stikprøveteorier er veludviklet, er dens anvendelse på prisindeks, hvor prisændringerne skal måles i en dynamisk økonomi, forbundet med begrebsmæssige vanskeligheder, som ikke er blevet afhjulpet. Det forholder sig også således, at de fleste medlemsstater af økonomiske årsager snarere anvender målrettet stikprøveudtagning end sandsynlighedsudvælgelse. Lovreguleringen vil hovedsagelig komme til at omfatte et repræsentativt udsnit af de varer og tjenesteydelser, der udbydes for øjeblikket. En række medlemsstater overvejer også at se nærmere på de potentielle fordele ved forbedrede prisoplysninger i form af "scannerdata" fra supermarkedskasser.

Siden starten af ØMU'ens tredje fase i januar 1999 er hovedvægten blevet flyttet fra nationale HICP'er til Den Monetære Unions forbrugerprisindeks (MUCPI), som indgår som et centralt element ved ECB's vurdering af prisstabiliteten i euroområdet. Kommissionen (Eurostat) offentliggør nu MUCPI sammen med de månedlige HICP'er og en lang række delindeks efter en tidsplan, der ligger ca. 18 dage tidligere end fastsat i Rådets rammeforordning. Indeksene er tilgængelige via Kommissionens (Eurostats) database NewCronos og dens websted sammen med supplerende forklarende noter om beregningsmetoderne. Med ekspertbistand fra Kommissionen (Eurostat) og medlemsstaterne har ansøgerlandene gjort betydelige fremskridt i udarbejdelsen af forbrugerprisindeks på grundlag af HICP-kravene, og disse er også tilgængelige.

Kommissionen (Eurostat) mener, at HICP'erne er et bemærkelsesværdigt resultat af fælles anstrengelser, som giver sig udslag i markant forbedrede inflationsmålinger, der ikke blot spiller en væsentlig rolle for udformningen af den monetære politik i forbindelse med Den Monetære Union, men også for medlemsstaternes regeringer. Der er dog stadig langt igen, før indeksene generelt kan betragtes som pålidelige, relevante og sammenlignelige. Som led i det fremtidige arbejdsprogram med medlemsstaterne tilstræbes det derfor at konsolidere og forklare (med praktiske retningslinjer) de nuværende normer og på de områder, hvor der fortsat kan forekomme systematiske forskelle, f.eks. kvalitetsjusteringer, at udarbejde de nødvendige nye normer. Det tilstræbes også at udvikle operationelle overvågningssystemer, som skal give brugerne sikkerhed for, at alle HICP'er og MUCPI er i overensstemmelse med de eksisterende og fremtidige normer.

2. INDLEDNING

Den 23. oktober 1995 vedtog Rådet en forordning², som indeholdt retsgrundlaget for fastsættelsen af en harmoniseret metodologi for udarbejdelse af forbrugerprisindeks i EU-medlemsstaterne.

HICP tjente som et kriterium for deltagelse i Den Økonomiske og Monetære Union (ØMU) og danner grundlag for udarbejdelsen af det europæiske forbrugerprisindeks (ECPI) og Den Monetære Unions forbrugerprisindeks (MUCPI). Sidstnævnte er den officielle målestok for inflationen i euroområdet. I begyndelsen af harmoniseringsprocessen blev HICP'erne hovedsagelig brugt i forbindelse med anvendelsen af konvergenzkriteriet for prisstabilitet som led i forberedelserne til ØMU'ens tredje fase. I overensstemmelse hermed var harmoniseringsarbejdet i denne periode koncentreret om foranstaltninger, som tog sigte på at eliminere eller mindske væsentlige virkninger på lang sigt (manglende sammenlignelighed), da der var mest sandsynlighed for, at disse ville fordreje vurderingerne af en holdbar prisstabilitet. Denne fremgangsmåde var i overensstemmelse med traktaten om Den Europæiske Union, hvori det hedder, at "inflationen måles ved hjælp af forbrugerprisindekset på et sammenligneligt grundlag, der tager hensyn til forskelle i nationale definitioner".

Den 1. januar 1999 var en historisk dato i den europæiske økonomiske integrationsproces. Den Økonomiske og Monetære Unions tredje fase begyndte med 11 landes deltagelse i den fælles valuta. I euroområdet anvendes fra denne dato en fælles rentesats, som fastsættes af Den Europæiske Centralbank (ECB). Som fastsat i traktaten er det hovedmålet for Det Europæiske System af Centralbanker (ESCB) at fastholde prisstabilitet. Wim Duisenberg, formand for ECB, bebudede i oktober 1998³, at ECB ville gennemføre en fleksibel pengepolitisk strategi i euroområdet, som sikrede prisstabilitet og var baseret på en pengepolitisk referenceværdi og en blanding af andre indikatorer ("*prisstabilitet defineres som en år-til-år stigning i det harmoniserede forbrugerprisindeks på under 2 pct. for euroområdet*")⁴.

² Rådets forordning (EF) nr. 2494/95 (EFT L 257 af 27.10.1995, s. 1).

³ Jf. tekst, der blev omdelt på ECB's pressekonference, Frankfurt, 13.10.1998.

⁴ Wim Duisenberg på ECB's pressekonference, Frankfurt, 13.10.1998.

Rådets forordning (EF) nr. 2494/95 om harmoniserede forbrugerprisindeks (HICP) (i det følgende benævnt "rammeforordningen") foreskrev en **fremgangsmåde i etaper**, hvor hver etape krævede særlige gennemførelsesforanstaltninger, som blev vedtaget i form af kommissionsforordninger. For så vidt angår fremgangsmåden i forbindelse med gennemførelsen af HICP, bør det understreges, at rammeforordningen foreskrev en procedure, hvorefter Udvalget for Det Statistiske Program fungerer som forskriftsudvalg. (Udvalget for Det Statistiske Program består af lederne af de nationale statistiske kontorer.)

Inden for disse rammer er der i samarbejde med medlemsstaterne udarbejdet regler og retningslinjer eller ikke-bindende erklæringer om god praksis med henblik på udarbejdelsen af HICP. Der er indtil nu vedtaget ti detaljerede forordninger om de specifikke gennemførelsesforanstaltninger i forbindelse med udarbejdelsen af HICP.

Den første forordning, Kommissionens forordning (EF) nr. 1749/96 vedrørende oprindelige foranstaltninger, omfattede seks tekniske områder: det oprindelige dækningsområde, varer og tjenesteydelser, som har fået økonomisk betydning, basisaggregater og minimumsnormer for kvalitetsjusteringer, stikprøveudtagning og priser. Den anden forordning, Kommissionens forordning (EF) nr. 2214/96, vedrørte HICP og de delindeks, som fremsendes til og videreformidles af Eurostat. Kommissionens forordning (EF) nr. 2454/97 fastsatte minimumsnormer for kvaliteten af de vægte, der bruges ved udarbejdelsen af HICP.

Endvidere udvider to gennemførelsesforordninger (Rådets forordning (EF) nr. 1687/98 og nr. 1688/98) HICP's dækning i december 1999 og december 2000.

Den fjerde forordning, Kommissionens forordning (EF) nr. 2646/98, fastlagde minimumsstandarter for behandling af tariffer, og Kommissionens forordning (EF) nr. 1617/1999 vedrørte minimumsstandarter for behandling af forsikring.

Kommissionens forordning (EF) nr. 1749/1999 ajourførte den klassifikation, der var fastlagt i Kommissionens forordning (EF) nr. 2214/96. Den seneste forordning, Rådets forordning (EF) nr. 2166/1999, fastlagde minimumsstandarter for behandling af produkter inden for sektorerne sundhedsvæsen, uddannelse og social sikring i HICP. Udvalget for Det Statistiske Program afgav på sit møde i maj 2000 positiv udtalelse om to andre udkast til forordninger (udkast til forordning om behandlingen af nedsatte priser i HICP og udkast til forordning om tidspunktet for inkludering af køberpriser i HICP). Alle retsregler vedrørende HICP er anført i bilag I til denne beretning.

Som det allerede blev understreget i den første beretning, er udarbejdelsen af et forbrugerprisindeks et kompliceret og følsomt anliggende. Mange af de nødvendige ændringer blev vedtaget efter langvarige drøftelser, og de krævede en omfattende forberedelse inden gennemførelsen.

Den første beretning beskrev situationen i forbindelse med HICP i slutningen af 1997 efter vedtagelsen af de tre første gennemførelsesforordninger.

Denne beretning, som er baseret på ovennævnte, er koncentreret om de forbedringer, der siden da er opnået med hensyn til indeksets udformning, og kommer nærmere ind på kvalitetsaspekter i forbindelse med indekset. Endvidere giver den et overblik over arbejdsprogrammet frem til 2002.

3. GRUNDBEGREBER OG DEFINITIONER

3.1. HICP's formål og anvendelsesområde

HICP udarbejdes i alle medlemsstater på grundlag af en harmoniseret metodologi, der er udviklet af europæiske prisstatistikere under ledelse af Eurostat. Det er den vigtigste målestok for prisstabilitet i euroområdet. HICP anvendes til konvergensvurderingen i EU, og de finansielle markeder værdsætter disse indeks, da de tilvejebringer sammenlignelige indikatorer i alle EU-medlemsstater.

I henhold til Maastricht-traktaten er formålet med HICP at måle inflationen ved hjælp af forbrugerprisindekset på et sammenligneligt grundlag, der tager hensyn til forskelle i nationale definitioner. Der blev imidlertid i denne forbindelse ikke taget højde for, at der ikke findes nogen operationel definition af "inflation". Der findes kun generelle definitioner, hvoraf den mest udbredte formentlig er, at der "ved inflation forstås en vedvarende stigning i det generelle prisniveau". På grundlag af denne definition og under hensyntagen til holdningen og behovene blandt de væsentlige brugere blev det besluttet at beregne HICP som et prisindeks af Laspeyres-typen, som er baseret på priserne på varer og tjenesteydelser, som udbydes på medlemsstatens økonomiske område til direkte imødekomme af forbrugernes efterspørgsel. På grundlag heraf og under henvisning til det europæiske nationalregnskabssystem (ENS 95) blev HICP's dækningsområde defineret som "husholdningernes pengeudgifter til konsum". Hermed fastlægges de varer og tjenesteydelser, den population og det geografiske område, der skal omfattes, samt de priser og vægte, der skal anvendes.

HICP kan således beskrives som et "indeks for inflationen i forbrugerpriserne" eller et "rent prisindeks" af Laspeyres-typen, som måler de gennemsnitlige prisændringer på grundlag af husholdningernes ændrede udgifter til opretholdelse af samme forbrugsmønster samt sammensætningen af forbrugerpopulationen i basis- eller referenceperioden. Ved "rent" forstås, at det strengt taget kun er prisændringerne, der afspejles i forskellen mellem den aktuelle periode og basis- eller referenceperioden. HICP er ikke et leveomkostningsindeks. Det er således ikke en målestok for ændringerne i minimumsomkostningerne til at opnå samme "levestandard" (dvs. konstant nytte) på grundlag af to forskellige forbrugsmønstre i de to sammenlignede perioder, og hvor indekset kan omfatte andet end rene prisændringer.

3.2. HICP's dækningsområde, vægte og priser

HICP's "dækningsområde" er de varer og tjenesteydelser, der indgår i husholdningernes pengeudgifter til konsum. Det er klassificeret i henhold til de firecifrede kategorier og underkategorier i COICOP/HICP (klassifikation af privat konsum efter formål tilpasset HICP).

"Husholdningernes pengeudgifter til konsum" er den del af udgifterne til konsum, som afholdes:

- af husholdningerne uanset nationalitet eller hjemsted, og
- i monetære transaktioner, og
- på medlemsstatens økonomiske område, og
- til varer og tjenesteydelser, som anvendes til direkte opfyldelse af individuelle behov og

- i en af eller begge de perioder, der sammenlignes.

De "priser", der anvendes i HICP, er de priser, som husholdningerne betaler for individuelle varer og tjenesteydelser i monetære transaktioner. Køberprisen er den pris, som køberen faktisk betaler for produkterne på købstidspunktet; inklusive skatter minus subsidier; efter fradrag af alle mængde- og sæsonrabatter på standardpriser og -takster; eksklusive renter og gebyrer, der betales i henhold til låne- og kreditordninger; eksklusive ekstraomkostninger som følge af manglende overholdelse af den betalingsfrist, der blev aftalt på købstidspunktet.

Ved "vægte" i HICP forstås de aggregerede udgifter, som husholdningerne afholder i en given kategori af varer og tjenesteydelser sat i forhold til de samlede udgifter til alle varer og tjenesteydelser i HICP.

3.3. Beregning af HICP

Forbrugsudgifternes relative fordeling på de enkelte produkter varierer fra land til land. Der findes således ingen "ensartet kurv", som gælder for alle medlemsstater. Boligejeres boligudgifter, udtrykt som beregnet lejeværdi eller rentebetalinger på realkreditlån, betragtes ikke som en del af den inflatoriske proces og er derfor ikke omfattet.

De vægte, der anvendes ved beregningen af HICP, kan stamme fra en referenceperiode, der ligger indtil syv år forud for det aktuelle år. Der skal imidlertid hvert år foretages justeringer i forbindelse med navnlig betydelige ændringer af udgiftsmønstret. Dette minimerer eventuelle skævheder som følge af forskellige opdateringshyppigheder.

For at sikre, at HICP'erne er indbyrdes relateret og følger markedsudviklingen, skal nye produkter omfattes, når de opnår en væsentlig relativ betydning. HICP'erne skal være baseret på passende stikprøvemetoder, som tager højde for de nationale forskelle med hensyn til produkter og priser. Stikprøverne skal løbende ajourføres, navnlig ved at sætte en stopper for den fremgangsmåde, hvor manglende priser blot antages at være lig med de senest observerede priser. For at måle rene prisændringer skal de priser, der indgår i HICP, være justeret for kvalitetsændringer. Der ses i denne forbindelse bort fra visse u hensigtsmæssige fremgangsmåder, f.eks. automatisk regulering.

Endvidere skal HICP'erne udarbejdes på grundlag af særlige formler. MUCPI beregnes som et vægtet gennemsnit af HICP'erne i de 11 lande i euroområdet. Indekset beregnes som et årligt kædeindeks, som muliggør, at landenes vægte kan ændres hvert år. En medlemsstats vægt er dens andel af husholdningernes pengeudgifter til konsum i hele ØMU. De landevægte, der anvendes i 2000, er nationalregnskabsdata for 1998, som er ajourført til december 1999-priser. Vægte i nationale valutaer omregnes til euro på grundlag af de uigenkaldeligt fastlåste omregningskurser.

Det europæiske forbrugerprisindeks (ECPI) beregnes som et årligt kædeindeks for de 15 EU-medlemsstater indtil 1998. Med start i 1999 beregnes ECPI som et årligt kædeindeks for euroområdet, Danmark, Grækenland, Sverige og Det Forenede Kongerige. I EØS-forbrugerprisindekset (EEAICP) indgår endvidere Island og Norge. Landvægte for ECPI og EEAICP er afledt af værdien af husholdningernes pengeudgifter til konsum i nationale valutaer omregnet til købekraftsstandarden (KKS). Landevægten for euroområdet afspejler dens andel i hele EU og hele EØS.

Tekniske noter vedrørende HICP og MUCPI var indeholdt i Eurostats nyhedsbrev 21/97 af 5. marts 1997, meddelelse 8/98 af 4. maj 1998 og meddelelse 2/00 af 18. februar 2000 (som indeholder en fuldstændig fortegnelse over HICP-forordninger). Yderligere oplysninger findes i beretningen fra Kommissionen til Rådet om harmonisering af forbrugerprisindekser, KOM(1998) 104 endelig udg.

4. HICP SOM FORMIDLET AF EUROSTAT

For at årsagerne til inflationspres kan analyseres, skal HICP opdeles i bestanddele, der vedrører forskellige produktgrupper. De ca. 100 delindeks og vægte, der offentliggøres af Eurostat, er baseret på COICOP/HICP, dvs. en version af den internationale klassifikation af privat konsum efter formål tilpasset HICP.

Kommissionen (Eurostat) offentliggør hver måned:

- HICP'erne med alle poster for alle EU-medlemsstater samt Island og Norge
- det europæiske forbrugerprisindeks (ECPI)
- Den Monetære Unions forbrugerprisindeks (MUCPI)
- EØS-forbrugerprisindekset (EEAICP)
- ca. 100 delindeks, deres tilsvarende vægte og vægtede gennemsnit (ECPI, MUCPI og EEAICP) og
- landevægte svarende til husholdningernes udgifter i hele EU, hele ØMU og hele EØS.

Endvidere offentliggør Kommissionen (Eurostat) en række såkaldte "specielle aggregater", som er blevet udviklet i samarbejde med Generaldirektoratet for Økonomiske og Finansielle Anliggender og ECB. De måler inflationen for grupper af produkter, varer og tjenesteydelser, som normalt er af særlig interesse for økonomiske analyser. De specielle aggregater vil i givet fald blive udviklet yderligere i fremtiden, alt efter brugernes behov. På nuværende tidspunkt offentliggøres følgende specielle aggregater:

- Varer (alle poster undtagen tjenesteydelser)
- Industrivarer
- Ikke-energimæssige industrivarer
- Ikke-energimæssige industrivarer, kun varige forbrugsgoder
- Ikke-energimæssige industrivarer, kun halv-varige forbrugsgoder
- Ikke-energimæssige industrivarer, kun ikke-varige forbrugsgoder
- Energi
- Næringsmidler, herunder alkohol og tobak
- Uforarbejdede næringsmidler

- Forarbejdede næringsmidler, herunder alkohol og tobak
- Tjenesteydelser (alle poster undtagen varer)
- Alle poster undtagen energi
- Indeks med alle poster, undtagen energi, næringsmidler, alkohol og tobak
- Alle poster undtagen energi og uforarbejdede næringsmidler
- Sæsonbestemte næringsmidler
- Alle poster undtagen sæsonbestemte næringsmidler
- Alle poster undtagen energi og sæsonbestemte næringsmidler
- Energi og sæsonbestemte næringsmidler
- Flydende brændsel og brændstof og smøremidler til personlige transportmidler
- Alle poster undtagen flydende brændsel og brændstof og smøremidler til personlige transportmidler
- Alle poster undtagen alkohol og tobak
- Energi og uforarbejdede næringsmidler
- Alle poster undtagen bolig, vand, elektricitet, gas og andet brændsel
- Elektricitet, gas, fastbrændsel og varmt vand og damp
- Uddannelse, sundhedsvæsen og social sikring
- Alle poster undtagen uddannelse, sundhedsvæsen og social sikring.

Til HICP'erne og delindeksene herunder stilles der følgende oplysninger til rådighed:

- det månedlige indeksniveau
- den månedlige ændringssats
- den 12 måneders eller årlige ændringssats
- det årlige gennemsnitlige indeks
- den årlige gennemsnitlige ændringssats.

Oplysningerne opdateres hver måned og er tilgængelige for alle brugere via Eurostats database "NewCronos". Endvidere indeholder euroindikator-websiden på Eurostats websted aktuelle ændringssatser. Dataene kan desuden fås via Eurostats Data Shop-net.

5. FORBEDRINGER AF INDEKSETS UDFORMNING

Siden udarbejdelsen af den foregående beretning fra Kommissionen til Rådet er der opnået forbedringer på følgende områder:

5.1. Vægte

I henhold til Rådets rammeforordning skal HICP-vægtene ajourføres tilstrækkeligt hyppigt til at sikre sammenligneligheden, men samtidig skal man af omkostningsmæssige årsager undgå at foretage husstandsbudgetundersøgelser hyppigere end én gang hvert femte år. Endvidere kræves det, at der vedtages gennemførelsesforanstaltninger med henblik på at bevare HICP'ernes "pålidelighed og relevans". Kommissionens forordning (EF) nr. 2454/97 om minimumsnormer for kvaliteten af HICP-vægtninger søger at opfylde disse behov samtidig med, at medlemsstaterne pålægges minimale byrder og får størst mulig frihed med hensyn til metodevalg. Forordningen sigter mod at give en minimumsgaranti for kvaliteten af de vægte, der anvendes til udarbejdelsen af HICP, og minimerer skævheder mellem HICP'erne som følge af forskellige opdateringshyppigheder.

Forbrugerprisindeks er forholdsvis upåvirkede af vægtændringer. Da det er omkostningskrævende at have en høj grad af præcision for alle vægte på grundlag af hyppige og omfattende ajourføringer, havde dette ikke været en acceptabel løsning i forordningen vedrørende vægte. Det var dog nødvendigt i en vis grad at sikre, at store forskelle i opdateringshyppigheden ikke resulterer i en manglende sammenlignelighed. Forordningen fastsætter en minimumsnorm, hvorved de anvendte vægte generelt kan stamme fra en vægtreferenceperiode, der ligger indtil syv år forud for det aktuelle år, men justeringer skal foretages hyppigere, hvis der har været væsentlige ændringer af udgiftsmønstret. Der er derfor krav om, at der årligt skal foretages kontrol af de vægte, som anses for at være mest kritiske med hensyn til HICP'ernes pålidelighed og relevans og dermed sammenlignelighed. Dette er primært vægtene for delindeksene eller deres hovedkomponenter, hvor væsentlige markedsændringer har ledsaget en "divergerende" prisudvikling.

En divergerende prisudvikling er en udvikling, som er markant forskellig fra det samlede gennemsnit, og kan påvises på grundlag af priser, der indsamles til indekset. En væsentlig markedsudvikling kan påvises via den normale indsamling af oplysninger, som indgår i udarbejdelsen af indeksene. Ifølge forordningen skal der ikke foretages nye undersøgelser, men det skal tilstræbes at gøre bedst mulig brug af de statistiske oplysninger, der er til rådighed i medlemsstaterne. Der skal ikke foretages husstandsbudgetundersøgelser hyppigere end én gang hvert femte år, men de medlemsstater, som foretager mindre årlige undersøgelser, har mulighed for at anvende resultaterne af disse til at justere vægtene, hvis det kan påvises, at der er ændringer. Der er endvidere mulighed for at tage hensyn til oplysninger fra nationalregnskabet, markedsundersøgelser og andre steder. Medlemsstaterne er ikke forpligtet til at tage hensyn til den allerseneste udvikling, dvs. i en periode på to år forud for den pågældende evaluering, selv om dette ville være hensigtsmæssigt, når man har kendskab til, at der har været tale om en væsentlig udvikling.

Såfremt det påvises, at en vægt er mangelfuld, skal medlemsstaterne foretage et forbedret skøn og en passende justering fra indekset for den følgende januar måned, hvis dette overstiger tærsklen på 0,1 procentpoint på årsbasis i forhold til året før. Formålet er at sikre, at de justerede vægte er de bedste skøn, der kan foretages på grundlag af de tilgængelige oplysninger.

Yderligere oplysninger om HICP-vægtenes kvalitet og HICP'ernes fælles referenceperioder findes i afsnit 6.4.3 og 6.4.5. Alle poster og landevægte er anført i henholdsvis bilag II og III til denne beretning.

5.2. Dækningsområdet for varer og tjenesteydelser

Kommissionens forordning (EF) nr. 1749/96 fastsatte HICP'ernes oprindelige dækningsområde fra januar 1997. Nogle vanskelige kategorier, såsom sundheds- og uddannelsesområdet, hvor der er betydelige institutionelle forskelle medlemsstaterne imellem, var ikke fuldt ud omfattet af HICP'ernes oprindelige dækningsområde. Rådets forordning (EF) nr. 1687/98 ændrede Kommissionens forordning (EF) 1749/96 med hensyn til dækningsområdet for varer og tjenesteydelser og fastsatte en procedure for, hvordan HICP's dækningsområde kunne udvides i etaper. Den første etape som led i udvidelsen af dækningsområdet trådte i kraft i december 1999 og blev anvendt i indekset for januar 2000. Det næste skridt er reguleret i Kommissionens forordning (EF) nr. 2166/1999 og vil blive taget med offentliggørelsen af indekset for januar 2001. I henhold til Kommissionens forordning (EF) nr. 2166/1999 skal følgende delindeks gennemføres i december 2000:

- (a) socialsikringstjenester i hjemmet, f.eks. rengøring, madordninger, transport af handicappede
- (b) tjenester ydet af hospitaler (delvis) (COICOP/HICP 06.3)
- (c) ældrehjem, handicapboliger.

Med begrebet "husholdningernes pengeudgifter til konsum" definerer Rådets forordning (EF) nr. 1687/98 både de varer og tjenesteydelser, der skal omfattes, og de priser, der skal anvendes i HICP. Priserne skal være de beløb, som forbrugerne faktisk betaler for et produkt, med fradrag af refusioner, subsidier og tilskud. Forordningen er baseret på de definitioner, der er fastsat i det europæiske nationalregnskabssystem (ENS 95).

Følgende tabel viser proceduren for, hvordan HICP's produktdækning udvides i etaper:

Tabel 1 Delindeks, der er indført fuldt ud i december 1999

04.	BOLIG, VAND, ELEKTRICITET, GAS OG ANDET BRÆNDSEL	
04.1.1.	Husleje, der faktisk betales af lejere	Udvidet i 1999 med henblik på at opnå en harmoniseret behandling af subsidier
04.1.2.	Andre faktiske lejebetalinger	
04.4.1.	Vandforsyning	Udvidet til også at omfatte "skattelignende" afgifter, medmindre de finansieres over skatterne
04.4.2.	Renovation	
04.4.3.	Kloakering	
06.	SUNDHEDSVÆSEN	
06.1.1.	Medicinske produkter, apparater og medicinsk udstyr	Udvidet til at omfatte nettoforbrugsudgifterne til varer og tjenesteydelser inden for sundhedsvæsenet som led i socialsikringsordningen
06.2.1.	Lægebehandling	Indført i december 1999 på grundlag af nettoopgørelsesmetoden
06.2.2.	Tandbehandling	Jf. 06.2.1.
06.2.3.	Paramedicinske tjenester	Jf. 06.2.1.
09.	FRITID OG KULTUR	
09.5.1.	Bøger	Udvidet til at omfatte nettoforbrugsudgifterne til varer og tjenesteydelser på uddannelsesområdet
09.5.4.	Papirvarer og tegnematerialer	
10.	UDDANNELSE	
10.1.1.	Førskoleuv. og uv. på første niveau	Jf. 06.2.1.
10.1.2.	Undervisning på andet niveau	Jf. 06.2.1.
10.1.3.	Undervisning på tredje niveau	Jf. 06.2.1.
10.1.4.	Undervisning, som ikke kan henføres til et bestemt niveau	Udvidet til at omfatte nettoforbrugsudgifterne til edb- og sprogkurser og andre lignende kurser

(fortsat)

11.	HOTELLER OG RESTAURANTER	
11.1.2.	Kantiner	Udvidet til at omfatte nettoforbrugsudgifterne til kantiner og indlogering på kostskoler, universiteter og andre uddannelsesinstitutioner
11.2.0.	Indlogering	
12.	DIVERSE VARER OG TJENESTEYDELSER	
12.4.0.	Tjenestey. i forb. m. social beskyt. (*)	Jf. 06.2.1.
12.5.2.	Forsikring i forbindelse med boliger	Udvidet til at omfatte gebyret for alle former for forsikring, der tegnes af lejere mod brand, tyveri m.v. i stedet for indboforsikring
12.5.3.	Sygeforsikring	Indført i december 1999 for at omfatte private syge- og ulykkesforsikringer
12.5.4.	Transportforsikring	Udvidet til også at omfatte rejse- og rejsegodsforsikring
12.5.5.	Anden forsikring	Indført i december 1999 for også at omfatte forsikring, der dækker skade på tredjemand eller dennes ejendom, som ikke står i forbindelse med personlige transportmidler
12.6.	Finansielle tjenesteydelser i.a.n.	Udvidet til at omfatte banktjenester og andre finansielle tjenesteydelser
(*) Delindeks vil til dels blive indført i december 2000.		

5.3. Dækning med hensyn til geografisk område og population

I henhold til Rådets rammedirektiv skal HICP være baseret på priserne på varer og tjenesteydelser, som udbydes på medlemsstaternes økonomiske område med henblik på direkte imødekommelse af forbrugernes efterspørgsel. Med hensyn til det økonomiske område og de pågældende forbrugere var der behov for en harmoniseret definition af HICP's dækning med hensyn til geografisk område og population med henblik på at opnå sammenlignelighed og også undgå huller eller dobbeltpostering, når HICP'erne aggregeres til EØS-forbrugerprisindekset (EAAICP), det europæiske forbrugerprisindeks (ECPI) eller Den Monetære Unions forbrugerprisindeks (MUCPI).

Rådets forordning (EF) nr. 1688/98 fastsætter, at HICP skal dække alle husholdningernes pengeudgifter til konsum, som finder sted på en medlemsstats økonomiske område. HICP skal navnlig også omfatte udenlandske besøgendes udgifter ("indlandsbegreb") og udgifterne blandt personer, som bor på institutioner, men ikke omfatte hjemmehørende udgifter under ophold i udlandet. Alle private husholdninger bør omfattes, uanset hvilket område de bor i - i byen eller på landet - eller deres indkomstmæssige position. Udgifter i erhvervsøjemed bør ikke omfattes.

"Indlandsbegrebet" blev hovedsagelig valgt, fordi formålet med MUCPI er at tilvejebringe en målestok for prisstabiliteten i euroområdet. Målsætningen er at måle prisændringer i euroområdet ved at aggregere prisændringer inden for de enkelte medlemsstats områder. De udgifts- og prisændringer, som skal måles inden for en medlemsstats økonomiske område, bør omfatte de ændringer, der vedrører udenlandske besøgende, og ikke omfatte de ændringer, der vedrører hjemmehørende under ophold i udlandet.

HICP's dækningsområde defineres som de varer og tjenesteydelser, som er omfattet af husholdningernes pengeudgifter til konsum. Da sektoren husholdninger omfatter personer, som bor på institutioner, bør deres udgifter omfattes af HICP-vægtene.

Af hensyn til sammenligneligheden skal der i henhold til Rådets forordning (EF) nr. 1688/98 foretages justeringer af det geografiske område og den population, som er omfattet. Det er fastsat i forordningen, at HICP, der udarbejdes ved hjælp af delindeksvægte, som afspejler pengeudgifter til konsum afholdt af en delkategori af husholdninger og ikke af alle husholdninger, anses for at være sammenlignelige, når denne forskel i praksis udgør mindre end en tusindedel af samtlige de af HICP omfattede udgifter.

Bestemmelserne i forordningen blev gennemført i december 1999.

5.4. Klassifikation af varer og tjenesteydelser

HICP's klassifikation blev ajourført med offentliggørelsen af indekset for januar 2000. I Kommissionens forordning (EF) nr. 1749/1999 defineres den nye COICOP/HICP-klassifikation i overensstemmelse med den endelige udgave af COICOP som defineret af FN i 1999, og den erstatter den klassifikation i Kommissionens forordning (EF) nr. 2214/96, som var baseret på en foreløbig udgave af COICOP. Den nye udgave tilpassede listen og sammensætningen af delindeksene under HICP. I forbindelse med HICP var det nødvendigt at udelade en række delindeks under COICOP, da de ikke var omfattet af HICP's dækningsområde, f.eks. euforiserende stoffer eller beregnet lejeværdi af egen bolig. Endvidere er visse COICOP-undergrupper (firecifret niveau) blevet sammenstillet for at sikre, at vægten var over en tusindedel i de fleste medlemsstater.

Det er navnlig følgende indeks, der blev berørt af ændringerne af klassifikationen:

08.2.0	Telefon- og telefaxudstyr
08.3.0	Telefon- og telefaktjenesteydelser
09.1	Audiovisuelt og fotografisk udstyr og databehandlingsudstyr
09.1.5	Reparation af audiovisuelt og fotografisk udstyr, databehandlingsudstyr
09.2	Andre større forbrugsgoder i forbindelse med fritid og kultur
09.2.1/2	Større forbrugsgoder til indendørs og udendørs fritids- og kulturaktiviteter, herunder også musikinstrumenter
09.2.3	Vedligeholdelse og reparation af andre større forbrugsgoder til fritids- og kulturaktiviteter
09.3	Andet tilbehør og udstyr til fritid, haver og kæledyr
09.3.1	Spil, legetøj og hobbyartikler
09.3.2	Udstyr til sport, camping og friluftaktiviteter
09.3.3	Planter og blomster
09.3.4/5	Kæledyr og artikler til kæledyr, herunder også dyrelægetjenesteydelser og andre tjenesteydelser for kæledyr
09.4	Tjenesteydelser i forbindelse med fritid og kultur
09.4.1	Tjenesteydelser i forbindelse med fritid og sport
09.4.2	Tjenesteydelser i forbindelse med kultur
09.5.1	Bøger
09.5.2	Aviser og tidsskrifter
09.5.3/4	Diverse trykt materiale, papirvarer og tegnematerialer
12.3.1	Smykker og ure
12.3.2	Andre personlige effekter

Selv om det ikke er obligatorisk, var nogle medlemsstater rede til at stille 1999-data til rådighed. Historiske serier var ikke omfattet af de officielle HICP-serier for 1999, da de ikke indgår i det oprindelige dækningsområde. De kan dog anvendes til at beregne årlige inflationsrater for de nyligt indførte positioner i løbet af 2000.

5.5. Tarifpriser

Ved tarif forstås en liste over forud fastsatte priser og betingelser for købet og forbruget af én og samme vare eller tjenesteydelse eller af tilsvarende varer og tjenesteydelser, som er fastsat centralt af leverandøren, det offentlige eller ved aftale med henblik på at øve indflydelse på forbrugsmønstret. Dette sker ved hjælp af passende differentierede priser og betingelser i overensstemmelse med forbrugersammensætningen, forbrugets omfang, dets struktur eller forbrugstidspunktet. De varer og tjenesteydelser, hvor der findes tarifpriser, tegner sig for en betydelig andel af de samlede udgifter, som er omfattet af HICP'erne. Da der i stort omfang var mulighed for at anvende forskellige fremgangsmåder ved beregningen af prisindeks for sådanne varer og tjenesteydelser, blev behandlingen af tariffer anset for at være en vigtig potentiel årsag til manglende sammenlignelighed.

Kommissionens forordning (EF) nr. 2646/98 fastsætter minimumsstandarder for behandling af tariffer inden for HICP.

Der findes "tariffer" i forbindelse med poster som porto, telefon, gas, vand, elektricitet samt national eller lokal transport. De adskiller sig fra andre priser, ved at de fastsættes centralt, ikke kan forhandles og er differentierede. Tarifstrukturen afspejler forskellige priser efter forskellige forbrugertyper og forskellige forbrugsomfang og -tidspunkter. Hovedproblemet i forbindelse med behandlingen af tariffer i HICP er, at leverandørerne kan ændre tariffens struktur eller en enkelt tarifpris i et sådant omfang, at forbrugerne føler sig foranlediget eller er nødt til at foretage nye forbrugsvalg. En teleoperatør kan f.eks. indføre en lav weekendtarif for at nedbringe overbelastningen i løbet af de travle hverdage.

Forordningen behandler det juridiske aspekt med hensyn til adgangen til de nødvendige tarifdata, hvoraf nogle er kommercielt følsomme, samt det statistiske aspekt med hensyn til anvendelsen af disse data til at udarbejde HICP:

- (a) Den præciserer leverandørernes forpligtelse til at give medlemsstaterne de nødvendige data. Retsgrundlaget findes allerede i Rådets forordning (EF) nr. 2494/95.
- (b) Den fastsætter den fremgangsmåde, der skal følges ved udarbejdelsen af et prisindeks i tilfælde af ændringer i tariffernes struktur. Det ledende princip er Laspeyres-metoden med fast kurv, idet forbrugsmønstret ajourføres i det omfang, som det er nødvendigt for at kunne fastslå tarifændringens umiddelbare indvirkning på indekspopulationen. HICP skal afspejle prisændringerne på grundlag af den udgiftsændring, der for husholdningerne er forbundet med at opretholde samme forbrugsmønster som før ændringen i tariffen. Dette princip har til formål at undgå af vise ændringerne i forbrugsmønsteret som følge af en tarifændring.

Forordningen trådte i kraft i december 1998.

5.6. Forsikring

I henhold til Kommissionens forordning (EF) nr. 1749/96 dækkede HICP'erne indboforsikringer og motorkøretøjsforsikringer indtil december 1999. Siden december 1999 og med virkning fra indekset for januar 2000 har HICP'erne dækket alle forsikringer i forbindelse med boliger, som lejerer typisk betaler, ikke kun indboforsikringer. Desuden har HICP'erne siden december 1999 dækket private sygeforsikringer, ansvarsforsikringer og rejseforsikringer [udvidet dækningsområde på grundlag af Rådets forordning (EF) nr. 1687/98]. Livsforsikringer er ikke omfattet af HICP's dækningsområde.

Kommissionens forordning (EF) nr. 2214/96 fastsatte, at "vægtene og priserne for [forsikring] anføres eksklusive skadeserstatninger. Et prisindeks for bruttopræmier kan dog anvendes som udtryk for eller skøn over ændringerne i nettopræmierne". Da denne definition gav mulighed for betydelige proceduremæssige forskelle blev der i 1999 vedtaget endnu en forordning, Kommissionens forordning (EF) nr. 1617/1999, med henblik på at harmonisere behandlingen af forsikringstjenester i HICP. På grundlag af begrebet "husholdningernes pengeudgifter til konsum" fastholder forordningen generelt "nettoopgørelsesmetoden" i forbindelse med forsikring. "Nettoopgørelsesmetoden" afspejler brugen af HICP som målestok for inflationen i forbrugerpriserne på grundlag af de

priser, der faktisk beregnes. Med en forsikringspolice betaler forbrugeren for forsikringsselskabets tjenester i form af en omfordeling af risikoen. Forbrugeren betaler en fast præmie for policen, forsikringsselskabet opkræver præmierne hos alle forsikrede husholdninger, foretager investeringer og yder refusion til forsikringstagere, som har lidt skade eller tab. Forsikringsselskabets betalinger af denne art til reparationer eller erstatninger indgår i husholdningernes indkomst.

Husstandsbudgetundersøgelserne dækker alle udgifter, herunder udgifter, der finansieres gennem erstatninger. Ved at bruge "nettopgørelsesmetoden" undgår man således dobbeltpostering eller huller og sikrer, at det samlede HICP måler ændringen i prisen for forsikringstjenester, og de øvrige delindeks, navnlig vedrørende køb og reparation af køretøjer, større husholdningsapparater og andre forbrugsgoder, måler ændringen i prisen for reparationen eller erstatningen af sådanne produkter.

5.6.1. Vægtningen af forsikringer

I henhold til Kommissionens forordning (EF) nr. 1617/1999 skal vægtningen afspejle det såkaldte "gebyr", som implicit opgøres som:

Bruttoforsikringspræmier (ekskl. forsikringsafgift)

+/- Ændringer i de forsikringstekniske hensættelser, bortset fra til dækning af risici i forbindelse med livsforsikringer

= faktisk indtjente præmier

+ tillægspræmier

- forfaldne erstatninger

+/- ændringer i de forsikringstekniske hensættelser til dækning af løbende risici i forbindelse med livsforsikringer

= implicit gebyr (ekskl. forsikringsafgift)

(+ forsikringsafgift)

= implicit gebyr

Tillægspræmier tager højde for de indtægter, som forsikringsselskabet opnår ved investering. Udbetalte erstatninger og ændringer i de forsikringstekniske hensættelser skal fratrækkes bruttopræmier plus tillægspræmier for at nå frem til gebyret. Ændringer i de forsikringstekniske hensættelser består af forsikringsselskabets hensættelser til forsikringstekniske hensættelser til dækning af løbende risici, f.eks. aldersprognoser i forbindelse med sygeforsikring. Forsikringstekniske hensættelser er vigtige for forsikringer, der dækker store risici.

Forordningen fastsætter endvidere, at vægtningen skal være baseret på de gennemsnitlige udgifter over en periode på tre år. Formålet hermed er at anvende mere stabile skøn over gebyret og minimere risikoen for negative vægte, da ændringer i omfanget af refusioner og reparationer efter naturkatastrofer eller større ulykker ofte fordeles over en længere periode.

I henhold til ENS 95 behandles betalinger på grundlag af erstatninger som løbende overførsler fra forsikringsselskaberne til forsikringstagere og andre parter i forbindelse med erstatningen og indgår derfor i husholdningernes disponible indkomst. Det er udtrykkeligt fastsat i Kommissionens forordning (EF) nr. 1617/1999 om behandling af forsikring, at vægtningen af andre delindeks (f.eks. køb eller reparation af køretøjer, større husholdningsapparater og andre forbrugsgoder) skal omfatte alle udgifter, der finansieres gennem erstatninger, hvis de afholdes af eller på vegne af husholdningssektoren. Hvis en beskadiget bil f.eks. reparerer, bør udgiften hertil afspejles i vægten for COICOP/HICP 07.2.3 "vedligeholdelse og reparation". Det samme gælder, hvis forsikringsselskabet betaler direkte for reparationen, da forsikringsselskabet anses for at handle på forsikringstagerens vegne.

5.6.2. Priser på forsikringer

Da "nettoopgørelsesmetoden" (dvs. gebyret) ikke finder anvendelse på den individuelle pris i praksis, fordi der ikke foreligger oplysninger hver måned, lægges bruttopræmier til grund. Bruttopræmier eller værdien af det forsikrede indeksreguleres ofte på grundlag af forbrugerprisindekset eller andre pris- eller omkostningsindeks. Dette skal afspejles i HICP, og bruttoforsikringspræmierne skal ikke justeres for at se bort fra denne indeksregulering.

Kommissionens forordning (EF) nr. 1617/1999 trådte i kraft i juli 1999.

Eurostat har endnu ikke anmodet medlemsstaterne om at aflægge rapport om forsikringsforordningen. Der er på nuværende tidspunkt ved at blive udarbejdet udkast til supplerende retningslinjer for forsikringer. Retningslinjerne til tage sigte på at tilvejebringe en praktisk vejledning i forbindelse med en række teknisk vanskelige områder.

5.7. Sektorerne sundhedsvæsen, uddannelse og social sikring

I henhold til Kommissionens forordning (EF) nr. 1749/96, ændret ved Rådets forordning (EF) nr. 1687/98, skal der gennemføres en udvidet dækning af sektorernes sundhedsvæsen, uddannelse og social sikring i december 1999, som får virkning fra indekset for januar 2000. De metodemæssige enkeltheder i udvidelsen bør derfor specificeres i henhold til udvalgsproceduren. Tidsplanen for inkludering af tjenester ydet af hospitaler og af sociale tjenesteydelser i hjemmet, i ældrehjem og i handicapboliger bør præciseres i henhold til samme procedure.

Rådets forordning (EF) nr. 2166/1999 fastsætter de metodemæssige enkeltheder i udvidelsen samt tidsplanen for ovennævnte tjenester. Det gentages i forordningen, at de køberpriser for varer og tjenesteydelser inden for sektorernes sundhedsvæsen, uddannelse og social sikring, der anvendes i HICP, i overensstemmelse med fastlagte standarder og ENS 95 skal svare til de beløb, der betales af forbrugerne, med fradrag af refusioner. Refusioner defineres som "de betalinger, som offentlige organer, sociale myndigheder og non profit-institutioner rettet mod husholdningerne (NPISH), foretager til husholdningerne som direkte følge af køb af individuelt specificerede varer og tjenesteydelser, som i første omgang er blevet betalt af husholdningerne. Forsikringsselskabers udbetaling af erstatninger til husholdningerne betragtes ikke som refusioner."

De pågældende HICP-delindeks beregnes ved anvendelse af en formel, som er i overensstemmelse med den formel af Laspeyres-typen, der anvendes til andre delindeks, dvs. de skal afspejle prisændringer på grundlag af ændringer i husholdningernes udgifter til

opretholdelse af deres forbrugsmønster, ligesom de skal afspejle forbrugerpopulationens sammensætning i basis- eller referenceperioden. I overensstemmelse med Laspeyres-princippet og de pågældende bestemmelser i Kommissionens forordning (EF) nr. 2646/98 om tarifpriser fastsætter forordningen, at ændringer i køberpriser, som skyldes ændringer i reglerne herfor, skal afspejles som prisændringer i HICP, og at ændringer i køberpriser, som skyldes ændringer i forbrugernes indkomster, også skal afspejles som prisændringer i HICP (såkaldte "indkomstafhængige priser").

Medlemsstaterne kan anvende fremgangsmåder, som adskiller sig fra de beskrevne. De skal give Kommissionen (Eurostat) oplysninger om de valgte fremgangsmåder, før disse tages i anvendelse. Oplysningerne skal være tilstrækkelige til at vurdere, hvorledes disse fremgangsmåder fungerer. Resultaterne af en sådan vurdering er indeholdt i denne beretning (jf. afsnit 6.4.).

Bestemmelserne i forordningen blev gennemført af medlemsstaterne i december 1999 og anvendt i indekset for januar 2000, bortset fra følgende, som skal gennemføres i december 2000 og anvendes i indekset for januar 2001:

- (a) tjenester ydet af hospitaler (delvis) (COICOP/HICP 06.3)
- (b) socialsikringstjenester i hjemmet, f.eks. rengøring, madordninger, transport af handicappede (indgår i COICOP/HICP 12.4.0)
- (c) ældrehjem, handicapboliger (indgår i COICOP/HICP 12.4.0).

5.8. Retningslinjer vedrørende gennemførelsesforanstaltninger i forbindelse med HICP

I en række tilfælde er Eurostat og de nationale statistiske kontorer blevet enige om ikke at basere sig på retsakter i forbindelse med gennemførelsen af Rådets rammeforordning om HICP, men i stedet anvende retningslinjer som et hurtigt, ikke-bureaukratisk, praktisk og fleksibelt redskab til at bevare og forbedre HICP'ernes sammenlignelighed og kvalitet på kort sigt. På nuværende tidspunkt findes der fire retningslinjer vedrørende gennemførelsesforanstaltninger i forbindelse med HICP. De fleste af disse retningslinjer er klart blevet betragtet som forberedende foranstaltninger til Kommissionens senere forordninger.

5.8.1. Retningslinjer for revisioner af HICP

Udvalget for Det Statistiske Program vedtog i december 1997 retningslinjer for revisionen af HICP-serier, hvori der fastsættes generelle principper. Man nåede navnlig til en fælles forståelse af de vigtigste aspekter:

- (a) Mulighed for revisioner: det er generelt accepteret, at officielt offentliggjorte HICP-serier kan revideres. Omfanget af en revision af enhver HICP-serie aftales med Eurostat.
- (b) Korrektion af fejl: hvis en fejl opdages i indeksberegningen, giver den pågældende medlemsstat øjeblikkeligt og på eget initiativ Eurostat oplysninger med så mange detaljer, der er nødvendige for at vurdere virkningen på nøjagtigheden af HICP, og fastlægger sammen med Eurostat omfanget af og tidspunktet for den revision, der

skal foretages. Den pågældende medlemsstat underretter Eurostat om de foranstaltninger, der træffes for at forhindre lignende situationer i fremtiden.

- (c) Ændringer af nationale bestemmelser: i det omfang, hvori medlemsstater som følge af ændringer af de bestemmelser, der anvendes på nationalt plan, anser revisioner for at være nødvendige for at forbedre nøjagtigheden af et HICP, gennemføres sådanne ændringer. Den pågældende medlemsstat giver Eurostat oplysninger med så mange detaljer, der er nødvendige for at vurdere virkningen på nøjagtigheden af HICP, og fastlægger sammen med Eurostat omfanget af og tidspunktet for den revision, der skal foretages.
- (d) Nye eller forbedrede oplysninger: i det omfang, hvori der som følge af nye eller forbedrede oplysninger er behov for at forbedre en HICP's nøjagtighed, gennemføres sådanne revisioner. Den pågældende medlemsstat giver Eurostat oplysninger med så mange detaljer, der er nødvendige for at vurdere virkningen på nøjagtigheden af HICP, og fastlægger sammen med Eurostat omfanget af og tidsplanen for den revision, der skal foretages.
- (e) Ændringer som følge af bestemmelser i EU-forordninger eller retningslinjer vedrørende HICP: i det omfang, hvori der er behov for revisioner af HICP for at opfylde bestemmelser, der er fastsat i nuværende og fremtidige EU-forordninger og i vedtagne retningslinjer vedrørende gennemførelsen af HICP, gennemføres sådanne revisioner i overensstemmelse med de fastsatte bestemmelser. Medlemsstaterne sørger for at give oplysninger med så mange detaljer, der er nødvendige for at påvise, at revisionerne er i overensstemmelse med de pågældende bestemmelser.

Foruden disse generelle principper er der også almindelig enighed om mere tekniske spørgsmål såsom tidspunkt, offentliggørelse af revisioner, frigivelse af revisioner osv.

En ændring af disse retningslinjer er for øjeblikket under overvejelse, da man mente, at der var behov for harmoniserede regler for revisioner, navnlig når der blev foretaget vigtige ændringer af metodologien eller dækningsområdet. Drøftelsen blev indledt på grund af erfaringerne med gennemførelsen af forordninger (f.eks. om udvidet dækningsområde fra indekset for januar 2000).

5.8.2. Retningslinjer for behandlingen af prisnedsættelser i HICP

Retningslinjerne indeholder to "regulerende" artikler og én artikel med praktiske eksempler på forskellige prisnedsættelsesordninger.

Retningslinjerne fastsætter den form for prisnedsættelser, som HICP'erne bør tage højde for. Der skal tages højde for nedsættelser af priser på individuelle varer og tjenesteydelser (dvs. fratrækkes), hvis de udbydes til alle potentielle kunder uden særlige betingelser (ikke-diskriminerende), og hvis der kan gøres krav på dem a) på købstidspunktet eller b) inden for en sådan periode fra det faktiske køb, at de kan forventes at have en betydelig indflydelse på de mængder, som købere er rede til at købe. Der bør i HICP navnlig tages højde for nedsættelser af priser på individuelle varer og tjenesteydelser, som formentlig eller kan forventes igen at blive udbudt til standardpriser eller andre steder kan fås til standardpriser. I forbindelse med specifikationsændringer henvises der i retningslinjerne til bestemmelserne vedrørende kvalitetsjusteringer i Kommissionens forordning (EF)

nr. 1749/96. Bestemmelserne suppleres af en beskrivelse af, hvordan tilskyndelser bør behandles.

Endvidere indeholder retningslinjerne praktiske eksempler på og generelle råd med hensyn til, hvordan særlige former for prisnedsættelser bør behandles.

5.8.3. Retningslinjer for behandlingen af afviste prisobservationer

Retningslinjerne vedrørende afviste prisobservationer fastsætter de fremgangsmåder, der skal følges ved validering og justering af prisobservationer. I henhold til retningslinjerne skal de priser, som prisindsamlerne indberetter, som hovedregel accepteres. Afvisning eller justering af indberettede priser, f.eks. korrektion af en usædvanlig stor eller lille prisændring, bør ikke foretages på grundlag af automatiske valideringsprocedurer, men kun på grundlag af specifikke oplysninger om den enkelte prisobservation, f.eks. en gentagen observation. Hvis den indberettede pris må afvises som et resultat af valideringen, skal den afviste pris behandles efter reglerne for manglende priser.

Retningslinjerne giver også medlemsstaterne mulighed for at anvende andre end de fastsatte metoder. Såfremt en medlemsstat ikke anvender de beskrevne metoder, kan Eurostat anmode den om at påvise, at det HICP, der fremkommer på grundlag heraf, ikke systematisk afviger fra et HICP, der er udarbejdet i overensstemmelse med de beskrevne metoder, med mere end 0,1 procentpoint i gennemsnit for et år i forhold til året forinden.

5.8.4. Retningslinjer for behandlingen af databehandlingsudstyr og især persondatamater i HICP

Erfaringerne gennem de seneste år viser, at udviklingen i priserne på databehandlingsudstyr har været markant forskellig fra udviklingen i HICP med alle poster samtidig med, at den relative betydning af dette udstyr er blevet væsentlig større i husholdningernes samlede forbrugsudgifter. På baggrund heraf og de betydelige nationale forskelle mellem den eksisterende praksis med hensyn til behandlingen af databehandlingsudstyr i HICP var der umiddelbart behov for at fastlægge en fælles ramme, inden for hvilken de nationale bestemmelser skulle fastsættes og anvendes for at sikre HICP'ernes sammenlignelighed, pålidelighed og relevans.

Retningslinjerne vedrørende databehandlingsudstyr tager sigte på at præcisere, hvordan databehandlingsudstyr skal inkluderes i HICP. Medlemsstaterne skal medtage persondatamater og hertil knyttede poster i deres HICP. Såfremt direkte handlende er en betydelig forsyningskilde, bør de også omfattes ved siden af andre distributionsformer. Priserne kan indsamles fra tidsskrifter i stedet for eller ved siden af direkte observationer i detailforretninger.

Kommissionens forordning (EF) nr. 2454/97 fastsætter den årlige evaluering af vægtene i delindeksene. Retningslinjerne vedrørende databehandlingsudstyr udvider kontrollen af vægtene på dette særlige område til at omfatte hovedkomponenterne i delindekset for databehandlingsudstyr. Disse hovedkomponenter skal omfatte et komponentindeks for persondatamater.

6. KVALITET I INDEKSET

Kvalitet kan betragtes som "egnethed til formålet". Dette kan forstås som et HICP's evne til at tjene det formål, som det er bestemt til, hvilket hovedsagelig er at tilvejebringe en relevant og sammenlignelig målestok for inflation og konvergens i EU og mere specifikt inden for rammerne af den monetære politik i euroområdet. Egnethed, eller evne til at tjene dette formål, bestemmes af helheden af egenskaber og karakteristika, dvs. på grundlag af de anvendte strategier, metoder, definitioner og fremgangsmåder og disses overensstemmelse med det pågældende formål.

På baggrund af, at HICP skal måle inflationen i forbrugerpriserne i EU på et sammenligneligt grundlag, kan sammenlignelighed betragtes som et væsentligt kvalitetsaspekt. En række andre vigtige aspekter, som indgår i HICP's samlede kvalitet, bør også understreges, f.eks. indeksets relevans, pålidelighed og rettidighed.

6.1. Relevans

Relevans vedrører HICP's formål. Som anført i afsnit 3.1. er det HICP's formål at måle inflationen og ikke leveomkostningerne. Det er derfor ikke på sin plads at kritisere HICP ud fra sidstnævnte perspektiv. Der er imidlertid gennem tiden blevet talt meget om systematiske skævheder i forbrugerprisindeksene, uden at man har erkendt, at der er grænser for, hvad der kan siges med nogen sikkerhed. Medmindre målet er blevet fastlagt præcist, er det umuligt at sige, i hvilken udstrækning det ikke er nået. Forbrugerprisindeks kan sammenlignes med hinanden, og det kan hævdes, at visse forskelle bør elimineres, som det er blevet gjort som led i harmoniseringsprocessen, men der findes ingen operationel definition af et objektivt indeks, som alle andre forbrugerprisindeks kan vurderes på grundlag af. Hvert forbrugerprisindeks er blevet udviklet over en lang periode, og de, der står for udarbejdelsen af indekset, har løst de operationelle problemer så konsistent og kohærent som muligt. Den faktiske begrebsmæssige ramme for ethvert forbrugerprisindeks er således indeholdt i dets historie. Der er i mellemtiden gjort bestræbelser på at opbygge alternative begrebsmæssige rammer, som er baseret på økonomisk og statistisk teori. Disse ideer har påvirket indeksenes udformning, men har for hovedpartens vedkommende ikke været bestemmende for den faktiske operationelle praksis.

Traktaten og Rådets rammeforordning definerer HICP. Ifølge traktaten skulle der være et forbrugerindeks, og ifølge Rådets forordning skulle det være et indeks af Laspeyres-typen, som måler de gennemsnitlige ændringer i priserne på varer og tjenesteydelser, som udbydes på medlemsstaternes økonomiske område. På baggrund af forpligtelsen i traktaten blev der opnået enighed om denne definition mellem Eurostat og de væsentlige brugere. Definitionen udgør derfor en bred operationel definition af "inflation".

Der er mange uløste operationelle spørgsmål, og på baggrund af de europæiske økonomiers dynamiske beskaffenhed vil dette altid være tilfældet. Disse spørgsmål giver anledning til at frygte, at der kan forekomme systematiske skævheder og formentlig forekommer faktiske skævheder.

De systematiske skævheder kan kun nedbringes gennem en gradvis forbedring af de nuværende fremgangsmåder som led i en begrebsmæssig ramme, der til stadighed udvikles. Det er sidstnævnte, som den økonomiske og statistiske teori kan bidrage til.

Som det blev nævnt i den tidligere beretning til Rådet, rejste Boskin-rapporten⁵ om det amerikanske forbrugerprisindeks spørgsmålet om, hvorvidt forbrugerprisindeks generelt havde en tilstrækkelig pålidelighed med hensyn til eventuelle systematiske skævheder⁶. Opfattelsen var, at det amerikanske forbrugerprisindeks var overvurderet, hovedsagelig fordi der angiveligt ikke blev foretaget justeringer i forbindelse med kvalitetsændringer af varer og tjenesteydelser (navnlig på højteknologiske områder som f.eks. persondatamater og kirurgiske indgreb). HICP-arbejdsgruppen har afvist påstanden om, at omfanget eller retningen af en eventuel systematisk skævhed i denne henseende kan bestemmes uden at definere og udarbejde et konkret indeks, men har samtidig fra begyndelsen erkendt, at behandlingen af kvalitetsændringer var den mest sandsynlige årsag til systematiske skævheder samt manglende sammenlignelighed.

Terminologien spiller imidlertid en vigtig rolle i denne henseende. Med hensyn til HICP kan "validitetsfejl" i Eurostats terminologi beskrives som den systematiske forskel mellem indekset i henhold til den retlige ramme for HICP og indekset i henhold til definitionen. Der er her tale om forskellen mellem "begreb" og "definition", dvs. forskellen mellem HICP som det ideelle "rene prisindeks" og de særlige HICP'er, der er fastsat af Eurostat og medlemsstaterne. I modsætning hertil tjener et leveomkostningsindeks som referencepunkt for systematiske skævheder i Boskin-komitéens terminologi. Nyttевærdien kan være baseret på omkostninger, som ikke nødvendigvis er forbundet med udgifter eller køberpriser, som forbrugere skal betale. Der kan være tale om offeromkostninger eller fysisk konsum, som vurderes til imaginære priser og eventuelt aldrig resulterer i faktiske udgifter. Disse omkostninger er ikke forbundet med monetære transaktioner og er ikke relevante for inflationsindikatoren i forbindelse med den monetære politik. Nytteteorien er endvidere forbundet med antagelser om arten af forbrugeren og de skjulte mekanismer, hvormed priserne fastsættes. Selv om et indeks af Laspeyres-typen ikke er forbundet med sådanne antagelser, accepteres det dog, at såfremt der skal opnås enighed om, hvordan kvalitetsændringer skal behandles, vil det nødvendigvis indebære en begrebsmæssig uddybning af forbrugernes vurdering af forskellen mellem produkterne, og hvordan den skal måles.

Et forbrugerprisindeks' egnethed som en passende målestok for inflation i denne terminologi betyder i realiteten et forbrugerprisindeks' egnethed til i størst mulig grad af nærme sig et udefineret leveomkostningsindeks. Denne fremgangsmåde synes ikke at kunne anvendes på HICP, da den er i strid med ånden og bogstavet i den retlige ramme for HICP indikerer, at der i begrebs- og definitions-mæssig henseende ville være en validitetsfejl i HICP.

6.2. Pålidelighed

6.2.1. Repræsentativitet

Fejl og skævheder kan også opstå som følge af forskellen mellem indeksets definition og dets udformning ("procedurebetingede fejl"). Dette vil afhænge af, i hvilket omfang de valgte metoder i praksis kan overholde den nødvendige definition. Det synes intuitivt plausibelt, at visse fremgangsmåder vil give systematisk forskellige resultater fra alternativer i de fleste sammenhænge. På den anden side kan en bestemt fremgangsmåde i

⁵ Boskin, M. J. et al., *Towards a more accurate measure of the cost of living*, december 1996.

⁶ Jf. også tidligere beretning [KOM(1998) 104 endelig udg.], s. 28.

bestemte situationer give resultater, der er behæftet med skævheder, f.eks. kan en kvartalsvis prisindsamling resultere i et systematisk for lille skøn i forhold til et månedsindeks, når priserne stiger.

Forskellen mellem indekset, som det er udformet, og det indeks, der rent faktisk udarbejdes i praksis, vil snarere resultere i tilfældige fejl. Fejl som følge af, at man vedvarende undlader at følge fastsatte fremgangsmåder, kan resultere i systematiske fejl i HICP, men i kraft af deres art er det mere sandsynligt, at operationelle fejl har forskellige virkninger, som kan forventes at være tilfældige, f.eks. trykfejl eller registreringsfejl, som begås af prisindsamlere.

Boskin-komitéen gav som eksempel i sin rapport, at det er sandsynligt, at indeksene for persondatamater vil være overvurderet. Men det er også sandsynligt, at indeksene for beklædning vil være undervurderet, mens vægten for beklædning langt overstiger vægten for persondatamater. Kommissionen (Eurostat) er af den opfattelse, at systematiske skævheder absolut gør sig gældende i ethvert forbrugerprisindeks, men at de er af forskellig art, har forskellige virkninger effekt alt efter produkttype, og at det er usandsynligt, at de går i samme retning. Det, som Kommissionen (Eurostat) ikke kan acceptere, er at sætte et konkret tal på enhver form for systematisk skævhed.

Hill⁷ har forsøgt at præcisere forbindelsen mellem forbrugerprisindeks, som har til formål at måle inflationen i forbrugerpriserne, og de indeks, som har til formål at måle ændringer i leveomkostningerne. Han konkluderede, at begge målsætninger i praksis fører til samme slags indeksformler under forudsætning af, at "god praksis" følges. Indeks, der "indeholder systematiske skævheder" som målestokke for leveomkostningsindeksene, kan ligeledes betragtes som inflationsindikatorer, der "indeholder systematiske skævheder". På den anden side fremgår det af den andel del af foredraget, at der kunne være betydelige forskelle mellem dækningsområdet af, eller domænet for, indeks, som har til formål at måle prisinflation, og indeks, som måler ændringer i leveomkostningerne, og at disse kunne medføre markant forskellige resultater, navnlig på længere sigt. Ifølge Hill er der formentlig endnu ikke enighed om, hvad der bør være et forbrugerprisindeks' domæne. [Diewert⁸ nåede frem til en lignende konklusion i spørgsmålet om formler i sit indlæg på mødet i Ottawa-gruppen i 1999].

HICP's domæne er imidlertid fastlagt, og det samme gælder dets form. Indeksets anvendelsesområde blev fastsat i Rådets forordning, og det nuværende dækningsområde opfylder stort set bestemmelserne heri. Der er ved at blive taget skridt til at sikre, at de faktiske prisobservationsstikprøver er fuldt ud repræsentative for populationen af transaktioner inden for dækningsområdet. Metoden med en fast kurv af varer og tjenesteydelser er blevet accepteret som målestok for inflationen i stedet for begrebet konstant nytte. Inflation er et monetært fænomen, som kun står i forbindelse med monetære transaktioner og faktiske køberpriser.

⁷ *Inflation, the Cost of Living and the Domain of a Consumer Price Index*, gæsteforedrag af Peter Hill på De Europæiske Statistikers Konference, det fælles ECE/ILO-møde om forbrugerprisindeks, Genève, den 3.-5. november 1999.

⁸ Diewert, Erwin, *The consumer price index and index number purpose*, indlæg på det femte møde i den internationale arbejdsgruppe om forbrugerprisindeks (Ottawa-gruppen), Reykjavik, Island, august 1999, revideret: december 1999.

6.2.2. *Præcision*

Stikprøveteorien tilvejebringer et grundlag for at beregne fejl for givne stikprøveplaner. Den foregående beretning fra Kommissionen til Rådet indeholdt en oversigt over de stikprøvemetoder, der anvendes i de enkelte medlemsstater. Det fremgik af beretningen, at de fleste medlemsstater snarere anvendte en eller anden form for bevidst udvælgelse end en tilfældig udvælgelse eller sandsynlighedsudvælgelse, og det blev understreget, at teorien i forbindelse med forbrugerprisindeksene ikke er så udviklet, dels på grund af problemet med at fastlægge en population, dels fordi en bevidst udvælgelse snarere er normen end stikprøveplaner med sandsynlighedsudvælgelse.

I minimumsnormerne for stikprøveudtagning i forbindelse med HICP (artikel 8 i Kommissionens forordning (EF) nr. 1749/96) behandles imidlertid ikke udtrykkeligt "stikprøvefejl" i den statistiske teoris normale forstand, dvs. usikkerhed som følge af tilfældighed eller tilsvarende variationer i stikprøvemetoden.

Sådanne stikprøvefejl blev - navnlig i begyndelsen af harmoniseringsprojektet - anset for kun at være af sekundær betydning i forhold til mulige systematiske skævheder som følge af misvisende oplysninger. Ifølge normen skal HICP-målstikprøverne derfor mere generelt indeholde "tilstrækkeligt mange basisaggregater til at repræsentere stikprøven af varer og tjenesteydelser inden for kategorien og tilstrækkeligt mange priser inden for hvert basisaggregat til at tage højde for variationer i prisudviklingen i populationen".

For at analysere de forskellige fremgangsmåder i medlemsstaterne og harmonisere stikprøvemetoderne blev der i 1999 oprettet en specialiseret taskforce vedrørende stikprøveudtagning. Taskforcen har givet udtryk for, at der bør indtages en mere positiv holdning til simulering af stikprøvefejl, navnlig i lyset af de positive erfaringer, der er gjort i Frankrig, Sverige og Det Forenede Kongerige, som tilnærmede eller havde simuleret stikprøvevarianser til deres nationale forbrugerprisindeks. Disse tiltag blev værdsat af offentligheden.

Taskforcen forelagde et første udkast til en forordning om stikprøveudtagning, som blev behandlet på mødet i HICP-arbejdsgruppen i foråret 2000. Ifølge udkastet skulle principperne i stikprøveteorien i et vist omfang danne grundlag for minimumsnormer for stikprøveudtagningen i forbindelse med HICP. Der blev slået til lyd for beregninger af stikprøvefejl. I betragtning af, at sådanne skøn mangler validitet i forbindelse med målrettede stikprøveplaner, anses det imidlertid for at være mere hensigtsmæssigt, at Eurostat tilstræber mindre omfattende og kostbar dokumentation for præcision. Målet vil derfor være at satse på anmodninger om kontroldata og samtidig fortsat undersøge mere avancerede målestokke for præcision.

Taskforcen er for øjeblikket ved at udarbejde sin endelige rapport, som skal forelægges på arbejdsgruppens møde i oktober 2000. Rapporten forventes at komme nærmere ind på spørgsmålet om præcision.

6.3. Sammenlignelighed

6.3.1. *Sammenlignelighed i forbindelse med anvendelsen af forskellige formler*

I henhold til Rådets rammeforordning skal HICP udarbejdes på grundlag af et indeks af Laspeyres-typen. Selv om de HICP'er og forbrugerprisindeks, som medlemsstaterne udarbejder, kan være forskellige med hensyn til detaljerne, kan de stort set beskrives som indeks af Laspeyres-typen. De HICP'er, som medlemsstaterne udarbejder, er forskellige med hensyn til, hvor hyppigt vægtene ajourføres. Som det allerede blev nævnt i kapitel 5, anvender de fleste medlemsstater "indeks med fast basis", hvor vægtene ajourføres med 3-5 års interval. Frankrig, Italien, Østrig, Sverige, Det Forenede Kongerige og Norge beregner et kædeindeks med en årlig ajourføring af vægtene.

For at få et ensartet sæt HICP'er med delindeks, der gør det muligt at aggregere en lang række delindeks, grupper af lande, ØMU, EU eller EØS som helhed, var det nødvendigt at præsentere HICP'erne, som om de alle var beregnet på samme måde. Det var således nødvendigt at anvende en fælles indeksreferenceperiode og en fælles vægtreferenceperiode. Rådets rammeforordning fastsætter indeksreferenceperioden til 1996=100. For at nå frem til en fælles vægtreferenceperiode skal vægtene for alle medlemsstater udtrykkes til de samme priser. Dette gøres ved at prisopdatere vægtene i januar i det aktuelle år til priser, der vedrører december i det foregående år.

Med gennemførelsen af Rådets to forordninger om udvidet dækningsområde i januar 2000 blev indeksreferenceperioderne for de nye delindeks, der blev indført på dette tidspunkt, fastsat til december 1999=100 i forhold til de allerede eksisterende delindeks' indeksreferenceperiode, som er 1996=100. Det indekstal, der blev offentliggjort i januar 2000 for disse delindeks, afspejler således ændringen i prisniveauer siden december 1999. Da HICP'erne aggregeres ved hjælp af en kædeindeksformel, blev det udvidede dækningsområde integreret i HICP uden beregningsmæssige problemer. Indeks på et højere niveau aggregeres i år 2000 ved at sammenkæde vægtede gennemsnit af indeks på et lavere niveau siden december 1999 med niveauet for det tilsvarende aggregat i december 1999. Dette betyder, at den årlige ændringssats for indekset med alle poster i f.eks. april 2000 er ændringen fra april 1999 til december 1999 (på grundlag af det tidligere dækningsområde) plus ændringen fra december 1999 til april 2000 (på grundlag af det nye dækningsområde).

6.3.2. *Sammenlignelighed mellem medlemsstater*

Sammenlignelighed er et relativt begreb for systematiske forskelle mellem HICP'er på grund af forskelle med hensyn til definitioner, metoder og praksis, som kan slå over i systematiske skævheder, hvor den relative forskel sættes i forhold til det kendte ideal eller den korrekte definition, metode eller praksis.

Den retlige regulering er udformet til at sikre HICP'ernes sammenlignelighed, pålidelighed og relevans på grundlag af en proces, hvor de fremgangsmåder, der anvendes ved udarbejdelsen af ethvert indeks, vurderes i forhold til andre fremgangsmåder, der anvendes ved udarbejdelsen af HICP'er generelt. For at disse vurderinger hverken fortages ad hoc eller vilkårligt var det nødvendigt at etablere en beslutningsproces, som giver en vis garanti for en forbedring af HICP'ernes kvalitet. Dette indebærer, at der skal foretages en vurdering af, hvilke virkninger de forskellige fremgangsmåder har på HICP, fastsættes en tærskel for,

hvornår der er behov for at gribe ind, samt en procedure, hvorved man kan vælge de foretrukne eller acceptable fremgangsmåder.

HICP-arbejdsgruppen har i vidt omfang vist sig at være en effektiv platform, hvor der er opnået enighed om, hvilke fremgangsmåder der bør foretrækkes og hvorfor, eller såfremt dette ikke er muligt, er der truffet beslutning om, hvilke fremgangsmåder der bør anvendes som reference ("standardreferencemetode" eller "minimumsnormer").

Hermed angives også en måde, hvorpå man kan vurdere, om ikke blot sammenlignelighedskravet, men i en vis grad også kravet om pålidelighed er opfyldt. Det er klart, at der i operationelt øjemed er behov for et eller andet kriterium for at kunne sondre mellem sammenlignelige og ikke-sammenlignelige fremgangsmåder; der blev ikke fastsat en sådan bestemmelse i Rådets rammeforordning (EF) nr. 2494/95.

HICP'erne skal opgøres med en passende præcision, da både selve indeksene og de harmoniserede inflationsrater, der er baseret på dem, angives med én decimal. Det er passende, at tærsklen for at acceptere ikke-sammenlignelige fremgangsmåder er 0,1 procentpoint i forhold til det gennemsnitlige årlige HICP. En forskel på 0,1 procentpoint i forhold til den årlige beregnede inflationsrate er i praksis blevet indført i hvert enkelt tilfælde i forbindelse med særlige gennemførelsesforanstaltninger, og reglen om en vægt på en tusindedel i forbindelse med HICP er blevet indført med hensyn til dækning. Der er blevet eller vil blive udviklet passende statistikker og test med henblik på at fastslå, hvilke virkninger forskellene i de nuværende fremgangsmåder i realiteten har på HICP'erne, f.eks. testen med hensyn til "kritiske vægte" og "standardreferenceindeksene".

Det bør imidlertid understreges, at manglen på kvantitative skøn over pålideligheden skyldes de betydelige vanskeligheder, som er forbundet hermed. Det er ikke muligt konsekvent at aggregere systematiske forskelle, som stammer fra forskellige kilder, til et enkelt tal, da det kun i ringe grad eller overhovedet ikke er påvist, om der er en indbyrdes forbindelse mellem disse virkninger. Det teoretiske grundlag for indeksenes faktiske struktur er ufuldstændigt, og de betydelige ressourcer, som er nødvendige for at gennemføre ideelle fremgangsmåder, er ikke forsvarlige i mangel af konkret dokumentation for systematiske skævheder. Der er dog ingen grund til at udvise tilfredshed, og selv en minimal dokumentation ville være bedre end ingen. De indbyrdes sammenligninger mellem HICP'er i det omfang, der opnået som led i harmoniseringen, er en effektiv måde, hvorpå sådan dokumentation kan fremskaffes. Der fastlægges standardreferencemetoder i de tilfælde, hvor de eksisterende fremgangsmåder kan resultere i virkninger over tærsklen på 0,1% procentpoint, og det er de metoder, som ifølge de nationale eksperter på forbrugerprisindeksområdet er de mindst skæve eller de bedste blandt de foreliggende fremgangsmåder.

6.4. HICP-normernes funktion

I harmoniseringsprojektets første fase udarbejdede Eurostat en oversigt over mulige forskelle på grundlag af de årsager til manglende sammenlignelighed, der var blevet påvist. Som et resultat af de løbende drøftelser i arbejdsgruppen blev der tilføjet andre årsager til manglende sammenlignelighed. På grundlag af disse årsager er der blevet vedtaget en lang række forordninger og nye retningslinjer.

Tabel 2 giver en oversigt over de væsentligste potentielle årsager til forskelle, der er påvist.

Harmoniseringsprojektet har allerede fokuseret på de fleste af disse spørgsmål i forbindelse med den retlige regulering, der er fastlagt. Der er hidtil opnået et forbud mod metoder, som anses for at være de mest sandsynlige årsager til mulige skævheder.

Eurostat fremsendte i midten af 1999 et spørgeskema til medlemsstaterne i forbindelse med overvågningen af bestemmelsernes overholdelse ("Compliance Monitoring Questionnaire"). Dette spørgeskema dækkede alle forordninger, der hidtil var vedtaget, og medlemsstaterne blev heri anmodet om at give udførlige oplysninger om deres overholdelse heraf. Spørgsmålene gik direkte på de krav, der fremgik af forordningerne. Spørgeskemaet var inddelt i fem faser under hensyntagen til den arbejdsbyrde, som medlemsstaterne blev pålagt. Tidsplanen var fastsat til perioden mellem slutningen af maj 1999 og slutningen af januar 2000.

Nogle oplysninger, f.eks. svarene på spørgsmålene vedrørende "varer og tjenesteydelser, som har fået økonomisk betydning" var ikke fuldstændigt sammenlignelige af forskellige grunde, såsom misforståelser eller manglende tilgængelighed af data, og kan derfor ikke anvendes i denne beretning. Det var endvidere heller ikke muligt for alle medlemsstater at besvare spørgeskemaet til tiden. Nogle svar i forbindelse med tredje fase, som skulle have været afsluttet i oktober 1999, mangler stadig. Svarene på alle faser i spørgeskemaet vil blive anvendt til at udarbejde teststørrelser i en nær fremtid.

Nedenstående afsnit giver et overblik over, hvordan normerne fungerer i medlemsstaterne, samt de løbende drøftelser i arbejdsgruppen og de specialiserede taskforce-grupper.

I henhold til artikel 2 i Rådets forordning (EF) 1687/98 om udvidet produktdekning og artikel 2 i Rådets forordning (EF) 1688/98 om udvidet dækning med hensyn til geografisk område og population skal Kommissionen (Eurostat) vurdere, hvordan bestemmelserne fungerer, og forelægge Rådet en rapport senest to år efter datoen for disse to forordningers ikrafttræden (august 1998). Rapporten skal navnlig indeholde en vurdering af, hvordan begrebet husholdningernes pengeudgifter til konsum fungerer i forhold til relevante alternative begreber. Endvidere skal Kommissionen (Eurostat) vurdere funktionen af de fremgangsmåder, der er fastsat i Rådets forordning (EF) nr. 2166/1999 vedrørende behandlingen af produkter inden for sektorerne sundhedsvæsen, uddannelse og social sikring.

Resultatet af denne vurdering findes i afsnit 6.4.4.

Tabel 2 Væsentligste potentielle årsager til forskelle, der er påvist

<i>Årsag</i>	<i>Virk- ninger på lang sigt</i>	<i>Virk- ninger på kort sigt</i>	<i>Minimumsnorm</i>	
Kvalitetsjustering	(+++)	(+)	Ja	Forordning
Formel til basisaggregater	(++)	(+)	Ja	Forordning
Alder af vægte for produktgrupper	(++)	(+)	Ja	Forordning
Manglende observationer, substitutioner	(++)	(+)	Ja	Forordning
Basisindeksenes struktur	(++)	(0)	Delvis	Forordning
Redigering - forberedelse af data	(+)	(+)	Ja	Retningslin.
Inkludering/ikke inkludering af produktgrupper	(+)	(0)	Ja	Forordning
Prisombasering af vægte	(+)	(0)	Ja	Forordning
Antal basisaggregater	(0)	(++)	Delvis	Forordning
Repræsentative produkter over for tilfældig udvælgelse	(0)	(++)	Nej	Endnu ikke fastlagt
Regionale forskelle	(0)	(++)	Indirekte	Forordning
Forretningstyper	(0)	(++)	Indirekte	Forordning
Stikprøvefejl	(0)	(++)	Nej	Endnu ikke fastlagt
Tilskud (*)	(0)	(0)	Ja	Retningslin.
(*) Dette resultat gælder, så længe tilskudssatserne ikke varierer over tid. HICP-arbejdsgruppen har tilkendegivet, at disse satser kan variere betydeligt, og at de nationale fremgangsmåder i forbindelse med behandlingen af tilskud bør harmoniseres. (0) = usandsynlig (+) = mulig (++) = sandsynlig (+++)= meget sandsynlig				

6.4.1. Begrebsmæssige problemer i forbindelse med teknisk "vanskelige" produktgrupper

Nogle vanskelige kategorier såsom sundhedsvæsen og uddannelse, hvor der er betydelige institutionelle forskelle medlemsstaterne imellem, vil blive fuldt ud omfattet af HICP senest i indekset for januar 2001.

En særlig kommissionsforordning vedrørende behandlingen af forsikringstjenester fastsatte en harmoniseret metodologi for forsikring, som er nødvendig for at sikre, at de HICP'er, der fremkommer, opfylder sammenlignelighedskravet, og at behandlingen af forsikring er i overensstemmelse med definitionerne i ENS 95. En taskforce vedrørende forsikringstjenester vil snart forelægge arbejdsgruppen et forslag til retningslinjer, som supplerer forsikringsforordningen.

Som et resultat af empiriske undersøgelser, der er foretaget af specialiserede taskforce-grupper i forbindelse med HICP, er der blevet udarbejdet retningslinjer for behandlingen af beklædning, forbrugsgoder og biler. Der kunne ikke ske en yderligere opfølgning af disse retningslinjer på grund af det stærke samspil med forhold som kvalitetsændringer, stikprøveudtagning og sæsonkorrektur. Det vil først ske, når der er fundet en tilfredsstillende løsning på de generelle aspekter, der er forbundet hermed.

På baggrund af, at visse poster i forbindelse med ejerboliger, f.eks. beregnet lejeværdi, betalinger på realkreditlån eller mere omfattende vedligeholdelsesopgaver og reparationer, ikke er blevet omfattet i begyndelsen, har EU's statistikere elimineret en vigtig årsag til "manglende sammenlignelighed" mellem HICP'erne. Spørgsmålet om, hvorvidt posten skal omfattes af HICP på grundlag af nettoerhvervspriserne for nye ejerboliger er blevet undersøgt af en anden HICP-taskforce. Taskforcen vedrørende ejerboliger har allerede forelagt arbejdsgruppen forslag vedrørende behandlingen af ejerboliger i HICP, og der afventes en afgørelse fra Udvalget for Det Statistiske Program.

Behandlingen af finansielle tjenester, for hvilke der opkræves direkte betaling, er den eneste blandt disse begrebsmæssigt og teknisk vanskelige produktgrupper, hvor der fortsat skal findes en løsning. På baggrund af de betydelige forskelle med hensyn til bankpraksis, prisudvikling og vægte er HICP-arbejdsgruppen for øjeblikket ved at behandle særlige foranstaltninger i form af et udkast til Kommissionens forordning.

6.4.2. Varer og tjenesteydelser, som har fået økonomisk betydning

Kravet i Rådets rammedirektiv om at "bevare HICP'ernes relevans" indebærer, at der skal gøres noget for at sikre, at HICP'erne er indbyrdes relateret og er ajourførte med hensyn til markedsudviklingen. Den tilsvarende minimumsnorm har til formål at sikre, at nye produkter omfattes af HICP, så snart de opnår en omsætning på mere end en tusindedel af de samlede forbrugsudgifter i medlemsstaten. Eurostat fungerer som en informationsbørs, der informerer hver medlemsstat om de produkter, som er blevet inkluderet i andre medlemsstaters HICP.

Som led i overvågningen af bestemmelsernes overholdelse indberettede medlemsstaterne de fremgangsmåder, de havde indført med henblik på systematisk at identificere varer og tjenesteydelser, som har fået økonomisk betydning.

Det er typisk prisindsamlerne, som indberetter nye varer og tjenesteydelser (hvad enten det drejer sig om egentligt nye produkter eller erstatningsprodukter). Hovedkontorerne observerer fra centralt hold markedsudviklingen og sammenholder deres observationer med de oplysninger, som prisindsamlerne indberetter.

Medlemsstaterne anvender desuden oplysninger fra nationalregnskabet, husstandsbudgetundersøgelser eller andre undersøgelser såsom fødevareundersøgelser eller importstatistikker. Endvidere undersøger de magasiner og tidsskrifter (fagblade og forbrugermagasiner, råvarepublikationer) samt gennemgår aviser og tv-reklamer. De indsamler oplysninger fra industrien, brancheorganisationer og handelsforhandlerorganer, institutionelle brugere og sammenslutninger af detailhandlere og producenter samt forbrugersammenslutninger.

I medlemsstater med indeks med fast basis søges der løbende efter varer og tjenesteydelser, som har fået økonomisk betydning, men opmærksomheden er særlig koncentreret herom i forbindelse med hver ombaseringsperiode, hvor målstikprøverne evalueres, og nye erstatninger eller yderligere poster medtages i HICP. I Danmark kontrolleres én af de tolv hovedgrupper under COICOP/HICP hver måned, således at alle grupper bliver kontrolleret i løbet af ét år. Dette er formentlig den mest systematiske fremgangsmåde, som en medlemsstat har indberettet, og kunne i givet fald anbefales som sådan.

Definitionen af "varer og tjenesteydelser, som har fået økonomisk betydning" var genstand for diskussion, da det var opfattelsen, at den kunne give anledning til forskellige fortolkninger. Sætningen "hvis andel af de estimerede forbrugsudgifter mindst udgør en tusindedel af de udgifter, som er omfattet af den pågældende HICP" blev hovedsagelig fortolket på to måder:

- (a) hvert produkt, som blev indberettet af en medlemsstat, havde fået økonomisk betydning og tegnede sig for mere end en tusindedel i medlemsstaten, eller
- (b) en vis gruppe af produkter havde fået økonomisk betydning og tegnede sig for mere end en tusindedel, og medlemsstaten havde indberettet en række nye repræsentative varer og tjenesteydelser.

Den oversigt, der blev offentliggjort i den foregående beretning til Rådet (afsnit 12.5, tabel 9), afspejlede diskussionen om fortolkningen af normen, idet den indeholdt de indberettede varer og tjenesteydelser, som var grupperet under produktgrupper.

Medlemsstaterne blev anmodet om at indberette de omtrentlige vægte i forbindelse med de produkter eller produktgrupper i oversigten, som ikke udtrykkeligt var blevet omfattet af deres HICP. Selv om en lang række varer og tjenesteydelser, som har fået økonomiske betydning, blev omfattet af HICP'erne, var ikke alle medlemsstater i stand til at stille de nødvendige oplysninger til rådighed af praktiske grunde såvel som på grund af fejlfortolkning. De resultater, som medlemsstaterne fremlagde, var ikke sammenlignelige og derfor ikke indeholdt i denne beretning.

I forbindelse med overvågningen af bestemmelsernes overholdelse blev medlemsstaterne anmodet om at ajourføre oversigten over produkter, som har fået økonomisk betydning. Den heraf følgende samlede produktoversigt blev forelagt medlemsstaterne i efteråret 1999 (jf. den endelige udgave i tabel 4 og 5). Diskussionen i forbindelse med denne oversigt

viste, at udtrykket "som har fået økonomisk betydning", generelt blev fortolket som "ny i indekset".

Ifølge HICP-normerne er der to forskellige situationer, hvor nye produkter medtages i indekset, hvis de har fået økonomisk betydning:

- (1) erstatning: det nye produkt erstatter enten et allerede eksisterende produkt, som ikke længere har samme betydning, dvs. en mere tidssvarende repræsentant for et behov eller et formål, der allerede er omfattet af indekset, medtages i stikprøven (en speciel type bildæk erstattes f.eks. af en mere repræsentativ type),

eller

- (2) tilføjelse: det nye produkt omfattes af indekset ved siden af de produkter, der allerede er omfattet, som repræsentant for behov eller formål, som har fået økonomisk betydning eller er blevet ændret.

Disse tilføjelser kan være begrundet i en række forhold:

- a) enten et nyt produkt, som ikke havde været repræsenteret i indekset og normalt ikke ville blive betragtet som en erstatning, fordi det var fundamentalt forskelligt fra den eksisterende type (f.eks. mobiltelefoner). Det ville blive tilføjet som en ny kategori inden for en eksisterende kategori,

eller

- b) et produkt, som blev udbudt, men ikke udtrykkeligt var repræsenteret, fordi forbruget heraf var for lavt. Inkluderingen var ikke en erstatning inden for en kategori, men en ny kategori inden for en kategori (f.eks. spaghetti i Danmark eller lammekød i Nederlandene).

I tilfælde (1) (erstatning) bør vægten af den COICOP/HICP-kategori, som erstatningen henhører under, ikke ændres.

I tilfælde (2) (tilføjelse) indsamles prisen på det nye produkt ved siden af det allerede observerede produkt, og minimumsnormen i Kommissionens forordning (EF) nr. 1749/96 giver mulighed for én af nedenstående behandlinger:

- a) enten ved at justere vægtene for den relevante kategori af COICOP/HICP eller
- b) ved at justere vægtene inden for den relevante kategori af COICOP/HICP eller
- c) ved at tildele en del af vægten specifikt til den vare eller tjenesteydelse, som har fået økonomisk betydning [under COICOP's firecifrede niveau].

Erstatninger berøres ikke af denne norm, da de ikke indvirker på vægtene.

Forskellene mellem produkter, som har fået økonomisk betydning, og erstatninger kan opsummeres på følgende måde:

Tabel 3 Forskelle mellem varer og tjenesteydelser, som har fået økonomisk betydning, og erstatninger

Tilføjelser (produkter, som har fået økonomisk betydning)	Erstatninger
Ny type produkt (endnu ikke eksisterende eller implicit omfattet), men ikke nødvendigvis (teknisk) nyt (f.eks. lammekød)	Samme type eksisterende produkt
For første gang fået økonomisk betydning (en tusindedel)	Ikke relevant
Kan bestå af forskellige varianter (mærker, modeller): et eller mange produkter introduceres (med samme formål)	En-til-én-erstatning: én eksisterende prisrepræsentant udskiftes med et andet, mere repræsentativt produkt
Vægten eksisterer enten endnu ikke eller skal justeres for at tage højde for det produkt, som har fået økonomisk betydning	Ingen virkning på vægtene

Som følge af diskussionen blev minimumsnormen i forordningen opdelt i bestanddele på følgende måde:

- der var normalt en vis udgiftsgruppe, som ikke udtrykkeligt var omfattet af medlemsstatens HICP, da dens vægt var lavere end en tusindedel
- denne udgiftsgruppe er nu udtrykkeligt omfattet, fordi den mindst udgør en tusindedel af de udgifter, som er omfattet af dette HICP
- denne gruppe er repræsenteret af en vis vare eller tjenesteydelse, som har fået økonomisk betydning, og som ikke selv behøver at have en vægt på mindst en tusindedel af de udgifter, der er omfattet af dette HICP.

På grundlag af normen blev medlemsstaterne anmodet om at kontrollere de indberettede produkter som potentielle prisrepræsentanter for en vis udgiftsgruppe, som endnu ikke eller implicit er omfattet af deres indeks.

Man blev enige om, at medlemsstaterne skulle kontrollere

- (a) om de foreslåede produkter repræsenterer en udgiftsgruppe, som endnu ikke udtrykkeligt er omfattet af indekset, og
- (b) om denne udgiftsgruppe udgør mindst en tusindedel af de udgifter, som er repræsenteret i indekset
- (c) hvordan denne udgiftsgruppe udtrykkeligt bør inkluderes i HICP og

- (d) om den kunne repræsenteres af prisrepræsentanter, der er mere passende end de foreslåede (nogle passende repræsentanter kunne være indeholdt i oversigten over andre medlemsstaters indberetninger).

Der blev opnået enighed om to oversigter over varer og tjenesteydelser, som har fået økonomisk betydning, én med de produkter, som medlemsstaterne havde foreslået, og én med de produktgrupper, som Eurostat havde foreslået (jf. tabel 4 og 5).

Begge tabeller med varer og tjenesteydelser, som har fået økonomisk betydning, tager højde for den ovenfor foretagne sondring mellem varer og tjenesteydelser, som har fået økonomisk betydning, og erstatninger. Produkter, som blev indberettet af medlemsstaterne, og som tydeligvis var resultatet af erstatninger, er derfor ikke indeholdt i tabellerne.

I forbindelse med ikke-omfattede poster skal medlemsstaterne påvise, at de maksimale udgifter, som hver af de foreslåede produkter kunne repræsentere, lå under en tusindedel af de udgifter, som er omfattet af deres HICP. Produkterne bør i givet fald grupperes blandt udgiftsgrupper på et højere niveau (f.eks. hører økologiske/biologiske gulerødder og kartofler under det samme COICOP-delindeks og kunne derfor repræsentere den samme udgiftsgruppe).

Tabel 5 har til formål at danne grundlag for en vurdering af, om HICP dækker udgiftsgrupper, som efter Eurostats opfattelse kunne have fået større betydning i de seneste fem år. Oversigten er ikke udtømmende.

Det fremgik i en vis grad i forbindelse med overvågningen af bestemmelsernes overholdelse - jf. også tabel 10 og 11 vedrørende antallet af basisaggregater og priser for udvalgte udgiftsgrupper som indberettet af medlemsstaterne - at der i givet fald er flere produkter, som bør tages i betragtning, foruden de produkter, som medlemsstaterne for øjeblikket indberetter. Antallet af basisaggregater eller antallet af prisrepræsentanter, som skal tilføjes i HICP'erne, bør være tilstrækkeligt til at repræsentere de forskellige varer og tjenesteydelser, som har fået økonomisk betydning, og variationerne i deres prisudvikling.

Normens funktion har vist, at medlemsstaterne gør betydelige fremskridt med hensyn til at overvåge forbrugsudgifterne til produkter, som har fået økonomisk betydning, og en stor del af forbrugsudgifterne tilføjes i HICP. Normens formulering syntes at kunne fortolkes på forskellige måder, og dette gav mulighed for en yderligere præcisering. Som følge af normens stærke samspil med reglerne for stikprøveudtagning bør den eventuelt ændres formelt.

Tabel 4 Produkter, som har fået øk. betydning - foreslået af medlemsstaterne

Varer/tjenesteydelser	COICOP
Müsliblandinger	1.1.1
Boghvedepasta, økologisk	1.1.1
Frossen pizza	1.1.1
Tortellini (pasta med kød)	1.1.1
Cornflakes	1.1.1
Vegetariske burgere	1.1.2
Lammekød	1.1.2
Økologiske æg	1.1.4
Økologiske gulerødder	1.1.7
Økologiske kartofler	1.1.7
Diætkiks	1.1.9
Ice tea (på dåse eller flaske)	1.2.2
Champagne	2.1.2
Mikrofiberanorak	3.1.2
Computerbord	5.1.1
Apparat til madlavning ved bordet (raclette, pierrade)	5.3.1
Luftkonditionerings-aggregat	5.3.1
Damprengøringsmaskine	5.3.1
Energisparepære	5.5.1/2
Halogenpære	5.5.1/2
Engangstallerkner	5.6.1
Ginsengekstrakt	6.1.1
Maltekstrakt	6.1.1
Endagskontaktlinser	6.1.2/3
Flydende gas (LPG)	7.2.2

Varer/tjenesteydelser	COICOP
Årlig bilinspektion	7.2.3
Jernbanebilletter til Eurostar / Le Shuttle	7.3.1
Dekoder til digital-tv	9.1.1
Midi-stereoanlæg	9.1.1
Cd-afspiller	9.1.1
Vidensspil (f.eks. trivial pursuit)	9.3.1
Papirguirlander	9.3.1
Kinesiske lygter	9.3.1
Bodybuildingudstyr	9.3.2
Undervandsudstyr	9.3.2
Inlineskøjter	9.3.2
Rygsæk	9.3.2 eller 12.3.2
Dyrlægetjenesteydelser	9.3.4/5
Hundetræning	9.3.4/5
Årskontingent til gymnastiksal	9.4.1
Danseundervisning	9.4.1
Entré til forlystelsespark	9.4.1
Skilifte og lignende	9.4.1
Adgang til langrendskiløjpe	9.4.1
Adgangsgebyr til diskoteker	11.1.1
Fastfood-måltid	11.1.1
Måltider udbragt til kundens hjem (f.eks. pizza)	11.1.1
Thalassoterapi-behandlinger	12.1.1
Solarie-besøg	12.1.1
Bilsæde til børn	12.3.2

Tabel 5 Produkter, som har fået økonomisk betydning - foreslået af Eurostat

PC-arbejdsplads (inkl. tilbehør og spil)	
a) Hardware	
Zip-drive	9.1.3
DVD-drev	9.1.3
Disk writer	9.1.3
Scanner	9.1.3
Joystick/gamepad/pc-rat	9.1.3
Personal digital assistant	9.1.3
Internet-videokamera	9.1.3
b) Software	
Sprogkursusprogrammer	9.1.3
Talegenkendelsesprogrammer	9.1.3
Encyklopædier på cd-rom eller diskette	9.1.4
Computerspilprogrammer, f.eks. Tomb Raider III, Age of Empires	9.3.1
Videospil	
a) Hardware	
Joystick/gamepad/rat til videokonsoller	9.3.1
Videokonsoller	9.3.1
b) Software til f.eks. Dreamcast/Game Boy/Nintendo 64/Playstation	9.3.1
Andet tilbehør til boligen	
Batterioplader	05.3.1/2
Genopladelige batterier	5.5.1/2
Telefonudstyr	
ISDN-telefon, trådløs	8.2./3.0
Kombineret ISDN-telefon/fax	8.2./3.0
Håndfrit sæt til mobiltelefon (i bilen)	8.2./3.0

6.4.3. *Vægtenes kvalitet*

Som beskrevet i kapitel 5 skal der ifølge en specifik kommissionsforordning om fornødent foretages et minimum af evaluering og justeringer.

Eurostat anmodede de medlemsstater, som udarbejder indeks med fast basis, om at fremsende resultaterne af deres evalueringer i 1998/1999. I ingen af de medlemsstater, der er modtaget svar fra, udviste nogen vægt en så stor ændring, at det var nødvendigt at ændre den.

Eurostat foretog en række kontrolsammenligninger for at danne sig et billede af resultaternes sandsynlighed. Der blev taget stikprøver af otte delindeks, som for seks lande, der anvender kædeindeks, havde vist en udsædvanlig udvikling i vægtene mellem 1996 og 1999. De otte delindeks viste en fuldstændig forskellig udvikling i den valgte periode i hvert land. Ingen af indeksene viste en systematisk udvikling, som kunne overføres til lande, der anvender indeks med fast basis. Eurostat kontrollerede også referenceperioden i forbindelse med visse vægte på et lavere niveau. De 13 medlemsstater, som svarede, indberettede ikke referenceperioder, der var ældre end dem, der er tilladt på grundlag af HICP-normen for vægtninger.

For at fuldende billedet forsøger man at få svar fra de medlemsstater, som ikke kunne indberette deres resultater rettidigt til denne beretning. Der er imidlertid tegn på, at vægtenes kvalitet er blev forbedret med harmoniseringen. Tabel 8 i afsnit 6.4.5. viser, at vægtene generelt har været mere ajourført siden 1996, end det tidligere var tilfældet. Italien, Luxembourg og Østrig foretager nu en årlig ajourføring, og andre medlemsstater har ajourført eller har planer om at ajourføre vægtene inden for kort tid.

6.4.4. *Husholdningernes pengeudgifter til konsum*

Definitionen af dækningsområde har til formål at sikre, at varer og tjenesteydelser i overensstemmelse med COICOP/HICP omfattes af HICP, og delindeks med passende vægte indsendes til Eurostat. Under henvisning til det europæiske nationalregnskabssystem (ENS 95) omfatter HICP's dækningsområde alle varer og tjenesteydelser, som falder ind under "husholdningernes pengeudgifter til konsum", når de opnår en omsætning på mere end en tusindedel af forbrugsudgifterne.

Brugen af reglen om en tusindedel har vist, at formuleringen heraf kan være problematisk, for så vidt som medlemsstaterne, hvis de anvender denne regel alt for rigoristisk, i princippet kunne udelukke en væsentlig del af de relevante forbrugsudgifter. Selv om intet tydede herpå, kunne dette under visse omstændigheder medføre væsentlige forskelle i de beregnede inflationsrater. Som en forebyggende foranstaltning agter Eurostat at foreslå en formel ændring af formuleringen.

Fastlæggelsen af HICP's dækningsområde på grundlag af begrebet "husholdningernes pengeudgifter til konsum" var genstand for en kontroversiel diskussion indtil Rådets vedtagelse heraf i 1998. Der var uenighed om relevansen af begrebet med henblik på inflationsmåling og dets betydning i praksis.

Et argument var, at "husholdningernes faktiske konsum" i stedet for "husholdningernes udgifter til konsum" var det korrekte begreb, der skulle lægges til grund. Sociale overførsler i naturalier udgør hovedforskellen mellem de to begreber. De indgår i det faktiske konsum, mens de ikke er omfattet af husholdningernes pengeudgifter til konsum. Dette er i overensstemmelse med det synspunkt, at inflationen i forbrugerpriserne er et monetært fænomen, som kun viser sig i de faktiske monetære transaktioner og priser, som forbrugerne faktisk betaler. Husholdningernes pengeudgifter til konsum anses for at være det passende operationelle udtryk for HICP's anvendelsesområde, som i Rådets rammeforordning er defineret som "priserne på varer og tjenesteydelser, som udbydes på medlemsstatens økonomiske område med henblik på direkte imødekomme af forbrugernes efterspørgsel."

De fleste af argumenterne imod begrebet "husholdningernes pengeudgifter til konsum" var hovedsagelig baseret på, at man fandt det teoretisk relevant eller i praksis foretrak at måle "bruttopriser" (dvs. den samlede pris på produktet, uanset om denne faktisk betales af forbrugerne fuldt ud eller delvis) i stedet for "køberpriser" (dvs. de nettopriser, som forbrugerne faktisk betaler). Forståelsen af inflation som et rent monetært fænomen og begrebet "husholdningernes pengeudgifter til konsum" er begge af grundlæggende betydning, da køberpriser bør bruges i et indeks for inflationen i forbrugerpriserne. Problemet med at indhente køberpriser på månedsbasis blev dog specielt taget op i tilfælde, hvor det rent faktisk betød noget, navnlig med hensyn til "brutto"-beregningen af gebyret i forbindelse med forsikringstjenester.

Det blev også fremført, at af hensyn til sammenligneligheden burde den offentlige sektor og dermed de fleste tjenesteydelser inden for social sikring, sundhedsvæsen og uddannelse ikke have været omfattet i betragtning af de meget forskelligartede institutionelle ordninger i de forskellige medlemsstater. Kommissionen (Eurostat) fastholder, at i forbindelse med et indeks for inflationen i forbrugerpriserne er der ingen fare for, at sådanne tjenesteydelser medfører en manglende sammenlignelighed, så længe der anvendes "netto"-priser, dvs. at indekset måler ændringen i de priser, som forbrugerne faktisk betaler for de pågældende tjenesteydelser. Det blev navnlig fremført, at ændringer af politikken med hensyn til social sikring og navnlig af de finansierede refusioner, f.eks. gennem ændringer af den direkte beskatning og omvendt, kunne fordreje det billede af inflationsudviklingen, som gives af et HICP, som omfatter tjenesteydelser inden for sundhedsvæsen, uddannelse og social sikring. Et lignende argument kan anføres i forbindelse med nye prisordninger for varer og tjenesteydelser, som forbrugerne tidligere har fået stillet til rådighed gratis, i den udstrækning, at de yderligere gebyrer opvejes gennem nedsættelser andre steder i finansieringskredsløbet. Argumentet er, at i en overordnet sammenhæng kunne nettoinflationseffekten være nul i modsætning til det, der ville blive afspejlet i HICP. Kommissionen (Eurostat) erkender, at ændringer af refusioner og virkningen af nye prisordninger i givet fald ikke indvirker på inflationsindikatorerne i en bredere sammenhæng, men de udgør absolut en væsentlig del af den inflatoriske proces, der berører forbrugerne, enten som residerter eller udlændinge, og skal derfor afspejles i HICP.

Der blev navnlig udtrykt betænkelighed med hensyn til betydningen af at måle ændringer af de såkaldte "indkomstaafhængige priser", som er fremherskende i sektorerne sundhedsvæsen, uddannelse og social sikring i de fleste medlemsstater, i forbindelse med et indeks af Laspeyres-typen. Rådets vedtagelse af denne standard i 1999 var en milepæl i harmoniseringsprocessen, da den rent faktisk muliggjorde gennemførelsen af den udvidede dækning i sådant omfang, at der blev fundet tekniske løsninger på tidligere uløste problemer.

Der blev endvidere rejst tvivl med hensyn til gennemførelsen af indlandsbegrebet, som man fandt korrekt i teorien, men vanskeligt at anvende nøjagtigt i praksis. Grænsehandel med benzin, alkohol og tobak gav i nogle tilfælde anledning til særlig bekymring. Selv om Kommissionen (Eurostat) erkender, at det er vanskeligt at få præcise vægte, mener den, at anvendelsen af indlandsbegrebet fjernede en væsentlig årsag til manglende sammenhæng, navnlig med henblik på at tilvejebringe hensigtsmæssige og ensartede aggregerede indeks for euroområdet.

Med virkning fra indekset for januar 2000 anvendes begrebet "husholdningernes pengeudgifter til konsum" i medlemsstaterne. Beregnet lejeværdi af egen bolig og livsforsikring er to områder, som falder ind under definitionen i ENS 95 af husholdningernes pengeudgifter til konsum, men som ikke er omfattet af HICP. Som anført i afsnit 6.4.1 er en inkludering af ejerboliger på grundlag af nettoerhvervsbegrebet for øjeblikket ved at blive behandlet i HICP-arbejdsgruppen. En endelig afgørelse forventes i 2000.

Tre medlemsstater har hidtil meldt om specifikke problemer med gennemførelsen af begrebet "husholdningernes pengeudgifter til konsum".

Det Forenede Kongerige anførte, at den væsentligste virkning, som husholdningernes pengeudgifter til konsum havde på HICP, var behovet for at skifte til nationalregnskabsdata som grundlag for vægtene. Da nationalregnskabsdataene ikke var klassificeret på det firecifrede COICOP-niveau, var dette en tidskrævende opgave. Udvidelsen af produktdækningen havde ikke særlig stor indvirkning, da mange af de nye prisindikatorer, der var behov for, allerede fandtes, selv om der skulle indsamles nye data til nogle få nye indeks. Der var kun to områder, hvor der skulle medtages prisindikatorer, og hvor dels staten, dels husholdningerne stod for finansieringen: universitetsgebyrer og receptgebyrer. For begge kunne de eksisterende prisindeks anvendes.

Frankrig understregede, at udvidelsen af dækningsområdet var forbundet med en stor arbejdsbyrde, navnlig udformningen af "netto"-indeks for sundhedsvæsen (varer og tjenesteydelser) og social sikring, herunder estimeringen af "netto"-vægte. Endvidere var det meget ressourcekrævende at ændre databehandlingsprogrammet til det nye HICP på grundlag af udvidelsen af produktdækningen og ændringen af de anvendte vægte samt tilvejebringelsen af retrospektive data ét år tilbage for at få de bedste skøn til sammenlignelige årlige ændringssatser.

Østrig meldte om vanskeligheder med at opstille modeller og få aktuelle oplysninger om indkomstfordelingen med henblik på at afspejle indkomstaftængige priser på socialsikringsområdet.

Medlemsstaterne indberettede de ændringer, de foretog i forbindelse med indekset for januar 2000 (X angiver ændringer, C angiver overholdelse allerede inden januar 2000) ved gennemførelsen af den udvidede dækning i henhold til husholdningernes pengeudgifter til konsum, på følgende måde:

Tabel 6 Ændringer af dækningsområdet foretaget med indekset for januar 2000

	Stigning i de samlede udgifter, der er omfattet af HICP (%)	Geografisk dækningsområde (inkl. ikke-residenters udgifter under ophold i landet, ekskl. hjemmehørendes udgifter under ophold i udlandet)	Populationsmæssigt dækningsområde (personer, som bor i institutionelle husholdninger, fattige og rige, i byen og på landet)
Belgien		X	X
Danmark		C	C
Tyskland		C	X (*)
Grækenland		X	X
Spanien	7	X	X
Frankrig	4,5 (pga. produktdækning)	C	C
Irland	12,1 (5,2 pga. produktdækning, 6,9 pga. indlandsbegreb)	X	X (*)
Italien		C	C
Luxembourg		X	C
Nederlandene	5,8 (pga. udvidelsen af det geografiske og populationsmæssige dækningsområde)	C	X
Østrig		X (**)	C
Portugal	7,3 (pga. udvidelsen af det geografiske og populationsmæssige dækningsområde)	X	C
Finland	3,8 (pga. udvidelsen af det geografiske og populationsmæssige dækningsområde)	X	X
Sverige		C	C
Det Forenede Kongerige	10 (3,5 pga. inkludering af turister, 1,5 pga. produktdækning, 1 pga. institutionelle husholdninger, 3,5 i 2001 pga. produktdækning)	X	X
Island	6.7 (3,4 pga. geografisk dækningsområde, 3,3 pga. populationsmæssigt dækningsområde)	X	X
Norge		X	
(*) Personer, som bor i institutionelle husholdninger, er ikke omfattet på grund af deres lille relative betydning. (**) I perioden 1996-1999 var det østrigske HICP relateret til indlandsbegrebet, men omfattede ikke kun husholdningernes udgifter til konsum, men også alle udenlandske udgifter til konsum. For at tilpasse dette blev vægten af hovedgruppe 07 (trafik) nedsat med 0,7 procentpoint, og vægten af hovedgruppe 11 (hoteller og restauranter) blev nedsat med 1,0 procentpoint, idet begge tal relaterer til 1998-udgifter.			

Udvidelsen af dækningsområdet indvirker på HICP'ernes årlige ændringssatser på grund af forskellene i dækningsområde mellem 1999 og 2000. I erkendelse af denne ulempe, som Kommissionen (Eurostat) og ECB havde tilkendegivet i protokollen fra Rådets møde i 1998, forelagde Danmark, Finland, Tyskland, Irland, Italien, Nederlandene, Spanien, Sverige og Det Forenede Kongerige en fælles erklæring om, at de med den første offentliggørelse af det udvidede indeks på en omkostningseffektiv måde ville forsøge at forelægge deres bedste skøn over sammenlignelige data for mindst de tolv foregående måneder. Seks medlemsstater har indsendt data for et år tilbage for de nyligt gennemførte delindeks og de omdefinerede delindeks.

En anden, om end mindre præcis måde, hvorpå virkningen af det udvidede dækningsområde på HICP med alle poster kan vurderes, er at se på forskellen i de årlige inflationsrater ved at sammenligne det officielle HICP (på grundlag af fuld dækning fra januar 2000) med et HICP uden sundhedsvæsen, uddannelse og social sikring som i tabel 7. Dette giver en første, men dog løselig ide om virkningen, for så vidt som der udelukkes lidt mere end det, der er blevet tilføjes indekset med det udvidede dækningsområde.

Tabel 7 Årlige ændringssatser (forskel i procentpoint mellem HICP inkl. og ekskl. udvidet dækningsområde)

	<u>Apr. 00</u>	<u>Mar. 00</u>	<u>Feb. 00</u>	<u>Jan. 00</u>
	Apr. 99	Mar. 99	Feb. 99	Jan. 99
Belgien	0,0	-0,1	0,0	-0,1
Tyskland	0,0	0,0	0,1	0,1
Spanien	-0,1	0,0	-0,1	0,0
Frankrig	0,1	0,1	0,1	0,0
Irland	-0,1	0,1	0,1	0,0
Italien	0,1	0,1	0,1	0,0
Luxembourg	0,0	-0,1	-0,2	0,0
Nederlandene	0,0	0,0	0,0	0,0
Østrig	0,1	0,1	0,1	0,1
Portugal	0,0	0,1	0,0	0,0
Finland	0,1	0,0	0,1	0,2
Euroområdet (MUCPI)	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Danmark	0,0	-0,1	-0,1	-0,1
Grækenland	-0,1	0,0	0,1	0,1
Sverige	0,2	0,2	0,1	0,1
Det Forenede Kongerige	0,2	0,2	0,2	0,1
EU15 (ECPI)	0,0	-0,1	0,0	0,0
Island	0,1	0,2	0,2	0,2
Norge	0,0	-0,1	-0,1	0,0
EØS (EEAICP)	0,0	-0,1	0,0	0,0

Med indekset for januar 2001 vil HICP's dækningsområde endnu en gang blive udvidet. Med henblik på gennemførelsen af ændringer af HICP-metodologien mere generelt har Tyskland og Sverige rejst spørgsmålet om en harmoniseret revisionspolitik. HICP-arbejdsgruppen er allerede begyndt at behandle spørgsmålet om en generel revisionspolitik, men resultaterne forventes ikke at berøre de indeks, der skal offentliggøres i 2000. Dette betyder, at der - dog i mindre omfang - vil blive tale om samme ulempe i forbindelse med de årlige ændringssatser for 2001.

Det skal bemærkes, at udvidelsen af HICP's dækningsområde med indekset for januar 2000 var den største og mest omfattende opgave i forbindelse med HICP efter indeksets lancering i 1997. Trods ovennævnte problemer, men takket være alle involverede medlemsstaters konstruktive samarbejde forløb udvidelsen forholdsvis glat, og resultaterne forelå rettidigt.

På den ene side erkender Kommissionen (Eurostat), at der stadig er visse betænkeligheder, navnlig blandt de medlemsstater, som af forskellige grunde var imod de vedtagne foranstaltninger. En endelig og mere indgående vurdering af, hvordan begrebet "husholdningernes pengeudgifter til konsum" fungerer, og navnlig med hensyn til beregningen af ændringer i "indkomstafhængige priser", er ikke mulig tidligere end et år efter den nævnte udvidelse af dækningsområdet i januar 2001, dvs. i 2003. Kommissionen (Eurostat) agter at tage sin vurdering op og aflægge beretning igen til sin tid.

På den anden side er Kommissionen (Eurostat) af den opfattelse, at det var meget nyttigt at gennemføre denne vanskelige proces med opbygning af konsensus. Gennemførelsen af disse begreber senere, end det oprindeligt var planlagt, forsinkede hele harmoniseringsprojektet, men muliggjorde i sidste instans, at HICP fik et meget mere omfattende dækningsområde, og bidrog til at tilnærme holdningerne til en række teknisk vanskelige og kontroversielle spørgsmål i forbindelse med harmoniseringsprogrammet. Intet var opnået uden det konstruktive samarbejde fra alle involverede parter side.

6.4.5. *Makroindeksformel (fælles referenceperiode)*

I henhold til artikel 9 i Rådets forordning (EF) nr. 2494/95 skal HICP udarbejdes på grundlag af et indeks af Laspeyres-typen. Selv om de HICP'er og forbrugerprisindeks, som medlemsstaterne udarbejder, kan være forskellige med hensyn til detaljerne, kan de stort set beskrives som indeks af Laspeyres-typen, dvs. indeks, hvor prisudviklingen måned for måned beregnes som et gennemsnit af prisindeks på grundlag af udgiftsvægte, som på passende vis afspejler forbrugsmønstret hos indekspopulationen og strukturen af de betalte priser i vægtreferenceperioden.

I praksis anvendes der tre former for basisperiode ved udarbejdelsen af forbrugerprisindeks: den periode, hvorfra udgifterne til vægtene stammer ("vægtreferenceperiode"); den periode, hvori basispriserne vurderes ("prisreferenceperiode"); og den periode, hvori indeksgrundlaget er fastsat til 100 ("indeksreferenceperiode").

Eftersom HICP'erne afledes af de nationale forbrugerprisindeks, var og er der fortsat forskelle mellem de nationale forbrugerprisindeks med hensyn til alle disse referenceperioder. Luxembourg var den første medlemsstat, der erstattede sit nationale forbrugerprisindeks med HICP. Med offentliggørelsen af indekset for januar 2000 og den tilknyttede udvidelse af dækningsområdet genindførte Luxembourg et nationalt forbrugerprisindeks, hvis dækningsområde er forskelligt fra det luxembourgske HICP.

HICP er i henhold til makroformlen valgt på grund af sin beregningsmetode - potentielt - et kædeindeks. Det skal understreges, at dette er den tilsvarende kædeform af det faste indeks, som ganske enkelt gør det muligt, at kædede og faste indeks kan udtrykkes ved hjælp af en fælles formel. Sammenkædningen bliver kun aktuel, hvis der er ændringer af vægtene, f.eks. som følge af evalueringen i henhold til Kommissionens forordning om kvaliteten af HICP-vægtninger.

Med hensyn til HICP'ernes sammenlignelighed kan valget af makroformlen sammen med løsningerne på spørgsmålet om ajourføring af HICP-vægtene betragtes som et af de væsentligste harmoniseringsresultater, da spørgsmålet om "kædeindeks" over for "fast indeks" viste sig at være et ikke-produktivt og meget kontroversielt spørgsmål.

De fleste medlemsstater udarbejder et indeks med fast basis, mens Frankrig, Italien, Luxembourg, Østrig, Sverige, Det Forenede Kongerige (og Norge) beregner et "kædeindeks" med en årlig ajourføring af vægtene. For at få et sæt HICP'er med delindeks, som muliggjorde ensartede aggregeringer, var det nødvendigt at præsentere HICP'erne, som om de alle var beregnet på grundlag af den samme formel. Det var således nødvendigt at anvende en fælles indeksreferenceperiode og en fælles vægtreferenceperiode. Rådets rammeforordning fastsætter den fælles indeksreference til 1996=100. For også at nå frem til en fælles vægtreferenceperiode prisopdaterer Eurostat de vægte, som medlemsstaterne indsender hver december.

Tabel 8 indeholder en oversigt over den nuværende situation og de fremtidige planer i medlemsstaterne.

Tabel 8 Vægtreferenceperioder

	Vægtreferenceperiode i HICP i jan. 1999		Næste planlagte vægtreferenceperiode			Årlig ajourføring ("kædeindeks") fra og med ... (X = kædeindeks)
			Mængde-reference	Pris-reference	Skal indføres i .../fra og med indekset for januar ...	
	Mængde-reference	Pris-reference				
	A	B	C	D	E	F
B	1995-1996	1995-1996	1997-1998	Dec. 1999	2000	-
DK	1994	1994	1996	1996	2000	-
D	1995	1995	2000	2000	2003	-
EL	1994	1994	1999	1999	2001	-
E	1990-1991	1990-1991	1999-2000	2000 el. 2001	Jan. 2001 el. jan. 2002	Jan. 2001 el. jan. 2002
F	1997	Dec. 1998	-	-	-	X
IRL	1996	1996	2001	2001	Jan. 2002	-
I	1997	Dec. 1998	-	-	-	X (jan. 1999)
L	1995	Dec. 1998	1996	Dec. 1999	2000	X (jan. 1999)
NL	1995	1995	2000	2000	2003	Ikke inden 2003
A	1993/1994-1995	1996	1999/2000	2000	2001	X (2000)
P	1995	1997	2000	2002	Jan. 2003	Jan. 2004
FIN	1998	1998	2000	2000	Jan. 2002	
S	1998	1998	-	-	-	X
UK	Juli 1997-juni 1998	Juli 1997-juni 1998	-	-	-	X
IS	1995	1995	2000	2000	2002	2003
N	1995-1997	1995-1997	1996-1998	1996-1998	Jan. 2000	X (siden sept. 1982)

6.4.6. *Basisaggregater*

I Kommissionens forordning (EF) nr. 1749/96 defineres basisaggregat som de udgifter eller det forbrug, som er dækket af det mest detaljerede stratificeringsniveau i HICP, og inden for hvilken der ikke foreligger pålidelige udgiftsdata til vægtningsformål. Et "indeks for basisaggregater" er et prisindeks for et basisaggregat, der kun omfatter prisdata. Overvågningen af bestemmelsernes overholdelse har vist, at de fleste medlemsstater definerer "basisaggregat" på regionalt plan. Priserne indsamles i alle eller udvalgte regioner. De regionale priser sammenstilles til det laveste aggregeringsniveau, inden for hvilket der foreligger pålidelige udgiftsdata til vægtningsformål. Herefter sammenstilles indeksene til udgiftsgrupper på nationalt plan. I forbindelse med et fåtal af produkter defineres "basisaggregatniveauet" på grundlag af forretningstypen.

I modsætning hertil definerer to medlemsstater "basisaggregat" på produkt-/variantniveau. Priser, som observeres i visse regioner og i visse forretningstyper, sammenstilles til basisaggregatniveauet. Herefter sammenstilles disse basisaggregater direkte til nationalt plan.

Forholdet mellem geometriske eller aritmetiske gennemsnitspriser er de to formler, som skal anvendes i basisaggregeringer. Det aritmetiske gennemsnit af prisrelationer må anvendes i undtagelsestilfælde, hvor det kan påvises, at det opfylder sammenlignelighedskravet. Tabel 9 indeholder ajourførte oplysninger om de formler, der på nuværende tidspunkt anvendes i medlemsstaterne.

Tabel 9 Formler, der anvendes til beregningen af basisaggregater

	Til beregningen af HICP blev formelen til basisaggregater ændret	Den i HICP anvendte formel er forholdet mellem aritmetiske gennemsnitspriser (=FAG) eller geometrisk gennemsnit (=GG)	Ny formel blev indført i HICP fra og med indekset for:	Skønnet virkning på HICP i løbet af en periode på tolv måneder (i procentpoint)	Ny formel blev/vil blive indført i det nationale forbrugerprisindeks
B	Nej	FAG	-	-	-
DK	Januar 1997	GG generelt, FAG i forb. med produkter, hvor substitution ikke er mulig	Januar 1997	-0,3 til -0,4	Januar 2000
D	Nej	FAG; GG i forb. med visse poster, f.eks. pakketure, bøger	Januar 1995	Skøn foreligger ikke	Ja, fra og med indekset for jan. 1995 (i febr. 1999)
EL	Ja	GG	Januar 1995	-0,1	Ja, fra og m. indekset for jan. 1994
E	Nej	FAG	-	-	-
F	Ja, gradvis i forb. med heterogene produkter	FAG i forb. med homogene produkter ($\frac{1}{3}$), GG i forb. med heterogene produkter ($\frac{1}{3}$), anden formel i forb. med ferske produkter, komplekse priser og tariffer ($\frac{1}{3}$)	Januar 1997: halvdelen af ændringerne af GG var gennemført; 18% af indekset beregnes ved hjælp af GG; jan. 1998, jan. 1999: yderligere ændringer af GG	-0.1	Ja
IRL	Nej	FAG	-	-	-
I	Ja	GG	Januar 1999	-0,06	Ja, fra og m. indekset for januar 1999

(fortsat)

	Til beregningen af HICP blev formelen til basisaggregater ændret	Den i HCPI anvendte formel er forholdet mellem aritmetiske gennemsnitspriser (=FAG) eller geometrisk gennemsnit (GG)	Ny formel blev indført i HICP fra og med indekset for:	Skønnet virkning på HICP i løbet af en periode på tolv måneder (i procentpoint)	Ny formel blev/vil blive indført i det nationale forbrugerprisindeks
L	Ja	GG	Januar 1995	Skøn foreligger ikke	HICP og nationalt forbrugerprisindeks er ens
NL	Nej	FAG	-	-	-
A	Ja	GG; FAG i forb. med visse poster, f.eks. frugt, grønsager og huslejer	Januar 1995	-0,1	GG fra og med januar 2001
P	Ja	GG	Januar 1998	Skøn foreligger ikke	Ja, fra og med indekset for januar 1998
FIN	Ja	GG	Januar 1996	-0,1	Ja, fra og med indekset for januar 1998
S	Nej	Variant af GG (forholdet ml. standardiserede gennemsnitspriser)	-	-	-
UK	Ja	GG	1988 (tilbage-regning)	1997-99:-0,5 herefter: -0,65	Nej
IS	Ja	GG	Marts 1997	Skøn foreligger ikke	Ja, fra og med indekset for marts 1997
N	Nej	FAG	GG vil blive anvendt fra august 1999	Skøn foreligger ikke	Ja, fra og med indekset for august 1999

6.4.7. *Minimumsnormer for stikprøveudtagning*

HICP anses for pålidelige og sammenlignelige, hvis de er baseret på målstikprøver, som tager hensyn til hver COICOP/HICP-kategoris vægt, indeholder tilstrækkeligt mange basisaggregater til at repræsentere stikprøven af varer og tjenesteydelser inden for kategorien og tilstrækkeligt mange priser inden for hvert basisaggregat til at tage højde for variationer i prisudviklingen i populationen. Tabel 10 og 11 i slutningen af dette afsnit indeholder en oversigt over antallet af basisaggregater og antallet af prisoplysninger pr. basisaggregat for en række delindeks og visse produktgrupper deri i hver medlemsstat.

I sin foregående beretning bemærkede Kommissionen (Eurostat), at de fleste medlemsstater ikke anvendte sandsynlighedsudvælgelse ved observeringen af priser, og at der derfor ikke fandtes noget teoretisk grundlag for at vurdere pålideligheden (systematiske skævheder og præcision) af HICP, der var udarbejdet på den måde. Ifølge forordningerne skulle det derfor kontrolleres, om stikprøverne var tilstrækkelige, og metoderne skulle justeres, når det var nødvendigt.

Selv med et lille antal priser og basisaggregater kan en målrettet stikprøveudtagning give et repræsentativt og nøjagtigt billede af de gennemsnitlige prisændringer i en given population. Simulationer, der (af Nederlandenes Statistik) er foretaget i forbindelse med scannerdata, synes at bekræfte denne forventning i en række tilfælde. Dette gælder imidlertid ikke på markeder med en skiftende prisdynamik eller i forbindelse med andre, ikke-prismæssige ændringer.

En række markeder for forbrugsvarer og navnlig varige forbrugsgoder kan antages at være forholdsvis ens i Europa. Antallet af basisaggregater og priser, som medlemsstaterne har indberettet i forbindelse med overvågningen af bestemmelsernes overholdelse, viser store forskelle i den anvendte praksis med hensyn til vægte og den sandsynlige spredning i de udbudte varer og tjenesteydelser og i variationerne i prisudviklingen. Resultatet synes at bekræfte, at der i forbindelse med nogle HICP'er eller HICP-delindeks anvendes stikprøveplaner, som bedre kan tage hensyn til uventede ændringer i stikprøven af varer og tjenesteydelser eller i variationerne i deres prisudvikling, end andre gør. En stærk a priori vægt på den regionale komponent kan på den anden side fordreje det billede, der fremgår af tabel 10 og 11, i en sådan grad, at der med den regionale stratificering ikke nødvendigvis opnås gevinster med hensyn til præcision og repræsentativitet.

Det er særdeles usandsynligt, at markederne i forskellige medlemsstater kan forklare de forskelle, der fremgår af tabellerne. Forskellene har i bedste fald en ubetydelig virkning på HICP'erne, men i dette tilfælde udnytter nogle medlemsstater i givet fald ressourcerne ret ineffektivt. Da mange stikprøver er unødvendigt store, har medlemsstaterne ikke taget hensyn til, at en målrettet stikprøveudtagning potentielt kan være utilstrækkelig. Det forholder sig også således, at det ville være kostbart at foretage sandsynlighedsudvælgelse, for hvilken der findes veletableret teori. Da der i realiteten ikke er påvist og ikke kan vises systematiske skævheder, er der ikke gjort indvendinger. Denne holdning kan dog næppe anses for acceptabel. "Sammenlignelighedskriteriet", hvorefter forskellige fremgangsmåder landene imellem ikke i sig selv må medføre forskellige resultater, er en mulig løsning. Det er Kommissionens (Eurostats) opgave at fastlægge en produktiv og omkostningseffektiv analysestrategi.

Der blev oprettet to på hinanden følgende taskforce-grupper med henblik på at udarbejde den retlige og begrebsmæssige ramme for god stikprøvepraksis. Den første taskforce så nærmere på årsagerne til fejl og problemer med hensyn til sammenlignelighed som følge af forskellige stikprøveplaner og -metoder. Den fastlagde de væsentligste operationelle forskelle mellem medlemsstaterne og gennemgik de få forsøg, der var gjort på at beregne stikprøvefejl. Vedrørende sidstnævnte hæftede den sig ved de tekniske beregningsproblemer, men også de potentielle fordele i form af en forbedret udnyttelse af de betydelige ressourcer til prisindsamlingen i forbindelse med udarbejdelsen af forbrugerprisindeks. Ellers anbefalede taskforcen hovedsagelig, at der - som det kritiske harmoniseringsspørgsmål - blev sat fokus på problemerne med at fastlægge en objektiv målestok for prisændringer i en dynamisk økonomisk sammenhæng, hvor rækken af udbudte produkter hele tiden ændrer sig. Dette førte til oprettelsen af den anden taskforce, som havde til opgave at:

- (i) undersøge de operationelle spørgsmål på grundlag af kravene om "repræsentativitet" og "præcision" i forbindelse med HICP-stikprøverne ud fra såvel dynamiske som statiske aspekter
- (ii) udarbejde specifikke retningslinjer til gennemførelse af de bestemmelser, der er fastsat i Kommissionens forordning (EF) nr. 1749/96, vedrørende de forskellige aspekter af stikprøveudtagning og repræsentativitet.

Denne taskforce forsøgte først at udarbejde en teoretisk ramme for HICP-stikprøveudtagningen på grundlag af de forskellige forordninger, der fastsatte målsætningerne, og de veletablerede principper i stikprøveteorien.

Hvis der kan foretages en præcis beskrivelse af det indeks, som bør beregnes for en given og observerbar population, kan de operationelle krav til stikprøveskøn fastsættes. Endelig kan resultaterne anvendes til at sige noget om, hvordan mulighederne for systematiske skævheder i de nuværende stikprøvemetoder kan mindskes.

Tabel 10 Antal basisaggregater i gennemsnit pr. måned i de seneste 12 på hinanden følgende måneder

Del af COICOP-kode	Gruppe	Antal basisaggregater i gennemsnit pr. måned i de seneste 12 på hinanden følgende måneder															
		DK	D	EL	ES	F	IRL	I	L	NL	A	P	FIN	S	UK	IS	N
01.1.5.	Olier og fedtstoffer	5	102	138	208	218	30	474	5	12	120	7	36	10	48	7	56
	1) Smør	2	17	23	52	75	10	79	1	1	20	2	6	2	24	5	16
02.1.3.	Øl	3	34	46	52	105	20	158	1	8	20	2	6	4	48	4	24
	1) Pilsner	1	17	46	52	105	10	-	1	5	20	2	6	0	24	3	8
03.1.2.	Beklædningsartikler	31	905	255	2 236	2 196	255	2 686	29	98	600	43	228	23	144	37	440
	1) Herreskjorter	1	42	9	52	69	15	79	1	2	20	2	6	1	6	1	24
	2) Damekjoler	1	42	9	52	59	5	79	1	2	20	2	6	1	12	3	16
03.1.4.	Rensning, reparation og leje af beklædning	2	51	92	52	40	30	132	1	2	80	2	6	1	24	1	40
	1) Rensning af herrebenklæder	1	17	23	52	8	5	79	1	1	20	1	6	0	12	1	8
04.1.	Faktiske huslejebetalinger	1	119	2	52	192	2	26	3	917	20	9	12	1	24	1	2
05.1.1.	Møbler og boligudstyr	11	385	55	832	663	45	316	6	32	220	9	66	22	36	6	192
	1) Sofaer	1	21	1	52	82	5	79	1	5	20	2	6	2	6	1	16
05.3.1./2.	Større husholdningsapparater, også elektriske og mindre elektriske husholdningsredskaber	15	361	120	572	466	100	263	7	40	280	20	78	20	101	7	176

(fortsat)		DK	D	EL	ES	F	IRL	I	L	NL	A	P	FIN	S	UK	IS	N
	1) Vaskemaskiner	1	21	12	52	54	5	79	1	6	20	2	6	2	12	1	24
05.6.1	Ikke-varige forbrugsgoder	15	359	599	572	456	85	1 396	2	34	180	21	96	12	108	31	232
	1) Vaskepulver til vaskemaskiner (ikke flydende)	1	34	46	52	55	5	79	1	11	20	4	6	2	12	2	40
07.1.1.	Nye og brugte motorkøretøjer	9	69	3	104	192	2	13	6	55	1 380	29	186	2	37	34	48
	1) Nye motorkøretøjer	9	69	3	52	96	1	13	5	36	900	23	180	1	19	34	40
09.1.1.	Udstyr til modtagelse, indspilning og reproduktion af lyd og billeder	7	163	30	260	284	45	184	2	22	100	6	24	14	14	2	56
	1) Tv-apparater	1	19	6	52	49	10	79	1	8	20	1	6	4	4	1	16
09.1.2.	Fotografisk og kinematografisk udstyr, optiske instrumenter	2	126	47	52	78	10	53	1	5	60	2	12	5	4	2	32
	1) Videokameraer og billedbåndoptagere	1	21	17	0	21	0	26	1	2	20	1	6	2	2	1	8
09.1.3.	Databehandlingsudstyr	2	92	25	104	32	6	27	3	11	40	2	6	4	26	1	32
	1) Persondatamater	1	19	1	52	14	1	1	1	5	20	1	6	1	24	1	16
09.1.5	Spil, legetøj og hobbyartikler, udstyr til sport, camping og friluftaktiviteter	6	363	106	260	418	40	474	2	16	220	10	54	15	25	3	128
	1) Videospilprogrammer	0		1	1	0	30	5	0	1	0	1	6	3	1	0	8
NB: Datamateriale fremsendt af <i>Ministère des Affaires économiques, Administration de la Politique Commerciale, Service de l'Indice</i> (Belgien), kunne ikke omregnes rettidigt, således at det kunne præsenteres på tilsvarende måde som ovennævnte data.																	

Tabel 11 Prisobservationer pr. basisaggregat i gennemsnit pr. måned

Del af COICOP-kode	Gruppe	Prisobservationer pr. basisaggregat i gennemsnit pr. måned															
		DK	D	EL	ES	F	IRL	I	L	NL	A	P	FIN	S	UK	IS	N
01.1.5.	Olier og fedtstoffer	87	45	2	5	6	26	11	17	70	6	155	27	51	13	23	12
	1) Smør	208	71	2	5	7	25	11	20	61	6	155	27	29	12	12	13
02.1.3.	Øl	204	52	2	5	6	24	7	49	66	6	153	54	104	12	54	16
	1) Pilsner	203	55	2	5	6	22		49	65	6	153	54		13	20	
03.1.2.	Beklædningsartikler	82	26	4	3	7	12	5	9	95	7	48	22	74	115	9	5
	1) Herreskjorter	155	31	4	5	8	14	7	17	145	10	50	24	99	143	12	
	2) Damekjoler	105	25	4	3	11	14	6	4	76	10	38	23	82	84	11	
03.1.4.	Rensning, reparation og leje af beklædning	13	26	2	2	7	11	3	19	35	4	48	7	5	22	6	3
	1) Rensning af herrebenklæder	25	33	2	2	7	16	2	6	35	5	47	7		23	1	
04.1.	Faktiske huslejebetalinger	4 200	161	85	32	14	188	137	33	1	267	64	6	801	52	60	63
05.1.1.	Møbler og boligudstyr	7	17	3	2	7	11	4	27	33	2	48	16	40	124	9	5
	1) Sofaer	65	25	8	2	8	13	1	8	29	2	50	22	96	116	18	

(fortsat)		DK	D	EL	ES	F	IRL	I	L	NL	A	P	FIN	S	UK	IS	N
05.3.1./2.	Større husholdningsapparater, også elektriske og mindre elektriske husholdningsredskaber	34	13	3	2	6	12	5	23	32	6	48	20	9	18	9	3
	1) Vaskemaskiner	48	14	4	2	6	14	2	17	27	9	50	25	9	15	15	5
05.6.1	Ikke-varige forbrugsgoder	13	35	2	4	5	22	6	61	66	5	119	19	64	11	41	9
	1) Vaskepulver til vaskemaskiner (ikke flydende)	14	68	2	4	5	24	8	23	58	9	136	30	36	13	83	
07.1.1.	Nye og brugte motorkøretøjer	4	1	8	0.58	2	28	5	17	401	0.03	5	31		5	1	7
	1) Nye motorkøretøjer	4	1	8	0.6	2	28	5	15	1	0.05	5	30	60	3	1	
09.1.1.	Udstyr til modtagelse, indspilning og reproduktion af lyd og billeder	95	15	3	2	7	12	4	44	36	7	47	23	10	103	9	5
	1) Tv-apparater	189	16	6	2	13	14	2	25	31	9	49	20	11	108	6	
09.1.2.	Fotografisk og kinematografisk udstyr, optiske instrumenter	84	13	3	2	5	13	3	32	43	1	47	23	15	84	6	2
	1) Videokameraer og billedbåndoptagere	28	13	3		6		2	13	38	1	46	22	13	81	7	
09.1.3.	Databehandlingsudstyr	18	12	2	2	6	16	2	19	13	1	47	20	8	9	6	3
	1) Persondatamater	1	11	8	2	9	41	4	6	6	1	46	20	11	1	6	

(fortsat)		DK	D	EL	ES	F	IRL	I	L	NL	A	P	FIN	S	UK	IS	N
09.1.5.	Spil, legetøj og hobbyartikler, udstyr til sport, camping og friluftaktiviteter	18	10	3	4	5	8	4	46	59	1	39	21	17	74	12	4
	1) Videospilprogrammer	0		12		5	10		2		3	26	20	13	120	0	
NB: Datamateriale fremsendt af <i>Ministère des Affaires économiques, Administration de la Politique Commerciale, Service de l'Indice</i> (Belgien), kunne ikke omregnes rettidigt, således at det kunne præsenteres på tilsvarende måde som ovennævnte data.																	

Bemærkninger til tabel 11:

Man ville forvente at se mindst én prisobservation pr. basisaggregat. Med hensyn til Spanien og Østrig gælder denne antagelse ikke for nogle delindeks. Denne afvigelse kan forklares med behandlingen af centralt observerede priser:

- a) En centralt observeret pris anvendes til at beregne gennemsnitspriser i hver region. Herved fremkommer en række basisaggregater svarende til antallet af regioner i hvert land. I dette tilfælde medregnes prisen som en enkelt prisoplysning for hele landet. Forholdet mellem antallet af prisoplysninger og antallet af basisaggregater kan således falde til under nul som i Spaniens og Østrigs tilfælde.
- b) En centralt observeret pris anvendes til at beregne ét basisaggregat, som direkte anvendes til aggregeringen i hver region. Også i dette tilfælde medregnes prisen som en enkelt prisoplysning for hele landet.

Projektet var baseret på et lignende projekt gennemført af Nederlandenes Statistik, hvor der blev udarbejdet alternative prisindeks for det, der i realiteten er næsten fuldstændige data for en kendt, om end begrænset population af scannerdata. Det centrale problem er, hvordan man skal behandle ikke-prismæssige ændringer, ændringer gennem tiden med hensyn til udbudte produkter og forbrugernes faktiske valg. Den normale praksis i disse situationer er at sige, hvad der skal gøres, hvis populationen var statisk. Da dette imidlertid indebærer en hypotetisk situation, er det vanskeligt at opnå enighed. Dette er grunden til de forskellige fremgangsmåder i situationer, der i det væsentlige er ens.

Selv om taskforcen gjorde betydelige fremskridt med hensyn til at behandle spørgsmålene på nye måder, er det fortsat vanskeligt at løse problemerne fuldt ud. Forslaget vil dog yderligere udvide minimumsnormerne for stikprøveudtagning for at sikre, at de nuværende HICP-stikprøver i tilstrækkelig grad også repræsenterer nye eller eksisterende modeller eller varianter af produkter på de europæiske markeder. Taskforcen vil endvidere komme med forslag til, hvordan scannerdata kan udnyttes både som en priskilde med henblik på inkludering i HICP (brugen heraf er ikke uden problemer) og som et grundlag for at simulere alternative stikprøvemetoder.

Der er ingen grund til at stille sig tilfreds med HICP'ernes pålidelighed. Målet er derfor at udvikle kvantitative indikatorer som supplement til de ad hoc-kvalitetsforsikringer, som brugerne for øjeblikket får, og vise, at alle HICP'er og MUCPI opfylder de krævede normer.

6.4.8. Niveauet, hvor makroaggregering ændres til basisaggregering

Kommissionen (Eurostat) erkender, at basisaggregeringsniveauet indgår i et samspil med andre udformningsmæssige karakteristika såsom stikprøveudtagning og tilgængelighed af vægtningsdata. Som det fremgår af tabel 10 og 11, kan basisaggregeringen, afhængigt af kilderne til de anvendte vægte, starte på højere eller lavere niveauer i det produktmæssige, geografiske og forretningsmæssige hierarki. Selv om det også erkendes, at forskelle som følge af de nationale fremgangsmåder i teorien kan påvirke de heraf følgende forskelle i HICP, blev spørgsmålet i første instans ikke betragtet som et prioriteret anliggende i forbindelse med harmoniseringsarbejdet. Det er det eneste vigtige spørgsmål i harmoniseringsprojektet, hvor der indtil videre ikke er gjort noget. I betragtning af HICP's stadig større betydning bør spørgsmålet tages op.

6.4.9. Minimumsnormer for priser og kvalitetsjustering

""Kvalitetsændring" forekommer, når en medlemsstat finder, at en ny type eller model af en vare eller tjenesteydelse er så væsensforskellig fra den vare eller tjenesteydelse, som den erstatter, og som tidligere har været udvalgt med henblik på prisobservation i HICP, at den har medført en væsentlig ændring i nytteværdien for forbrugeren. Der foreligger ikke en kvalitetsændring, når der foretages en omfattende revision af HICP-stikprøven." Kvalitetsjustering defineres som "den fremgangsmåde, hvorved der tages højde for en kvalitetsændring ved at hæve eller sænke den observerede løbende pris eller referencepris med en faktor eller et beløb, som svarer til værdien af den pågældende kvalitetsændring."

Den form for erstatning, der er beskrevet i ovenstående definition, kunne betegnes som "erstatning af hidtidigt med nyt", fordi der blot er tale om en væsentlig ændring

mellem "en ny type eller model af en vare eller tjenesteydelse" og "den vare eller tjenesteydelse, som den erstatter, og som tidligere har været udvalgt med henblik på prisobservation i HICP". Det har vist sig, at medlemsstaterne ikke var i stand til at sondre mellem erstatninger af hidtidigt med nyt og hidtidigt med hidtidigt i forbindelse med udarbejdelsen af deres HICP'er. Dette betyder også, at virkningerne af kvalitetsændringer og de foretagne justeringer ikke overvåges i overensstemmelse med de retlige rammer for HICP. Alligevel indsendte nogle få medlemsstater rettidigt de implicitte kvalitetsindeks, som Eurostat havde anmodet om, mens andre er i færd med at udarbejde dem (jf. også afsnit 6.4.11 om implicitte kvalitetsindeks).

I sin foregående beretning anførte Kommissionen (Eurostat), at "kvalitetsjusteringer" blandt eksperter generelt blev anset for at være et af de mest - hvis ikke det mest - indviklede problemer ved udarbejdelsen af forbrugerprisindeks. Ifølge minimumsnormen for HICP måtte medlemsstaterne ikke automatisk antage, at prisforskellen mellem to på hinanden følgende modeller udelukkende skyldtes kvalitetsforskelle. I andre henseender havde medlemsstaterne lov til fortsat at anvende en række standardprocedurer, enten eksplicit eller implicit, med henblik på at justere for kvalitetsændringer. Der var imidlertid enighed om, at der var behov for at vurdere de antagelser, hver fremgangsmåde var baseret på, og dens validitet, inden man kunne nå frem til sammenlignelige fremgangsmåder, som kunne anvendes ens. Oprettelsen af en central database over faktiske justeringer og forskning i kvalitetsændringer på de vigtigste områder af produktudviklingen blev betragtet som et middel til at nå dette mål.

Kommissionen (Eurostat) har indledt både generelle og konceptuelle drøftelser med medlemsstaterne om metoder og påbegyndt gennemgangen af resultaterne af empiriske undersøgelser af kvalitetsændringer og -justeringer både inden for Europa og i den mere omfattende internationale arbejdsgruppe om prisindeks (Ottawa-gruppen). Sidstnævnte forum gør det muligt for europæiske eksperter at undersøge ideer og forskningsresultater fra de amerikanske prisstatistikere, som har været særlig aktive efter kritikken fra Boskin-komiteén. Der er dog kun gjort meget få eller ingen fremskridt. De bestræbelser, som arbejdsgrupper har udfoldet på at udarbejde retningslinjer for behandlingen af kvalitetsændringer i forbindelse med enten motorkøretøjer eller beklædning, var resultatløse.

Arbejdsgruppen opnåede ikke enighed om forslag med henblik på en sondring mellem produkter, hvor kvaliteten formodedes at være vigtig, og produkter, hvor dette ikke var tilfældet, trods dokumentation for uacceptable store variationer landene imellem med hensyn til bestemte justeringer. Nogle medlemsstater foretrak at forholde sig afventende og var imod ændringer, inden der var opnået enighed om en overordnet løsning. Andre havde en noget mere pragmatisk indfaldsvinkel til harmonisering i betragtning af de utilfredsstillende konklusioner i forbindelse med de nuværende fremgangsmåder.

En række medlemsstater har med blandede resultater undersøgt anvendelsen af hedoniske regressionsanalyser i forbindelse med kvalitetsændringer. Tilgængeligheden af scannerdata har gjort det lettere at udføre forsøgsarbejde af høj kvalitet. Der er imidlertid ikke generel enighed om, at fremgangsmåden er anvendelig i stor målestok, og metoden løser ikke problemet i forbindelse med væsentlige innovationer som f.eks. digital-tv eller Windows 2000. Nogle lande gør dog gældende, at den er velegnet til at tage højde for ændringer af kvaliteten af beklædning, hvis man sammenligner priserne på tøj i én sæson med priserne på erstatningerne i den efterfølgende sæson. Sådanne

justeringer er forbundet med en omfattende indsamling og analyse af data. Beregninger i forbindelse med pc'er foretaget i USA og andre steder har frembragt tal, der viser betydelige kvalitetsforbedringer. Selv om dette er i overensstemmelse med de almindelige forventninger, er resultaterne også genstand for kritik. I sidste instans er strategien enten baseret på en accept af rent statistiske regelmæssigheder som forbrugernes vurderinger eller på uafprøvede antagelser med hensyn til forbrugernes adfærd og ikke-observerbare markedsprocesser ved prisfastsættelsen. Trods disse indvendinger lader Kommissionen (Eurostat) det stå åbent som en mulighed at opnå enighed med medlemsstaterne om, at sådanne metoder i givet fald kunne være at foretrække frem for mange af de nuværende fremgangsmåder.

Det forekommer dog ret usandsynligt, at der kan gøres yderligere fremskridt, inden taskforcen vedrørende stikprøveudtagning har formuleret klare ideer om stikprøvedelen af problemet med kvalitetsændringer (f.eks. repræsentativitet i forhold til en ændret population, snæver over for løs specifikation af repræsentative varer og tjenesteydelser, fornyet stikprøveudtagning over for erstatninger).

6.4.10. Database over kvalitetsjusteringer

Det er også anført i artikel 5 i Kommissionens forordning (EF) nr. 1749/96, at hvis der ikke foreligger nationale skøn [over kvalitetsændringerne], anvender medlemsstaterne skøn, som er baseret på relevante oplysninger fra Kommissionen (Eurostat). For at opfylde dette krav har Eurostat på forsøgsbasis oprettet en pilotdatabase over kvalitetsjusteringer. Databasen blev udformet på grundlag af specifikationer foreslået af Nederlandenes Statistik, som har indsendt de første data. Medlemsstaterne blev anmodet om at indsende flere skøn for individuelle produkter med henblik på andre prioriteringer. Der sker kun langsomt fremskridt som følge af manglende ressourcer i både medlemsstaterne og Eurostat.

6.4.11. Implicitte kvalitetsindeks (IQI)

Det implicitte kvalitetsindeks (IQI) er en målestok for virkningen af operationelle justeringer, som er blevet foretaget i forbindelse med de ubearbejdede prisdata for at beregne prisindekset. Det er den aggregerede virkning af justeringer for at fjerne ikke-prismæssige virkninger og nå frem til de faktiske prisændringer. I de tilfælde, hvor de eneste justeringer af de ubearbejdede prisobservationer er relateret til kvalitetsændringer, tilvejebringer IQI et indeks for kvalitetsændringer. IQI-begrebets styrke er, at det kan underkastes en række kontrolforanstaltninger, som kan afsløre systematiske skævheder eller andre problemer i forbindelse med beregningen af HICP. De to grundlæggende kontrolspørgsmål er følgende:

- (a) Bevæger IQI'erne for forskellige varer og tjenesteydelser sig som forventet i forhold til de generelle opfattelser af, hvad der foregår på konsumentmarkederne? Sådanne generelle opfattelser kan være, at f.eks. kvaliteten i forbindelse med pc'er stiger hurtigere end i forbindelse med biler, hvis kvalitet på sin side stiger hurtigere end i forbindelse med beklædning og kød.
- (b) Bevæger IQI'erne for de samme varer og tjenesteydelser sig på samme måde i forskellige medlemsstater? Da konsumentmarkederne i Europa, navnlig markederne for forbrugsgoder, er forholdsvis ens, kan de faktiske kvalitetsændringer forventes stort set at være ens.

I løbet af drøftelserne om IQI har medlemsstaternes opfattelse ændret sig. Medlemsstaterne indvilgede i på forsøgsbasis af indsende IQI til Eurostat i forbindelse med nogle områder. Eurostat har indtil videre kun modtaget IQI fra nogle, men ikke alle medlemsstater (og ansøgerlande). Disse første resultater viser allerede, at det er hensigtsmæssigt at anvende IQI til at analysere, om de implicitte kvalitetsændringer forekommer rimelige i forbindelse med de pågældende produkter, og til at give et fingerpeg om en eventuel manglende sammenlignelighed mellem landene.

Når de fleste lande har indsendt de pågældende IQI, skulle det være muligt at gå videre med dette spørgsmål. Der kan ikke drages endelige konklusioner i denne fase af IQI-projektet.

6.4.12. Fremgangsmåde i forbindelse med manglende observationer

For at undgå en praksis, som kan resultere i alvorlige systematiske skævheder, anmodes medlemsstaterne om at ajourføre og indsende en beskrivelse af deres målstikprøve fra måned til måned; såfremt priserne ikke observeres, skal de beregnes på grundlag af en passende metode. Artikel 6 i Kommissionens forordning (EF) nr. 1749/96 vedrører minimumsnormer for priser. Det hedder heri, at "hvis målstikprøven kræver månedlige observationer, og disse ikke kan foretages, fordi en vare eller en tjenesteydelse ikke er til rådighed, eller af en hvilken som helst anden grund, kan der anvendes beregnede priser for den første eller anden måned, mens der fra den tredje måned skal anvendes erstatningspriser". I sin foregående beretning gav Kommissionen (Eurostat) et første indblik i, hvordan denne norm fungerede. Medlemsstaterne er efter anmodning fra Eurostat i færd med at fremsende yderligere oplysninger om den faktiske hyppighed, hvormed de observerer eller erstatter priser, og de metoder, der anvendes til at beregne manglende observationer. HICP-normen kan siges at efterlade følgende spørgsmål, der skal besvares: Hvad forstås der ved "ikke passende skøn" vedrørende manglende (ikke-observerede) priser, og hvilken grænse bør der fastsættes for antallet af anvendte skøn (manglende priser) for at sikre sammenlignelighed? Begge spørgsmål behandles inden for rammerne af stikprøveudtagning og kvalitetsændringer (jf. s. 56 ff.). Der kan på nuværende tidspunkt ikke drages nogen konklusioner.

6.4.13. Sæsonvarer

Behandlingen af sæsonvarer i HICP blev i første instans ikke betragtet som en prioritering i harmoniseringsarbejdet, for så vidt som forskelle i de nationale fremgangsmåder i teorien ikke skulle påvirke de beregnede ændringssatser i de HICP'er, der fremkommer. På grund af et stærkt samspil med stikprøveudtagning og behandlingen af kvalitetsændringer og i betragtning af HICP's stadig større betydning mener Eurostat, at spørgsmålet ufortøvet bør tages op. En lang række medlemmer af HICP-arbejdsgruppen har i samme forbindelse peget på betydelige forskelle mellem medlemsstaterne imellem med hensyn til hyppigheden af prisindsamlinger og deres potentielle virkning på HICP'ernes sammenlignelighed. Det er imidlertid på grund af stadig manglende empiriske beviser, at Eurostat ikke har betragtet det som en prioritering i harmoniseringsarbejdet. Inden for rammerne af HICP-arbejdsgruppen er der bestilt en mindre undersøgelse. Resultaterne heraf forventes i 2001.

6.4.14. Måling og bearbejdning af priser

a) Tarifpriser

Medlemsstaterne har fremsendt oplysninger om funktionen af forordningen om tariffer. Ti af disse medlemsstater indberettede ingen ændringer af deres beregningsmetoder, da de allerede var i overensstemmelse med forordningen. En af disse medlemsstater oplyste, at den havde planer om at foretage en yderligere forbedring af sin stikprøve i forbindelse med tarifpriser. En medlemsstat meldte om en ændring af beregningen af telekommunikationsindekset for at opfylde standarden.

Generelt anså medlemsstaterne forordningen om tarifpriser for at være særlig nyttig, da den tilvejebragte et klart retsgrundlag for indsamlingen af oplysninger fra leverandørerne om deres tarifpriser og -struktur. Dette øgede nøjagtigheden af deres HICP'er.

b) Prisnedsættelser

I 1997 blev der udarbejdet retningslinjer for inkludering af udsalgspriser (prisenedsættelser mere generelt) i HICP. Disse retningslinjer er blevet gennemført i de fleste, men ikke alle medlemsstater. Luxembourg medtog udsalgspriser i sit indeks i januar 1999. Af indeksene for Belgien, Tyskland, Spanien og Italien fremgår endnu ikke det forventede sæsonbetingede mønster. Belgien og Spanien indsamler for øjeblikket udsalgspriser med henblik på at gennemføre retningslinjerne i 2001 og vil samtidig revidere 2000-dataene.

Med hensyn til Tyskland og Italien er situationen lidt anderledes. Tyskland følger i princippet retningslinjerne, men prisindsamlingsperioden i Tyskland (ca. den 15. i hver måned) er ikke sammenfaldende med de lovbestemte udsalgsperioder. Italien støtter ikke ideen om at lade udsalgspriser være omfattet af HICP. Den italienske holdning kan betragtes som det italienske statistiske kontors politik.

Da Luxembourg i sin tid medtog nedsatte priser i sit HICP i januar 1999, var den årlige ændringssats i vidt omfang påvirket af vinterudsalget i januar. Dette fænomen gjorde sig gældende igen i juli 1999 i forbindelse med sommerudsalget. Som reaktion herpå indvilgede HICP-arbejdsgruppen i på passende måde at revidere indeksserierne i en periode på tolv måneder inden det faktiske tidspunkt for den første inkludering af nedsatte priser i HICP, hvis de aktuelle årlige satser er påvirket med mere end 0,1 procentpoint.

I betragtning af, at retningslinjerne for prisnedsættelser ikke har fungeret tilfredsstillende, er der forelagt en ny forordning for Udvalget for Det Statistiske Program. Den nye forordning forventes at træde i kraft i december 2000 og få virkning fra og med indekset for januar 2001 eller januar 2002.

c) Tidspunktet for inkludering af køberpriser i HICP

Der er mulighed for betydelige proceduremæssige forskelle mellem medlemsstaterne imellem med hensyn til tidspunktet for inkluderingen af køberpriser i HICP. Virkningerne af disse forskelle fremgår navnlig klart i forbindelse med behandlingen af produkter, hvor der er en betydelig tidsforskel mellem købs-, betalings- eller leveringstidspunktet og forbrugstidspunktet.

Der er ved at blive udarbejdet en forordning, som tager sigte på at harmonisere den nuværende praksis og forbedre HICP's sammenlignelighed og relevans. Fortolkningen af indekssændringer i de berørte delindeks vil blive lettere.

Forordningsudkastet har anvendt det europæiske nationalregnskabssystem 1995 (ENS 95) som begrebsmæssig kilde og er i overensstemmelse med definitionerne i ENS 95, for så vidt som de er i overensstemmelse med formålene med HICP. Det hedder bl.a. i ENS 95, at varer og tjenesteydelser almindeligvis registreres, når fordringerne stiftes, dvs. når køberen indgår en forpligtelse over for sælgeren. Dette betyder i forbindelse med HICP, at priser for varer skal medtages i HICP for den måned, hvori de observeres, og at priser for tjenesteydelser skal medtages i HICP for den måned, hvori forbrug af tjenesteydelserne til de observerede priser kan påbegynde. Der redegøres for forordningsudkastet på grundlag af eksempler i en vedføjet forklarende bemærkning.

Bestemmelserne i dette forordningsudkast påtænkes gennemført af medlemsstaterne i december 2000 og at få virkning fra og med indekset for januar 2001.

d) Revisionspolitik

Som nævnt i afsnit 5.8.1 er retningslinjerne for revisioner for øjeblikket genstand for drøftelser. I betragtning af det betydelige antal på hinanden følgende metodologiske ændringer i forbindelse med udarbejdelsen af HICP, som hovedsagelig er et resultat af den komplekse beskaffenhed og betydningen af de spørgsmål, der skal løses, den etapevise harmonisering, selve harmoniseringsprocessens varighed og det forhold, at de aftalte regelsæt i nogle tilfælde ikke blev fulgt af alle medlemsstater, hersker der stor enighed i HICP-arbejdsgruppen om, at de eksisterende regler skal suppleres og omdannes til en bindende kommissionsforordning. En sådan forordning er planlagt til 2001.

6.5. Kohærens

6.5.1. Klassifikation

Klassifikationen af privat konsum efter formål tilpasset HICP (COICOP/HICP)⁹ er baseret på den endelige udgave af COICOP-klassifikationen fra oktober 1998, der blev udarbejdet af OECD i samråd med Eurostat, UNSD og medlemsstaternes statistiske kontorer. COICOP tilvejebringer en international klassifikation, som er fælles for en lang række statistiske områder som f.eks. HICP, forbrugerprisindeks, købekraftspariteter, husstandsbudgetundersøgelser og nationalregnskaber. Udvidelsen af HICP's dækningsområde fra og med indekset for januar 2000 var en udmærket lejlighed til at opdatere COICOP/HICP, således at den svarer til den seneste udgave af den grundlæggende COICOP. COICOP/HICP er imidlertid en selvstændig afledning, som er indført ved EU-lovgivning, og det kan ikke antages, at COICOP/HICP automatisk vil blive opdateret i forbindelse med eventuelle fremtidige revisioner af COICOP. Det bør understreges, at revisioner af klassifikationen sædvanligvis påvirker delindeksene og indekssvægtene. I det omfang, hvori delindeks omgrupperes eller omdefineres, kræver sådanne revisioner dyre revisioner i forbindelse med historiske data.

⁹ Jf. Kommissionens forordning (EF) nr. 1749/1999 (EFT L 214 af 13.8.1999, s. 1).

6.5.2. Definitioner, der er kohærente med nationalregnskabet

Begrebet "husholdningernes pengeudgifter til konsum" fastsætter ikke blot dækningsområdet, priserne og vægtene i forbindelse med HICP, men bidrager også til at skabe kohærens mellem HICP og ENS 95, som er særdeles nyttig for analytikere og planlæggere inden for og uden for EU.

Dette indebærer også, at afledte HICP-definitioner er baseret på ENS 95, for så vidt som sidstnævnte er i overensstemmelse med formålene med HICP.

De vigtigste afvigelser fra definitionerne i ENS 95 er følgende:

- HICP omfatter kun den del af husholdningernes udgifter til konsum, som er relevant for måling af inflation. Det er kun den del, som indebærer faktiske finansielle transaktioner, dvs. husholdningernes pengeudgifter til konsum. Imputerede udgifter, navnlig beregnet lejeværdi for boligejernes udgifter til bolig, er således ikke omfattet af HICP.
- HICP's dækningsområde omfatter af forskellige grunde ikke livsforsikring, euforiserende stoffer, hasardspil, prostitution og indirekte målte finansielle formidlingstjenester (FISIM).
- Både i HICP og ENS 95 værdiansættes mængderne generelt til køberpriser på grundlag af erhvervsprincippet. I ENS 95 registreres udgiften til en tjeneste, når leveringen af den er tilendebragt, mens priser på tjenesteydelser i HICP registreres i den måned, hvor forbrug til de observerede priser kan påbegynde. Det skal understreges, at i et prisindeks af Laspeyres-typen værdisættes kurven for basis- eller referenceperioden hver måned til priserne i den løbende måned.

6.6. Rettidighed og punktlighed

MUCPI spiller som statistik en væsentlig rolle for udformningen af den monetære politik i euroområdet og anvendes i vidt omfang af planlæggere og økonomiske og finansielle analytikere. Lige siden lanceringen af de første HICP'er har det ligget HICP-arbejdsgruppen meget på sinde, at HICP offentliggøres rettidigt, og det er målet at fremrykke udgivelsesfristerne til 15 kalenderdage efter afslutningen af referencemåned. Fristen for at udgive månedlige data blev oprindeligt i rammeforordningen fastsat til et gennemsnit på ca. 36 kalenderdage efter afslutningen af referencemåned.

Allerede i 1998 blev medlemsstaterne enige om at fremrykke fristen for de månedlige indsendelser af data til Eurostat fra 30 til 25 dage. Samtidig indvilgede Eurostat i at fremrykke sin udgivelsesfrist fra fem til fire arbejdsdage. Disse fremrykninger blev foretaget gradvist i første halvår af 1998.

Rådet for Den Europæiske Union godkendte den 18. januar 1999 en rapport fra Det Økonomiske og Finansielle Udvalg om statistikkravene i ØMU'ens tredje fase. I denne rapport blev der navnlig lagt vægt på, at statistiske data for euroområdet blev offentliggjort rettidigt på forud fastsatte udgivelsesdatoer.

I første halvår af 1999 blev udgivelsesfristerne fremrykket til mellem den 19. og den 22., og i andet halvår blev de yderligere fremrykket til mellem den 16. og den 18. efter afslutningen af referencemåned.

I 2000 er fristen for indsendelse af HICP blevet fastsat til mellem den 13. og den 15. dag efter afslutningen af referencemåned. I samme periode indvilgede Eurostat i at fremrykke sin frist for offentliggørelse fra fem til fire arbejdsdage. Der blev i den forbindelse i januar og februar 2000 taget højde for det såkaldte år 2000-problem, ajourføringen af standardvægtene og gennemførelsen af det udvidede dækningsområde fra og med indekset for januar 2000.

Bortset fra disse undtagelser resulterer dette i en udgivelseskalender for år 2000 med udgivelser mellem den 17. og den 19. efter afslutningen af referencemåned. I sammenligning hermed offentliggøres det amerikanske forbrugerprisindeks mellem den 16. og den 19. i måneden i samme periode.

Med indekset for april 1998 og for første gang hos Eurostat bekendtgøres HICP's udgivelsesdatoer tre måneder på forhånd. De planlagte datoer overholdes som regel. Den imponerende forbedring med hensyn til rettidighed er baseret på en frivillig aftale og er resultatet af en samarbejdsindsats fra Eurostats og de nationale statistiske kontors side. Det skal bemærkes, at der ikke var blevet opnået noget, hvis ikke alle berørte parter havde håndhævet en samvittighedsfuld disciplin.

De frister, der er fastsat for 2000 og 2001, ligger ret tæt på det, der kan opnås uden at harmonisere prisindsamlingsperioderne i medlemsstaterne. På grundlag af erfaringerne fra de seneste tre år bør der i forbindelse med indsendelses- og udgivelsesdatoerne for de kommende år, efter aftale med HICP-arbejdsgruppen, tilstræbes følgende:

- Indsendelsesfristen for indekset for december fastsættes til Eurostats første arbejdsdag efter den 17. januar og datoen for offentliggørelse til to arbejdsdage senere.
- Med hensyn til indekset for januar fastsættes datoen for offentliggørelse til Eurostats sidste arbejdsdag i februar, og indsendelsesfristen er fastsat til den fjerde arbejdsdag forud for offentliggørelsesdatoen (indekset for januar offentliggøres således den sidste arbejdsdag i februar).
- Indsendelsesfristerne for alle øvrige måneder er fastsat til Eurostats første arbejdsdag efter den 13. og offentliggørelsesdatoen til to arbejdsdage senere.

For at overholde fristerne indsender en række medlemsstater foreløbige data til Eurostat. Det foreslås, at denne praksis videreføres, så vidt som den ikke indvirker på MUCPI. Den endelige nationale data bør offentliggøres sammen med indekset for den efterfølgende måned.

I tilfælde af manglende data (dvs. en medlemsstat har ikke overholdt en frist) offentliggør Eurostat skøn over aggregater for ØMU, EU og EØS. Skøn for de enkelte medlemsstater offentliggøres ikke som sådan.

På længere sigt bør medlemsstaterne (og Eurostat) tilstræbe at nedbringe antallet af foreløbige data i de månedlige udgivelser og indsende pålidelige skøn et par dage før udgivelsesdatoerne.

6.7. Tilgængelighed og klarhed

MUCPI, ECPI, EEAICP og HICP udgives på samme tid til alle interesserede parter kl. 12 (CET) på den forud bekendtgjorte dato og offentliggøres på Eurostats websted.

Forbrugerprisindeksdata formidles via Eurostats database NewCronos (Theme 2 — Domain 'Price' — <http://europa.eu.int/comm/eurostat>). Følgende data er tilgængelige: harmoniserede månedlige, årlige og årlige gennemsnitlige indeks og inflationsrater for ØMU, EU, EØS og hver af disses medlemsstater, på grundlag af COICOP/HICP-kategorier sammen med de tilsvarende vægte. HICP i NewCronos dokumenteres ved hjælp af metadata på grundlag af IMF's særlige datapubliceringsstandard (SDDS).

Nogle månedlige og årlige serier offentliggøres også i det månedlige nyhedsbrev "News Release" og den månedlige publikation "Statistics in Focus — Economy and Finance — Theme 2", idet der i sidstnævnte indgår årlige inflationsrater på grundlag af COICOP/HICP med to cifre.

Endvidere indeholder euroindikator-websiden på Eurostats websted aktuelle ændringssatser.

HICP udarbejdes i vidt omfang på grundlag af lovbestemte metodologier. Retsakterne vedrørende HICP indeholder en fortræffelig, om end meget kompakt dokumentation for harmoniserede normer og de argumenter, der ligger til grund for dem.

Desuden offentliggøres de retsakter, der er anført i bilaget I til denne beretning, i "De Europæiske Fællesskabers Tidende" (for at få flere oplysninger kontaktes Celex@opoce.cec.be).

Tekniske noter vedrørende HICP er blevet offentliggjort i Eurostats nyhedsbreve og meddelelser (Memo):

- Eurostats nyhedsbrev 21/97 af 5. marts 1997, 'Harmonizing the way EU measures inflation'
- Eurostats meddelelse 8/98 af 4. maj 1998, 'New Monetary Union Index of Consumer prices (MUICP)'
- Eurostats meddelelse 2/2000 af 18. februar 2000, 'Extended Coverage and Earlier Release Dates for the HICP'.

Yderligere oplysninger findes i den første "Beretning fra Kommissionen til Rådet om harmonisering af forbrugerprisindekser", KOM(1998)104 endelig udg., katalognummer CB-CO-98-133-DA-C. Beretningen kan fås på de 11 EU-sprog via Eurostats Data Shop Netværk eller Kommissionens salgskontorer. En fuldstændig fortegnelse over retsakter vedrørende HICP findes i bilag I til denne beretning.

Oplysninger om afrundingsregler og beregningsformler til europæiske HICP-aggregater kan efter anmodning stilles til rådighed via Eurostats Data Shop Netværk.

Nogle medlemsstater har offentliggjort manualer i forbindelse med deres forbrugerprisindeks eller HICP, som giver et overblik over de metoder, der anvendes i disse lande. Eurostat har indtil videre kendskab til følgende manualer, som er offentliggjort efter påbegyndelsen af harmoniseringsprojektet i 1993:

Finland: 'The consumer price index 1995=100, Handbook for Users', Statistics Finland, oktober 1998

- Frankrig: 'Pour comprendre l'indice des prix', Institut national de la statistique et des études économique (INSEE), udgave 1998
- Foren.Kongerige: 'The Retail Prices Index, Technical Manual', Office for National Statistics (ONS), 1998
- Spanien: 'Indice de Precios de Consumo. Base 1992. Metodología.', Instituto Nacional de Estadística, Madrid, januar 1994
- Norge: 'Konsumprisindeksen (The Consumer Price Index). Rapporter 91/8.', Statistics Norway, 1991
- Grækenland: "'Revised Consumer Price Index", Base Year 1994=100,0', Statistics Greece, 1998
- Belgien: 'L'Indice des Prix à la Consommation, Base 1996', Ministère des Affaires Économiques, Administration de la Politique commerciale, Service de l'Indice, Dépôt légal: D/1999/2295/20

7. KVALITETSSIKRING I HICP

7.1. Overvågning af bestemmelsernes overholdelse

Et ledende princip i strategien for overvågningen af, om bestemmelserne overholdes, har været at placere kvalitetskontrol og kvalitetssikring i en bredere sammenhæng med hensyn til HICP's samlede kvalitet.

Harmoniseringsarbejdet kunne meget vel beskrives som en løbende proces, hvor HICP's kvalitet gradvis forbedres. Målet med de retsbestemmelser og andre krav, der er fastsat i løbet af denne proces, er ikke at tilvejebringe omfattende vejledninger i beregningen af et HICP. Målet har i stedet været at fastlægge fælles regler for behandlingen af de områder af udarbejdelsen af forbrugerprisindekser, som mest markant har bidraget til de nationale forbrugerprisindeks' manglende sammenlignelighed. På andre områder er HICP stadig baseret på de nationale fremgangsmåder i forbindelse med forbrugerprisindekset.

Hovedbestanddelene i Eurostats system til overvågning af, om bestemmelserne overholdes, kan betragtes som en cyklisk proces med løbende forbedringer:

- Identificering af væsentlige kvalitetsmål på grundlag af eksisterende retsregler, aftaler, brugerbehov og kvalitetsstandarder for forbrugerprisindekset i de pågældende medlemsstater (initialplan)
- Gennemgang af krav og overvågning af overholdelsen (foranstaltning til test af initialplanen)
- Evaluering af overholdelse og resultater (tanker om, hvad mere der bør gøres)
- Fælles udvikling af forbedret metodologi og praksis (konklusion med hensyn til, hvad der bør gøres)

- Identificering af nye eller forbedrede kvalitetsmål på grundlag af den nye udvikling i situationen med hensyn til retsregler, aftaler og brugerbehov (ny plan, der er baseret på feedback fra brugere og producenter)
- Yderligere overvågning (cyklen gentages).

Der kan forekomme to former for korrigerende tiltag på grundlag af denne strategi: for det første korrigerende tiltag med hensyn til afvigelser fra eksisterende og allerede fuldt ud specificerede normer og for det andet korrigerende tiltag, som vil nødvendiggøre, at der udvikles og gennemføres yderligere normer og formentlig også yderligere lovgivning.

Det vil være af største vigtighed, at overvågningsprocessen er omkostningseffektiv, og der vil blive gjort alt for at minimere byrden for de nationale statistiske kontorer. Der påtænkes gennemført en trinvis procedure, hvor der kun foretages en detaljeret kontrol i de tilfælde, hvor den indledende kontrol tyder på, at der er anledning til bekymring. Indeksenes kvalitet og harmoniseringsprocessen fremmes yderligere ved hjælp af målrettede statistiske kvalitetskontrollata og forskningsresultater, resultatmål og undersøgelse i de nationale statistiske kontorer i Eurostats regi for at finde frem til potentielle årsager til systematiske skævheder eller manglende sammenlignelighed og måder, hvorpå disse kan elimineres.

Eurostat har gennemført to vurderinger af bestemmelsernes overholdelse. Den første vurdering var hovedsagelig baseret på de oplysninger, der var givet i forbindelse med den første beretning til Rådet. Den anden, en followup-vurdering fandt sted hen imod slutningen af 1998. Der blev gennemført to kontrolbesøg i denne henseende i 1998. Endvidere iværksatte Eurostat en kontrol af medlemsstaternes overholdelse, bl.a. for at kunne vurdere den i denne beretning, ved at fremsende et spørgeskema, "Compliance Monitoring Questionnaire" (CMQ), til medlemsstaterne i 1999.

I de tilfælde, hvor den første kontrol, som kan foretages på grundlag af dataene fra spørgeskemaet, tyder på, at der er anledning til bekymring, vil der blive fulgt op på dette på bilateralt plan. I nogle tilfælde fremgik det allerede klart, at den nuværende minimumsnorm ikke var tilstrækkelig, da den kunne fortolkes på forskellige og i givet fald ikke sammenlignelige måder, f.eks. minimumsnormen for varer og tjenesteydelser, som har fået økonomisk betydning. Formuleringen af sådanne minimumsnormer vil blive taget op til revision og forbedret.

Som led i sit "Qualistat"-initiativ forelagde Eurostat i maj 1999 med henblik på en formel udtalelse Udvalget for Det Statistiske Program et udkast til en strategi for overvågning af bestemmelsernes overholdelse ud fra et total kvalitetsperspektiv (TQM). Eurostat tilkendegav, at for at det påtænkte total kvalitetsperspektiv kunne blive operationelt, ville det skulle koordineres med de eksisterende kvalitetssikringselementer, som blev anvendt i medlemsstaterne i forbindelse med forbrugerprisindeksene. Medlemmerne af Udvalget for Det Statistiske Program blev opfordret til at tilkendegive deres interesse i at sikre, at det kvalitetsarbejde, der blev udført på nationalt plan i forbindelse med forbrugerprisindeksene og HICP, blev bragt i overensstemmelse med den total kvalitetsstilgang, der blev præsenteret i strategiudkastet.

Udvalget for Det Statistiske Program erkendte betydningen af kvalitetssikring i HICP, og mange delegationer gav udtryk for bekymring med hensyn til de ressourcemæssige virkninger af en tilgang af TQM-typen. Det blev konkluderet, at HICP-arbejdsgruppen skulle drøfte, hvordan man gradvis kunne gennemføre kvalitetsstrategien. Arbejdsgruppen skulle især lægge vægt på de spørgsmål, der var rejst som led i drøftelsen, f.eks. behovet for sammenlignelige dokumentationsnormer, en udvidelse af dækningsområdet, nuværende praksis i kvalitetsarbejdet på nationalt plan, omkostningseffektivitet, byrden for de nationale statistiske kontorer. Arbejdsgruppen blev desuden anmodet om at behandle alternative forslag til sikring af HICP's kvalitet.

Selv om overvågningen af bestemmelserne overholdelse fortsat er et højtprioriteret anliggende i forbindelse med HICP, og der er blevet investeret betydelige midler i kontrollen af HICP'ernes kvalitet, har nye prioriteringer sammen med begrænsede ressourcer hos Eurostat og de nationale statistiske kontorer bevirket, at der ikke er sket så hurtige fremskridt med at gennemføre formelle kvalitetsstandarder. Det skal bemærkes, at Eurostat ikke som planlagt var i stand til at forelægge Udvalget for Det Statistiske Program en ajourføring af forslaget på dets møde i maj 2000.

7.2. Rådgivende organ

I foråret 1999 foreslog Eurostat Udvalget for Det Statistiske Program, at der blev oprettet et rådgivende organ vedrørende HICP. Dette var i overensstemmelse med den almindelige nationale praksis, hvor nationale rådgivende udvalg sædvanligvis fører tilsyn med de nationale forbrugerprisindeks. Selv om disse nationale udvalg kunne være forskellige medlemsstaterne imellem, syntes det dog at være en fælles ambition at fremme gennemsigtighed og uafhængighed.

Hovedformålet var at sikre integritet og offentlighedens accept af de harmoniserede indeks i forbindelse med ESCB's/ECB's forvaltning af den monetære politik i euroområdet. Den påtænkte strategi var en aktiv strategi (dvs. udnævnelse af et uafhængigt organ, som skal rådgive Eurostat i spørgsmål vedrørende de harmoniserede indeks). Efter Eurostats opfattelse kunne der gøres en særlig indsats for at øge gennemsigtigheden. Det rådgivende organ kunne bidrage til at sikre HICP'ernes generelle accept og troværdighed.

De fleste medlemmer af Udvalget for Det Statistiske Program var enige i, at ØMU's unikke betydning nødvendiggjorde en strategi til sikring af en høj grad af integritet og offentlig accept af de harmoniserede indeks. Der var dog forskellige holdninger til, hvordan disse mål bedst kunne nås. Der var kun ringe støtte til forslaget om et rådgivende organ. Det blev fremført, at et sådan organ ikke blot kunne resultere i dobbeltarbejde, men også i modstridende holdninger med hensyn til den eksisterende institutionelle struktur. Alle sådanne konflikter kunne indvirke negativt på de harmoniserede indeks' troværdighed.

Hovedparten af medlemmerne af Udvalget for Det Statistiske Program gik ind for, at HICP's troværdighed blev styrket og bekræftet på grundlag af kombinerede tiltag. Følgende muligheder blev nævnt: styrkelse af eksisterende organer som f.eks. HICP-arbejdsgruppen, inddragelse af Det Europæiske Rådgivende Udvalg for Statistisk Information på det Økonomiske og Sociale Område (CEIES), forbedret gennemsigtighed gennem udarbejdelse af metadata, udarbejdelse af en manual, oprettelse af et websted og tilrettelæggelse af særlige seminarer og konferencer.

Efter anmodning fra Udvalget om Det Statistiske Program nedsatte CEIES en studiekreds, som skulle undersøge, hvordan CEIES kunne bistå Eurostat i dette spørgsmål. Studiekredsens anbefalinger vil blive forelagt på det møde i CEIES, der skal finde sted i september 2000.

8. EU'S UDVIDELSE

8.1. Indledning

Som led i gennemførelsen af EU's regelværk skal ansøgerlandene — ved deres optagelse i EU — udarbejde og udgive månedlige HICP'er i overensstemmelse med de fastsatte normer.

Processen med at harmonisere forbrugerprisindeksene i ansøgerlandene blev indledt i efteråret 1997, hvor det blev klart, at der til forberedelsen af udvidelsesforhandlingerne var behov for sammenlignelige data for ansøgerlandene. Siden begyndelsen af 1998 har ansøgerlandene regelmæssigt deltaget i møderne i HICP-arbejdsgruppen som observatører og de efterfølgende særlige møder, som Eurostat har arrangeret med henblik på at behandle specifikke spørgsmål i forbindelse med HICP's gennemførelse i ansøgerlandene.

Eurostat fremsendte to detaljerede spørgeskemaer til ansøgerlandene i 1997 og 1998 for at vurdere, hvor tæt de anvendte metoder og fremgangsmåder lå på HICP-normerne. På grundlag af den heraf følgende oversigt blev der udarbejdet detaljerede arbejdsprogrammer for gennemførelsen af HICP-normerne i hvert enkelt ansøgerland.

8.2. Gennemførelsesstrategi

Den strategi, der blev lagt til grund med henblik på at harmonisere forbrugerprisindeksene i ansøgerlandene, var inspireret af harmoniseringsprojektet i EU. Den gennemgår følgende fire faser.

Fase 1: I perioden mellem januar og december 1999 har ansøgerlandene udarbejdet såkaldte proxy-HICP i stil med de midlertidige indeks, der blev offentliggjort i EU inden lanceringen af HICP'erne. Der er i denne forbindelse hovedsagelig tale om nationale forbrugerindeks, som i videst muligt omfang er korrigeret for forskelle med hensyn til dækningsområde. COICOP/HICP-hovedgrupperne anvendes så vidt muligt. Disse indeks er mere sammenlignelige end nationale forbrugerprisindeks og formidles via Eurostats database NewCronos.

Fase 2: Ansøgerlandene indvilgede i fra og med indekset for januar 2000 at begynde at udarbejde foreløbige HICP på grundlag af HICP's oprindelige dækningsområde og det tilsvarende sæt HICP-normer. Formålet er, at disse indeks vil være sammenlignelige med de HICP'er, som medlemsstaterne udarbejdede indtil udvidelsen af dækningsområdet i december 1999. Alle ansøgerlande fremsender midlertidige HICP'er planmæssigt fra og med indekset for januar 2000. Disse indeks formidles også via Eurostats database NewCronos. Formålet hermed er imidlertid ikke at opnå en nøje sammenlignelighed lige fra begyndelsen, men derimod en gradvis forbedring med passende muligheder for forskellige hastigheder.

Fase 3: Fra december 2000 og med virkning fra indekset for januar 2001 er ansøgerlandene gået med til at udvide deres foreløbige HICP'ers dækningsområde og gennemføre de tilsvarende sæt HICP-normer, som medlemsstaterne gennemfører i december 2000.

Fase 4: Fra januar 2002 vil ansøgerlandene udarbejde HICP'er, som er sammenlignelige med HICP'erne i EU, og være i stand til at holde trit med den yderligere udvikling i forbindelse med HICP.

Det må erkendes, at trods alle problemer og vanskeligheder har ansøgerlandene gjort en betydelig indsats for at gennemføre HICP-normerne og har allerede opnået langt mere, end det oprindeligt kunne forventes. De efterfølgende møder med ansøgerlandene efter de ordinære møder i HICP-arbejdsgruppen har vist sig at være produktive og effektive med henblik på at harmonisere inflationsmålingen i ansøgerlandene. Eurostat er taknemlig for det fleksible, samarbejdsvillige og fordomsfrie arbejdsklima.

8.3. Phare-projekt

8.3.1. Pilotprojekt vedrørende prisstatistikker

Som led i Phare-rammeprogrammet blev der iværksat et projekt for flere lande vedrørende prisstatistikker (som på andre statistiske områder) for at tilvejebringe finansiell støtte og faglig bistand til gennemførelsen af HICP i de ansøgerlande, der er omfattet af Phare-programmet (Bulgarien, Estland, Letland, Litauen, Polen, Rumænien, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn). Der er ingen finansiell støtte til Cypern, Malta og Tyrkiet som led i Phare-pilotprojektet.

I pilotprojektet indgår en lang række forskellige foranstaltninger med henblik på opnåelse af faglig knowhow:

- Faglige bistandsbesøg af prisseksperter fra EU
- Deltagelse i møder i HICP-arbejdsgrupper og de efterfølgende særlige møder for ansøgerlande
- Tilrettelæggelse af workshopper og seminarer om specifikke emner i relation til HICP.

Forskellige foranstaltninger, der er planlagt som led i pilotprojektet, er allerede blevet gennemført siden dets start i november 1998. Den første runde af faglige bistandsbesøg i ansøgerlandene fandt sted i løbet af 1999, hvor der med de enkelte ansøgerlande blev aftalt individuelle arbejdsplaner for gennemførelsen af HICP. Siden november 1999 har fire eksperter inden for prisstatistikker rådgivet ansøgerlandene i spørgsmål om den praktiske gennemførelse og tilpasset de bilaterale samarbejdsaftaler med ansøgerlandene.

Som led i Phare-pilotprojektet vedrørende prisstatistikker tilrettelægges der endvidere workshopper i 2000 og 2001. Disse workshopper tager sigte på at forbedre kontakterne mellem Eurostat og ansøgerlandene samt at øge det praktiske kendskab til fremgangsmåder ved gennemførelsen af specifikke metoder til udarbejdelsen.

8.3.2. Uddannelsesprogram

Som led i Phare-uddannelsesprogrammet finansieres udstationeringen i 5,5 måneder af medarbejdere fra ansøgerlandene i EU med henblik på at gøre dem fortrolige med Eurostats arbejde i forbindelse med HICP. Statistikere fra ansøgerlandene kan opnå et bedre kendskab til, hvordan man formulerer detaljerede metodologiske regler, samt procedurerne for udarbejdelse af retsbestemmelser, som i fremtiden skal gennemføres af medlemsstaterne. Prisstatistikere fra Rumænien, Tjekkiet, Slovakiet, Polen og Ungarn har allerede været udstationeret hos Eurostat, og der er planlagt yderligere udstationeringer.

Sådanne udstationeringer for statistikere fra ansøgerlandene er også mulige for medlemsstaternes statistiske kontorer, hvor medarbejdere fra ansøgerlandene kan opnå et praktisk kendskab til, hvordan metodologiske regler, der er fastsat i særlige retsakter, anvendes i medlemsstaterne. Der har allerede fundet en sådan udstationering sted (fra Letland til Finland).

9. FORSKRIFTSUDVALGETS FUNKTION

Den udvalgsprocedure, der skal følges med henblik på vedtagelse af gennemførelsesforanstaltninger i forbindelse med HICP, og som er fastsat i Rådets rammeforordning, blev beskrevet i den første beretning fra Kommissionen til Rådet. I den periode, som denne anden beretning dækker, måtte Kommissionen (Eurostat) i tre tilfælde forelægge Rådet gennemførelsesforanstaltninger, fordi Udvalget for Det Statistiske Program ikke havde afgivet udtalelse om Kommissionens forslag. Rådet traf i alle tre tilfælde afgørelse inden for den frist på tre måneder, der er fastsat i proceduren, og vedtog i overensstemmelse med Kommissionen følgende gennemførelsesforanstaltninger i ændret form:

- Rådets forordning (EF) nr. 1687/98 af 20. juli 1998 om ændring af Kommissionens forordning (EF) nr. 1749/96 om det harmoniserede forbrugerprisindeks' dækning af varer og tjenesteydelser
- Rådets forordning (EF) nr. 1688/98 af 20. juli 1998 om ændring af Kommissionens forordning (EF) nr. 1749/96 om det harmoniserede forbrugerprisindeks' dækning med hensyn til geografisk område og population
- Rådets forordning (EF) nr. 2166/1999 af 8. oktober 1999 om nærmere regler med hensyn til minimumsstandards for behandling af produkter inden for sektorerne sundhedsvæsen, uddannelse og social sikring i de harmoniserede forbrugerprisindekser.

Ovennævnte resulterede på den ene side i betydelige forsinkelser med hensyn til tidsplanen for gennemførelsen af de pågældende foranstaltninger og harmoniseringsprojektet som helhed, men på den anden side i en større enighed og bedre forståelse for teknisk vanskelige spørgsmål, som er væsentlige, for at HICP kan få et solidt grundlag. Alt i alt viste proceduren sig at være effektiv takket være samarbejdet fra alle involverede parter side og støtten fra de væsentlige brugere, navnlig Generaldirektoratet for Økonomiske og Finansielle Anliggender og ECB.

Den 28. juni 1999 vedtog Rådet afgørelse 1999/468/EF om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen¹⁰, bedre kendt som "komitologiafgørelsen", som erstatter Rådets tidligere afgørelse 87/373/EØF. Med den nye "komitologiafgørelse" er antallet af mulige procedurer blevet indskrænket fra fem (I, IIa), IIb), IIIa), IIIb)) til tre (henholdsvis rådgivnings-, forvaltnings- og forskriftsprocedure). Den nuværende procedure IIIa) ændres til den nye forskriftsprocedure. Så længe Rådet imidlertid ikke vil træffe en formel afgørelse, som tilpasser de proceduremæssige bestemmelser i allerede eksisterende retsakter, der endnu ikke er blevet ændret, vil den nuværende procedure IIIa) fortsat finde anvendelse. Kommissionen er allerede ved at forberede et forslag, som skal forelægges Rådet med henblik herpå.

I forhold til den tidligere procedure IIIa) vil den nye forskriftsprocedure ikke ændre noget, for så vidt som de påtænkte foranstaltninger ikke forelægges Rådet, som følge af en manglende eller negativ udtalelse fra udvalget.

Hvis de pågældende foranstaltninger skal forelægges Rådet, er den væsentligste ændring, ud over de muligheder, det havde på grundlag af procedure IIIa), at Rådet nu ganske enkelt kan modsætte sig forslaget med kvalificeret flertal, i hvilket tilfælde Kommissionen tager sit forslag op til fornyet behandling med henblik på enten:

- at forelægge Rådet et ændret forslag
- forelægge Rådet sit forslag på ny
- udarbejde et forslag til en retsakt i henhold til traktaten (normal fælles beslutningsprocedure, i forbindelse med statistik).

Da den endnu ikke finder anvendelse på HICP-området, er der ikke hidtil gjort erfaringer med denne nye procedure.

10. REAKTIONER FRA BRUGERNE OG MEDIERNE

10.1. Udtalelse fra Den Europæiske Centralbank

I sin egenskab af væsentlig bruger har ECB (og dens forgænger, EMI) været nøje inddraget i det forberedende arbejde og udviklingsarbejdet i forbindelse med HICP via de høringsprocedurer, der er fastsat i artikel 5, stk. 3, i Rådets forordning om HICP, og via ECB's/EMI's faglige eksperter, som deltager i Eurostats arbejdsgruppe.

På baggrund af de forskellige mål, begreber og metoder, der ligger til grund for de nationale forbrugerprisindekser, anser ECB harmoniseringsbestræbelserne for at være af afgørende betydning for vurderingen af prisstabilitet i euroområdet, hvis fastholdelse er dens vigtigste opgave. ECB's Styrelsesråd har defineret prisstabilitet som en år-til-år stigning i HICP for euroområdet på mindre end 2% på mellemlang sigt. HICP har derfor været en nøgleindikator for Eurosystemets fælles pengepolitiske strategi siden starten af tredje fase af Den Monetære Union.

¹⁰ EFT L 184 af 17.7.1999, s. 1.

Desuden spiller HICP fortsat en vigtig rolle for vurderingen af konvergens med hensyn til prisstabilitet i de EU-medlemsstater, der ikke har indført euroen, i henhold til traktaten om Den Europæiske Union.

Den harmonisering, der hidtil er opnået, forekommer generelt at være tilfredsstillende. Det fælles dækningsområde og klassifikationen samt den detaljerede offentliggørelse af delindeks er en vigtig forbedring i analyseøjemed. Der er blevet fastsat en sammenlignelig grundlæggende formel, og de første foranstaltninger er blevet truffet med henblik på at forbedre sammenligneligheden i forbindelse med metodologiske spørgsmål (metoder vedrørende kvalitetsjustering og stikprøveudtagning). I de seneste to år er der blevet godkendt og gennemført fire forordninger vedrørende harmonisering af HICP's dækning med hensyn til geografisk område og population og udvidelsen af HICP's produktdekning, som ikke blot forbedrer sammenligneligheden landene imellem, men også dækningen af husholdningernes udgifter til konsum i HICP. Manglen på historiske data, der er indsamlet for det reviderede dækningsområde i mindst en 12-måneders periode, som anmodet om i ECB's udtalelse om forordningsudkastet, er imidlertid en ulempe for analysen af resultaterne i løbet af 2000. Samtidig har anvendelsen af MUCPI i forbindelse med de pengepolitiske analyser øget betydningen af, at dataene foreligger rettidigt, og som reaktion på dette behov er der da også for nylig foretaget yderligere forbedringer på dette område.

ECB følger nøje den yderligere harmonisering og forbedring af HICP. I denne henseende er behandlingen af det vanskelige område ejerboliger og forbedringen af minimumsnormer for kvalitetsjusteringer meget vigtige. Mange af de spørgsmål, der behandles som led i HICP-arbejdet, forbedrer sammenligneligheden og pålideligheden af inflationsmålingen og er derfor særlig velkomne.

Endelig glæder ECB sig over bestræbelserne på at udvikle harmoniserede forbrugerprisindeks til ansøgerlandene, hvilket vil lette analysen af inflationen i disse lande og sammenligningen med euroområdet.

10.2. Udtalelse fra Europa-Kommissionens Generaldirektorat for Økonomiske og Finansielle Anliggender

Generaldirektoratet for Økonomiske og Finansielle Anliggender ser med tilfredshed på de yderligere forbedringer, der er foretaget med hensyn til HICP'ernes rettidighed og kvalitet siden beretningen fra Kommissionen til Rådet i 1998 om harmonisering af forbrugerprisindeks i EU. Generaldirektoratet for Økonomiske og Finansielle Anliggender er af den opfattelse, at HICP'erne tilvejebringer pålidelige og sammenlignelige inflationsindikatorer af høj kvalitet, som er velegnede til de formål, som de anvendes til, navnlig vurderingen af en bæredygtig konvergens med hensyn til inflationen i de EU-medlemsstater, der ikke deltager i euroområdet, til gennemførelsen af ECB's monetære politik samt til overvågning og vurdering af inflationsudviklingen i EU-medlemsstaterne med henblik samordningen af den økonomiske politik. Alligevel er yderligere forbedringer af HICP ønskelige, og Generaldirektoratet for Økonomiske og Finansielle Anliggender opfordrer Eurostat og HICP-arbejdsgruppen til ihærdigt at videreføre deres indsats på dette område.

Med hensyn til rettidighed skal indeksene for en given måned ifølge udgivelseskalendarer for 2000 offentliggøres mellem den 17. og den 19. i den efterfølgende måned (undtagen i december og januar på grund af den årlige ændring af vægte). Disse resultater udgør en væsentlig forbedring og ligger på linje med

forholdene i andre store valutaområder, navnlig De Forenede Stater, hvor offentliggørelsen finder sted mellem den 16. og den 19. i den efterfølgende måned. Alligevel synes en yderligere fremrykning af offentliggørelsen at være ønskelig og mulig, og Generaldirektoratet for Økonomiske og Finansielle Anliggender opfordrer Eurostat og medlemsstaterne til arbejde i denne retning.

Med hensyn til sammenligneligheden landene imellem og kvaliteten af inflationsmålingen var der allerede på tidspunktet for beretningen til Rådet i 1998 opnået grundlæggende fremskridt, navnlig med hensyn til harmoniseringen af dækningsområdet, fastsættelsen af sammenlignelige grundlæggende formler og de første foranstaltninger til at forbedre sammenligneligheden af metoder i forbindelse med kvalitetsjusteringer, stikprøveudtagning, ajourføring af vægte osv. Der blev efterfølgende gjort fremskridt med de forordninger, som udvider produktdekningen til at omfatte yderligere varer og tjenesteydelser (inden for sundhedsvæsen, uddannelse og social sikring, flere forsikringstjenester osv.) og harmoniseringen af dækningen med hensyn til population og geografisk område. Som følge heraf dækker HICP'erne praktisk talt 100% af husholdningernes pengeudgifter til konsum (ekskl. udgifter til ejerboliger).

Udarbejdelsen af HICP'erne har været baseret på princippet om "god praksis", og i de fleste henseender er HICP'erne af samme eller bedre kvalitet i forhold til de nationale forbrugerprisindeks. Valget af grundlæggende formel har f.eks. minimeret den potentielle overvurdering i forbindelse med inflationsmålingen som følge af såkaldte "formelbetingede skævheder", og der er fastsat minimumsnormer for hyppigheden af vægtenes ajourføring. Yderligere fremskridt er imidlertid ønskelige. Navnlig udgør ejerboliger en betydelig del af de forbrugsudgifter, som bør indgå i HICP, og der er behov for en yderligere indsats med henblik på at forbedre de metodologier, der anvendes til at vurdere ændringer af produkternes kvalitet. Endvidere synes det hensigtsmæssigt, hvis flere medlemsstater ville gå over til en årlig ajourføring af vægtene, da dette ville mindske en potentiel overvurdering i forbindelse med inflationsmålingen.

Generaldirektoratet for Økonomiske og Finansielle Anliggender erkender, at det fortsat bør være muligt at foretage revisioner af historiske data, hvis og når nye og bedre oplysninger foreligger, eller i forbindelse med metodologiske ændringer. Det forekommer imidlertid ønskeligt, at ajourføringen af vægtene følger en forud fastsat tidsplan, og at de generelt finder sted i begyndelsen af året i stedet for i løbet af et år. I forbindelse med fremtidige metodologiske forbedringer af HICP bør der stilles oplysninger til rådighed, som gør det muligt at vurdere betydningen for den målte inflationsrate.

10.3. HICP i pressen

HICP'erne udgives hver måned af Kommissionen (Eurostat) på forud fastsatte datoer i en månedlig pressemeddelelse - på engelsk, fransk og tysk. Eurostat er nødt til at forholde sig strengt til såvel klausuleringen af data som det præcise tidspunkt for dataenes udgivelse.

Eurostat har normalt en stram tidsplan på to arbejdsdage til at udarbejde MUCPI og ECPI. Den består af følgende faser (tidspunkter er angivet i CET):

- (a) Den første bearbejdning og validering udføres i Eurostats HICP-afdeling.
- (b) Om formiddagen, dagen før udgivelsen, fremsendes indekset med alle poster og de 12 COICOP/HICP-hovedgrupper til medlemsstaterne til validering. Det er kun de data, som ikke er omfattet af et forbud mod offentliggørelse, der fremsendes til alle medlemsstater.
- (c) Dagen før udgivelsen modtager Eurostats pressekontor et første udkast til HICP-pressemeddelelsen på engelsk. Det nøjagtige tidspunkt afhænger af antallet af problemer, der er opstået i forbindelse med udarbejdelsen. På grundlag af denne udgave udarbejdes det franske og det tyske udkast. Alle tre færdiggøres af Eurostats pressekontor i samarbejde med HICP-afdelingen sidst på eftermiddagen eller først på aftenen. Den endelige pressemeddelelse fremsendes af Eurostats pressekontor på tre sprog til kabinettet for kommissæren for økonomiske og monetære anliggender og hans talsmand ca. kl. 19.00.
- (d) Tidligt på formiddagen på udgivelsesdagen fremsender HICP-afdelingen indekset med alle poster og de 12 COICOP/HICP-hovedgrupper for MUCPI, ECPI, EEAICP og alle medlemsstaterne til medlemsstaternes nationale statistiske kontorer via e-mail, normalt inden kl. 9.00. Endvidere udarbejdes der til ECB en særlig datafil, som fremsendes til den ansvarlige i ECB's Afdeling for Almen Økonomisk Statistik kl. 10.00 og er klausuleret indtil kl. 12.00, hvor Eurostat offentliggør dataene.
- (e) Eurostats pressekontor fremsender pressemeddelelsen til pressekontorerne hos medlemsstaternes nationale statistiske kontorer mellem kl. 9.00 og 10.00. Pressemeddelelsen trykkes på papir af Eurostat i Bruxelles mellem kl. 9.00 og 10.00, for at den kan ligge klar til journalisterne. Endelig stilles pressemeddelelsen til rådighed for et begrænset antal presseagenturer kl. 11.00 under nøje klausulering. Agenturerne har lov til at anvende denne til at udarbejde deres artikler til udsendelse kl. 12.00. Pressemeddelelsen uddeles kl. 12.00 til de journalister, der er til stede under Kommissionens daglige pressemøde. Samtidig formidler Eurostat den til de journalister, der er opført på dets egen liste.
- (f) Kl. 12.00 offentliggøres hovedindikatorerne på Eurostats websted. NewCronos opdateres ca. kl. 13.00 med alle detaljerede data.

Det er klart, at den stramme tidsplan for udarbejdelsen af MUCPI og ECPI har den positive virkning, at kun et begrænset antal personer har adgang til de klausulerede data inden offentliggørelsestidspunktet. På den anden side er det vigtigt, at alle nationale statistiske kontorer underrettes om resultaterne om formiddagen den dag, hvor Eurostat-meddelelsen offentliggøres, da mange anvender disse data i deres nationale pressemeddelelser.

HICP's og navnlig MUCPI's stadig større betydning afspejles også i medierne, hvor HICP står øverst på listen over de mest citerede indikatorer for euroområdet. Samtidig med HICP's udgivelse registreres der et stort antal besøgende på Eurostats websted.

Den udvidelse af HICP's dækningsområde, som hovedsagelig fandt sted med indekset for januar 2000, var et betydeligt fremskridt med hensyn HICP's pålidelighed og relevans. Dækningsområde har sammen med rettidighed og behandlingen af ejerboliger været de hyppigste grunde til, at HICP er blevet kritiseret i medierne. Som følge af det udvidede dækningsområde og den forbedrede rettidighed er dets reelle kvalitet nu blevet erkendt i vide kredse i medierne, og forhåbentlig vil denne tendens fortsætte.

11. OMKOSTNINGER

Foruden de 3 670 000 EUR, som var tildelt medlemsstaterne i den periode, der er omfattet af den første beretning, fik medlemsstaterne som led i Kommissionens afgørelse (C(1999)4428) tildelt yderligere 675 000 EUR til dækning af de yderligere omkostninger i forbindelse med gennemførelsen af det udvidede dækningsområde og ændringerne af COICOP/HICP-klassifikationen. Dette beløb skal anvendes indtil udløbet af foranstaltningernes andet gennemførelsesår, dvs. indtil udløbet af 2001.

Selv om Kommissionen (Eurostat) tog størst muligt hensyn til omkostningseffektiviteten og fuldt ud udnyttede alle mulige budgetmidler til at finansiere HICP-projektet, har midlerne i givet fald ikke dækket to tredjedele af de faktiske supplerende udgifter for medlemsstaterne som fastsat i artikel 13 i rammeforordningen om HICP.

Det skal også bemærkes, at fremtidige gennemførelsesforanstaltninger, navnlig vedrørende kvalitetsjusteringer, stikprøveudtagning og ejerboliger, vil kunne nødvendiggøre, at der stilles betydelige midler til rådighed for harmoniseringsprojektet.

12. PERSPEKTIVER

12.1. Fremtidigt samarbejde med medlemsstaterne

Eurostat mener, at de fleste årsager til systematiske skævheder og manglende sammenlignelighed er blevet identificeret og behandles som led i samarbejdet med medlemsstaterne om udviklingen af HICP. Desuden videreføres bestræbelserne på at foretage yderligere forbedringer af de grundlæggende nationale begreber, metoder og fremgangsmåder, som vil forbedre HICP's kvalitet, pålidelighed og relevans yderligere i de kommende år.

Ifølge artikel 5, stk. 3, i Rådets forordning (EF) nr. 2494/95 om HICP skal de gennemførelsesforanstaltninger til forordningen, som er nødvendige for at sikre HICP'ernes sammenlignelighed samt for at bevare og forbedre deres pålidelighed og relevans, vedtages efter forskriftsudvalgsproceduren.

I en række tilfælde blev Eurostat og de nationale statistiske kontorer enige om ikke at anvende retsakter til gennemførelsen af Rådets rammeforordning om HICP, men i stedet anvende retningslinjer som et hurtigt, ikke-bureaukratisk, praktisk og fleksibelt redskab til at bevare og forbedre HICP's sammenlignelighed og kvalitet på kort sigt. De fleste af disse retningslinjer er klart blevet betragtet som forberedende foranstaltninger til kommissionsforordninger på et senere tidspunkt.

Nylige erfaringer med gennemførelsen af visse retningslinjer tyder på, at det var hensigtsmæssigt at "omdanne" dem til bindende retsakter for at sikre HICP's sammenlignelighed, pålidelighed og relevans. To af dem, retningslinjerne for prisnedsættelser og for revisioner, er ved at blive omdannet.

Med vedtagelsen af de tre seneste forordninger (forsikring, delindeks og social sikring) har de retlige rammer for HICP desuden fået en så kompleks beskaffenhed, at en konsolidering af gennemførelsesforanstaltningerne til en enkelt retsakt bliver endnu mere påkrævet.

Eurostat har ved adskillige lejligheder givet udtryk for sin intention om snarest muligt at konsolidere vedtagne og aftalte gennemførelsesforanstaltninger og også at tilvejebringe omfattende dokumentation og vejledning ved hjælp af en "HICP-manual". Konsolideringen og udarbejdelsen af HICP-manualen er indbyrdes meget afhængige projekter, da sammenhæng er et særdeles vigtigt anliggende, og bør derfor gennemføres parallelt.

Den evaluering af harmoniseringsprojektet, der fremgår af denne beretning, viser et imponerende billede af, hvor meget der er opnået, men gør det også klart, at der fortsat skal gøres et vigtigt stykke arbejde. Problemet er, at i forhold til projektets betydning er de midler, der er til rådighed til projektet, særdeles begrænsende, listen over opgaver er temmelig lang og brugerbehovene stiller stadig større krav. En prioritering er absolut af største betydning for effektiviteten, men samspillet mellem de problemer, der skal løses, og den aktuelle debat er også sammen bestemmende for, hvor hurtigt der opnås resultater. Der skal i den forbindelse lægges særlig vægt på de aktiviteter og foranstaltninger, som stadig mangler at blive iværksat i form af gennemførelsesforordninger. Situationen kan på nuværende tidspunkt opsummeres på følgende måde:

Tabel 12 Status quo og fremtidigt arbejde

<i>Emne</i>	<i>Betydning</i>	<i>Forberedelsesfase</i>
Kvalitetsjusteringer	(+++)	idéer udviklet, men langt fra enighed
Ejerboliger	(+++)	forslag fra taskforce i feb. 2000
Stikprøveudtagning	(+++)	forslag fra taskforce i apr. 2000
Tidspunkt for inkludering af køberpriser	(++)	til afstemning i Udvalget for Det Statistiske Program i maj
Behandling af prisnedsættelser	(++)	til afstemning i Udvalget for Det Statistiske Program i maj
Andre finansielle tjenesteydelser i.a.n.	(++)	praktisk talt klar
Retningslinje for revisionspolitik	(++)	omarbejdning af eksisterende retningslinje
Behandling af sæsonvarer	(++)	langsomme fremskridt
Basisaggregeringsniveau	(++)	endnu ikke påbegyndt
Konsolideret forordning	(++)	endnu ikke påbegyndt
Ikke-inkludering af grupper af varer og tjenesteydelser (delindeks)	(+)	ret fremskredent
Ikke-inkludering af grupper af varer og tjenesteydelser (produkter, som har fået økonomisk betydning)	(+)	ret fremskredent

På baggrund af ovenstående har Eurostat til udtalelse på mødet i maj 2000 i Udvalget for Det Statistiske Program forelagt følgende program over foranstaltninger i 2002:

– **Punkter på den oprindelige harmoniseringsdagsorden, som fortsat skal løses**

1. Behandling af andre finansielle tjenesteydelser i.a.n. i HICP
2. Behandling af ejerboliger i HICP
3. Yderligere minimumsnormer for stikprøveudtagning
4. Behandling af sæsonvarer i HICP
5. Yderligere minimumsnormer for kvalitetsjusteringer.

- **Omdannelse af eksisterende retningslinjer til forordninger**
 - 6. Revisionspolitik for HICP.
- **Forberedende foranstaltninger med henblik på konsolidering af den retlige ramme for HICP**
 - 7. Forbedring af minimumsnormerne for delindeks under HICP
 - 8. Forbedring af behandlingen af varer og tjenesteydelser, som har fået økonomisk betydning, i HICP.
- **Konsolideret kommissionsforordning**
 - 9. Konsolidering af gennemførelsesforanstaltningerne til forordning (EF) nr. 2494/95 om HICP.

Udvalget for Det Statistiske Program var i vidt omfang enig i betydningen af det påtænkte program, men tilkendegav dog divergerende holdninger til forskellige punkter i programmet og til den fremgangsmåde, der skulle følges. Holdningen var generelt, at arbejdsprogrammet var for ambitiøst, og at prioriteringerne skulle tages op til fornyet overvejelse. Udvalget om Det Statistiske Program foreslog i sin rådgivende funktion, at på grundlag af et forslag fra ECB kunne dette opnås ved at lægge særlig vægt på ejerboliger, justeringer i forbindelse med kvalitetsændringer, behandling af nye produkter og løbende ajourføring af vægtene i indekset. Udvalget for Det Statistiske Program foreslog, at spørgsmål med ringe virkning på HICP og spørgsmål, som endnu ikke er blevet behandlet i detaljer, skulle tages af prioriteringslisten. Endvidere ville der snart skulle udarbejdes en revisionspolitik til HICP. Kommissionen (Eurostat) vil i størst mulig udstrækning tage hensyn til de råd, som Udvalget for Det Statistiske Program har givet, og ECB's udtalelse med henblik på at bevare og forbedre HICP's pålidelighed og relevans, som fastsat i Rådets rammeforordning om HICP.

BILAG I

Oversigt over forordninger i juni 2000

Rådets forordning (EF) nr. 2494/95 af 23. oktober 1995 indeholder retsgrundlaget for fastsættelsen af en harmoniseret metodologi for udarbejdelse af HICP, MUCPI, ECPI og EEAICP. Følgende EF-forordninger om metodologien i forbindelse med HICP er blevet vedtaget inden for rammerne af denne "ramme"-forordning:

- Kommissionens forordning (EF) nr. 1749/96 af 9. september 1996 vedrørende oprindelige foranstaltninger i forbindelse med harmoniserede forbrugerprisindekser (EFT L 229 af 10.9.1996, s. 3).
- Kommissionens forordning (EF) nr. 2214/96 af 20. november 1996 om indsendelse og formidling af delindekser under HICP (EFT L 296 af 21.11.1996, s. 8).
- Kommissionens forordning (EF) nr. 2454/97 af 10. december 1997 om gennemførelsesbestemmelser med hensyn til minimumsnormer for kvaliteten af HICP-vægtninger (EFT L 340 af 11.12.1997, s. 24).
- Rådets forordning (EF) nr. 1687/98 af 20. juli 1998 om ændring af Kommissionens forordning (EF) nr. 1749/96 om det harmoniserede forbrugerprisindeks' dækning af varer og tjenesteydelser (EFT L 214 af 31.7.1998, s. 12).
- Rådets forordning (EF) nr. 1688/98 af 20. juli 1998 om ændring af Kommissionens forordning (EF) nr. 1749/96 om det harmoniserede forbrugerprisindeks' dækning med hensyn til geografisk område og population (EFT L 214 af 31.7.1998, s. 23).
- Kommissionens forordning (EF) nr. 2646/98 af 9. december 1998 om de nærmere regler vedrørende minimumsstandarter for behandling af tariffer inden for det harmoniserede forbrugerprisindeks (EFT L 335 af 10.12.1998, s. 30).
- Kommissionens forordning (EF) nr. 1617/1999 af 23. juli 1999 om nærmere regler med hensyn til minimumsstandarter for behandling af forsikring i de harmoniserede forbrugerprisindekser og om ændring af Kommissionens forordning (EF) nr. 2214/96 (EFT L 192 af 24.7.1999, s. 9).
- Kommissionens forordning (EF) nr. 1749/1999 af 23. juli 1999 om ændring af forordning (EF) nr. 2214/96 om delindeks under de harmoniserede forbrugerprisindeks (EFT L 214 af 13.8.1999, s. 1).
- Rådets forordning (EF) nr. 2166/1999 af 8. oktober 1999 om nærmere regler med hensyn til minimumsstandarter for behandling af produkter inden for sektorerne sundhedsvæsen, uddannelse og social sikring i de harmoniserede forbrugerprisindekser (EFT L 266 af 14.10.1999, s. 1).

BILAG II

Landevægte efter vare eller tjenesteydelse og land

		ECPI	MUCPI	BE	DK	D	EL	E	F	IRL	I
01.	Næringsmidler og ikke-alkoholiske drikkevarer	135,6	166,8	183,3	161,7	140,3	210,9	243,7	170,0	189,8	174,0
01.1.	Næringsmidler	123,1	151,8	165,3	142,4	121,1	201,5	232,6	157,0	175,2	162,5
01.1.1.	Brød og kornprodukter	20,4	26,9	32,2	23,2	24,2	25,0	32,3	24,0	35,4	30,3
01.1.2.	Kød	30,2	42,5	51,1	37,6	31,8	48,9	65,8	52,0	47,3	41,8
01.1.3.	Fisk og skaldyr	6,2	12,0	11,0	6,2	6,2	13,5	35,9	13,0	4,7	12,0
01.1.4.	Mælk, ost og æg	17,5	22,5	21,7	21,1	17,6	35,1	30,4	24,0	26,6	24,7
01.1.5.	Olie og fedtstoffer	3,5	6,1	5,2	4,7	3,7	13,0	11,4	5,0	7,1	9,4
01.1.6.	Frugt	9,8	11,7	11,5	7,0	10,1	15,3	22,8	10,0	9,4	11,5
01.1.7.	Grønsager	18,5	15,8	14,9	15,9	12,1	27,8	24,3	15,0	22,2	20,2
01.1.8.	Sukker, marmelade, honning, chokolade og konfekturer	13,5	10,4	12,5	21,4	10,4	17,4	7,2	10,0	16,8	12,0
01.1.9.	Næringsmidler i.a.n.	3,4	3,9	5,1	5,4	4,9	5,5	2,5	4,0	5,8	0,5
01.2.	Ikke-alkoholiske drikkevarer	12,5	15,0	18,0	19,3	19,2	9,3	11,1	13,0	14,6	11,5
01.2.1.	Kaffe, te og kakao	3,5	5,5	4,5	6,2	6,9	3,2	5,4	6,0	5,1	2,7
01.2.2.	Mineralvand, læskedrikke og frugt- og grønsagssaft	9,0	9,5	13,5	13,1	12,3	6,1	5,7	7,0	9,5	8,8
02.	Alkoholiske drikkevarer og tobak	56,2	41,7	33,6	59,8	47,8	50,3	34,1	41,0	90,4	29,0
02.1	Alkoholiske drikkevarer	25,1	18,9	21,2	31,4	23,3	9,1	11,2	20,0	30,1	9,0
02.1.1.	Spiritus	6,7	3,8	2,7	3,7	3,0	4,0	2,0	6,0	11,7	1,6
02.1.2.	Vin	11,0	8,2	12,8	11,9	7,0	1,7	6,3	12,0	8,7	6,0
02.1.3.	Øl	7,4	6,9	5,7	15,9	13,4	3,5	2,8	2,0	9,6	1,4
02.2.	Tobak	31,1	22,8	12,4	28,4	24,5	41,2	23,0	21,0	60,3	20,0
03.	Beklædning og fodtøj	75,1	80,3	77,8	63,0	74,9	122,8	106,5	59,0	52,8	110,9
03.1.	Beklædning	63,5	64,7	63,8	51,0	62,5	98,9	85,7	46,0	39,4	86,4
03.1.1.	Materialer til beklædning	0,6	0,7	0,8	0,7	0,5	0,5	3,0	0,0	0,4	0,2
03.1.2.	Beklædningsartikler	59,2	59,7	59,2	46,7	59,2	93,3	78,2	40,0	35,8	80,5
03.1.3.	Andre artikler til beklædning og beklædningstilbehør	2,3	2,5	2,4	2,4	1,9	4,1	3,5	4,0	0,6	1,7
03.1.4.	Rensning, reparation og leje af beklædning	1,8	1,8	1,3	1,1	1,0	1,1	1,0	2,0	2,6	4,0
03.2.	Fodtøj, herunder reparation	11,6	15,7	14,0	12,1	12,3	23,8	20,9	13,0	13,4	24,5
04.	Bolig, vand, elektricitet, gas og andet brændsel	126,4	157,8	150,0	182,6	207,9	98,9	104,7	151,0	80,4	101,3
04.1.	Faktiske huslejebetalinger	57,85~ei	63,0	47,7	73,8	89,3	36,9	14,7	69,0	19,4	30,2

(fortsat)

L	NL	A	P	FI	S	UK	EEAICP	IS	NO		
120,2	157,6	131,1	215,5	173,2	156,9	121,0	136,0	192,7	140,5	Næringsmidler og ikke-alkoholiske drikkevarer	01.
110,8	142,2	118,4	207,9	155,7	141,4	109,0	123,4	169,6	125,2	Næringsmidler	01.1.
19,6	27,2	23,8	35,1	31,1	25,8	19,0	20,4	31,5	17,6	Brød og kornprodukter	01.1.1.
34,9	34,0	33,4	54,8	32,2	31,1	27,0	30,3	37,2	30,9	Kød	01.1.2.
6,8	4,0	3,1	44,0	5,7	8,0	5,0	6,3	9,7	7,9	Fisk og skaldyr	01.1.3.
16,0	24,7	20,4	26,3	31,1	25,6	14,0	17,8	34,3	23,8	Mælk, ost og æg	01.1.4.
4,6	4,3	5,0	12,2	5,2	4,6	2,0	3,5	4,5	3,1	Olie og fedtstoffer	01.1.5.
8,7	12,0	8,7	17,4	10,7	12,4	9,0	9,8	11,7	9,1	Frugt	01.1.6.
9,6	17,2	10,6	10,5	16,8	13,8	18,0	18,2	14,5	11,8	Grønsager	01.1.7.
7,4	10,0	9,3	5,9	17,8	16,8	12,0	13,6	18,1	13,8	Sukker, marmelade, honning, chokolade og konfekurer	01.1.8.
3,2	8,9	4,2	1,7	5,1	3,4	3,0	3,6	8,1	7,2	Næringsmidler i.a.n.	01.1.9.
9,4	15,4	12,7	7,6	17,5	15,5	12,0	12,6	23,2	15,3	Ikke-alkoholiske drikkevarer	01.2.
3,6	6,3	5,2	3,0	5,9	6,7	3,0	3,6	5,1	4,5	Kaffe, te og kakao	01.2.1.
5,8	9,1	7,5	4,6	11,7	8,8	9,0	9,1	18,1	10,8	Mineralvand, læskedrikke og frugt- og grønsagssaft	01.2.2.
101,3	50,2	39,8	32,6	72,8	53,0	57,0	55,1	36,8	29,6	Alkoholiske drikkevarer og tobak	02.
30,5	22,9	18,8	13,0	45,9	31,4	26,0	24,7	17,8	15,9	Alkoholiske drikkevarer	02.1
13,1	7,3	2,8	1,4	14,6	9,4	7,0	6,6	7,3	4,7	Spiritus	02.1.1.
9,7	7,1	9,1	9,4	10,8	12,5	12,0	10,7	3,5	4,5	Vin	02.1.2.
7,7	8,5	6,9	2,2	20,4	9,5	7,0	7,4	7,0	6,7	Øl	02.1.3.
70,8	27,3	21,1	19,6	26,9	21,6	31,0	30,4	19,0	13,7	Tobak	02.2.
75,6	67,5	82,7	69,9	54,5	72,7	70,0	74,9	70,2	68,7	Beklædning og fodtøj	03.
59,8	54,5	69,8	51,7	44,8	61,8	60,0	63,3	57,7	58,3	Beklædning	03.1.
0,2	1,2	1,6	0,5	1,5	0,6	0,0	0,6	1,5	0,8	Materialer til beklædning	03.1.1.
56,8	50,3	62,2	48,3	39,7	56,6	56,0	59,0	48,3	54,1	Beklædningsartikler	03.1.2.
0,7	2,2	3,5	2,1	2,9	3,0	2,0	2,4	5,2	2,8	Andre artikler til beklædning og beklædningstilbehør	03.1.3.
2,1	0,9	2,6	0,7	0,7	1,5	2,0	1,8	2,8	0,6	Rensning, reparation og leje af beklædning	03.1.4.
15,8	12,9	12,8	18,2	9,7	10,9	10,0	11,6	12,4	10,4	Fodtøj, herunder reparation	03.2.
109,5	194,3	139,3	93,3	158,3	194,5	118,0	127,8	91,3	164,0	Bolig, vand, elektricitet, gas og andet brændsel	04.
49,5	101,0	62,6	16,5	52,1	116,00-ei	53,0	57,32-ei	28,7	47,1	Faktiske huslejebetalinger	04.1.

		ECPI	MUCPI	BE	DK	D	EL	E	F	IRL	I
04.3.	Vedligeholdelse og reparation af boligen	17,5	18,3	21,9	15,3	16,4	14,5	38,2	15,0	11,8	14,1
04.3.1.	Materialer til vedligeholdelse og reparation af boligen	8,6	8,7	17,2	7,6	9,1	5,4	25,2	2,0	11,8	3,4
04.3.2.	Tjenesteydelser til vedligeholdelse og reparation af boligen	9,7	9,7	4,7	7,6	7,2	9,1	13,0	13,0	0,0	10,8
04.4.	Vandforsyning og andre tjenesteydelser i forbindelse med boligen	12,8	26,7	13,0	20,3	40,4	16,1	24,3	21,0	0,8	16,6
04.4.1.	Vandforsyning	5,54~ei	9,0	10,4	4,9	13,9	4,2	:	7,0	0,2	4,1
04.4.2.	Renovation	5,36~i	7,1	2,7	9,1	9,6	4,8	:	5,0	0,2	7,0
04.4.3.	Kloakering	5,22~ei	6,0	0,0	4,3	10,7	1,4	:	4,0	0,2	1,2
04.4.4.	Andre tjenesteydelser i forbindelse med boligen i.a.n.	3,2	5,3	0,0	2,0	6,2	5,8	:	5,0	0,1	4,3
04.5.	Elektricitet, gas og andet brændsel	38,2	49,7	67,3	73,2	61,9	31,4	27,5	46,0	48,5	40,4
04.5.1.	Elektricitet	19,8	21,9	33,0	27,7	26,3	16,5	15,9	24,0	19,4	12,2
04.5.2.	Gas	10,5	13,4	14,7	8,0	11,8	1,1	6,9	11,0	7,2	20,0
04.5.3.	Flydende brændsel	4,2	8,7	18,6	13,1	9,5	13,1	4,7	8,0	8,4	8,2
04.5.4.	Fast brændsel	1,0	1,8	1,1	1,6	1,7	0,8	0,0	1,0	13,5	0,0
04.5.5.	Varmt vand og damp	18,63~ei	8,6	0,0	22,8	12,6	0,0	0,0	2,0	0,0	0,0
05.	Boligudstyr, husholdningsudstyr og rutinemæssig vedligeholdelse af bolig	76,2	81,1	81,3	70,8	76,9	80,8	59,1	72,0	45,4	109,7
05.1.	Møbler og boligudstyr, tæpper og anden gulvbelægning	30,8	33,2	25,2	27,4	39,9	19,9	15,4	21,0	9,1	44,7
05.1.1.	Møbler og boligudstyr	25,5	29,1	23,0	23,9	34,2	16,7	14,1	19,0	6,2	41,3
05.1.2.	Tæpper og anden gulvbelægning	5,3	3,2	2,2	3,0	5,7	3,2	0,4	1,0	2,8	0,9
05.1.3.	Reparation af møbler, boligudstyr og gulvbelægnings	0,5	0,6	0,0	0,5	0,1	0,0	0,9	1,0	0,0	2,5
05.2.	Boligtekstiler	8,6	6,9	8,5	6,6	6,9	15,2	5,1	7,0	3,7	6,0
05.3.	Husholdningsapparater	11,1	11,9	12,1	10,5	11,1	8,5	9,4	13,0	7,6	13,1
05.3.1./ 05.3.2.	Større husholdningsapparater, også elektriske og mindre elektriske husholdningsredskaber	10,1	10,8	9,9	9,5	10,8	7,0	8,0	12,0	7,1	11,0

L	NL	A	P	FI	S	UK	EEAICP	IS	NO		
16,2	20,1	21,1	23,7	14,3	0,4	20,0	18,8	13,1	51,0	Vedligeholdelse og reparation af boligen	04.3.
10,2	14,3	11,6	9,0	6,2	0,4	10,0	9,5	10,8	31,8	Materialer til vedligeholdelse og reparation af boligen	04.3.1.
6,0	5,8	9,5	14,7	8,2	0,0	10,0	10,1	2,3	19,2	Tjenesteydelser til vedligeholdelse og reparation af boligen	04.3.2.
7,8	24,6	10,5	14,8	38,0	10,8	12,0	12,9	11,8	14,6	Vandforsyning og andre tjenesteydelser i forbindelse med boligen	04.4.
4,0	8,8	2,5	9,1	1,8	3,40~ei	6,0	5,48~ei	4,8	4,2	Vandforsyning	04.4.1.
3,0	9,6	2,4	1,0	2,0	3,20~i	0,0	5,13~i	2,5	4,0	Renovation	04.4.2.
0,8	4,1	3,5	4,7	2,6	3,40~ei	6,0	5,24~ei	4,5	5,9	Kloakering	04.4.3.
0,0	2,1	2,1	0,0	31,6	0,9	0,0	2,8	0,0	0,5	Andre tjenesteydelser i forbindelse med boligen i.a.n.	04.4.4.
36,0	48,6	45,0	38,3	53,9	67,2	33,0	38,7	37,8	51,3	Elektricitet, gas og andet brændsel	04.5.
17,1	19,2	20,3	26,9	29,1	43,8	17,0	20,7	18,2	42,3	Elektricitet	04.5.1.
7,3	29,4	6,6	9,2	0,2	0,6	13,0	10,5	0,0	0,0	Gas	04.5.2.
11,2	0,0	7,0	0,0	7,7	7,3	2,0	4,3	0,0	4,7	Flydende brændsel	04.5.3.
0,4	0,0	5,6	2,2	1,7	0,0	1,0	1,2	0,0	4,2	Fast brændsel	04.5.4.
0,0	0,0	5,5	0,0	15,3	15,50~ei	0,0	14,62~ei	19,6	0,1	Varmt vand og damp	04.5.5.
107,7	92,2	90,0	78,7	51,3	58,0	78,0	76,1	61,1	75,2	Boligudstyr, husholdningsudstyr og rutinemæssig vedligeholdelse af bolig	05.
44,3	40,0	39,8	29,0	18,0	26,0	33,0	30,7	26,0	29,2	Møbler og boligudstyr, tæpper og anden gulvbelægning	05.1.
41,7	28,9	37,3	24,4	15,2	23,3	27,0	25,5	24,1	27,2	Møbler og boligudstyr	05.1.1.
2,6	10,2	2,5	3,1	1,4	2,6	6,0	5,1	0,2	2,0	Tæpper og anden gulvbelægning	05.1.2.
0,0	0,9	0,0	1,5	1,3	0,0	0,0	0,6	1,7	0,0	Reparation af møbler, boligudstyr og gulvbelægnings	05.1.3.
7,2	10,5	8,3	9,3	5,3	7,4	8,0	8,5	7,0	6,1	Boligtekstiler	05.2.
12,2	9,5	19,4	12,0	10,1	6,1	12,0	11,2	9,2	14,9	Husholdningsapparater	05.3.
11,9	8,9	17,0	8,9	8,9	5,9	11,0	10,2	8,5	14,1	Større husholdningsapparater, også elektriske og mindre elektriske husholdningsredskaber	05.3.1./ 05.3.2.

		ECPI	MUCPI	BE	DK	D	EL	E	F	IRL	I
05.3.3.	Reparation af husholdningsapparater	1,0	1,1	2,2	1,0	0,3	1,5	1,4	1,0	0,5	2,1
05.4.	Glas, service og husholdningsredskaber	6,9	5,8	4,5	7,0	4,0	8,4	3,7	6,0	3,9	10,7
05.5.	Værktøj og udstyr til hus og have	5,5	5,1	6,6	6,0	6,9	1,1	1,8	4,0	5,0	5,0
05.6.	Varer og tjenesteydelser til rutinemæssig husførelse	13,3	18,3	24,4	13,2	8,1	27,7	23,8	21,0	16,2	30,4
05.6.1.	Ikke-varige forbrugsgoder	8,6	9,9	13,0	8,5	6,9	21,1	14,1	9,0	12,6	14,2
05.6.2.	Hushjælp og tjenesteydelser i hjemmet	5,2	8,3	11,4	4,8	1,2	6,6	9,7	12,0	3,6	16,2
06.	Sundhedsvæsen	19,5	31,9	32,2	26,1	34,2	47,9	22,9	32,0	20,1	34,0
06.1.	Medicinske produkter, apparater og medicinsk udstyr	10,3	14,6	22,7	14,1	15,0	6,0	8,8	16,0	9,8	19,8
06.1.1.	Farmaceutiske produkter	7,1	10,5	15,5	8,8	12,0	5,0	5,3	11,0	1,6	17,1
06.1.2./ 06.1.3.	Andre medicinske produkter, andet medicinsk udstyr	3,1	4,1	7,2	5,2	3,0	1,0	3,5	5,0	8,3	2,6
06.2.	Ambulant behandling	9,2	16,8	9,5	12,1	19,2	41,9	14,1	16,0	10,3	14,3
06.2.1./ 06.2.3.	Lægebehandling og paramedicinsk behandling	4,1	9,7	8,3	3,4	10,6	20,1	5,0	10,0	6,9	8,5
06.2.2.	Tandbehandling	5,1	7,2	1,2	8,6	8,6	21,8	9,1	6,0	3,4	5,8
06.3.	Hospitals tjenesteydelser	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
07.	Transport	157,6	156,5	148,8	164,7	154,3	128,3	136,8	180,0	118,1	150,3
07.1.	Køb af køretøjer	53,5	48,9	59,8	71,6	46,1	31,1	52,3	48,0	39,6	48,9
07.1.1.	Automobiler	50,5	44,6	56,7	66,9	40,3	30,4	49,2	45,0	38,0	45,5
07.2.	Drift af personlige transportmidler	73,7	85,8	77,5	73,0	85,5	66,3	68,8	106,0	60,6	81,3
07.2.1.	Reservedele og tilbehør til personlige transportmidler	7,5	9,7	4,6	10,2	3,7	10,2	3,8	30,0	4,9	3,7
07.2.2.	Brændstof og smøremidler til personlige transportmidler	39,0	40,1	50,6	32,3	41,7	40,5	42,7	44,0	45,0	29,5
07.2.3.	Vedligeholdelse og reparation af personlige transportmidler	19,7	24,7	18,3	21,1	24,4	10,4	17,4	22,0	7,0	35,5
07.2.4.	Andre tjenesteydelser vedrørende personlige transportmidler	7,6	11,3	3,9	9,4	15,8	5,2	5,0	10,0	3,8	12,6
07.3.	Transporttjenester	30,4	21,8	11,4	20,0	22,7	30,9	15,7	26,0	17,9	20,1
07.3.1.	Personbefordring med jernbane	6,8	4,7	3,3	6,7	6,6	0,5	1,9	5,0	2,2	2,7

L	NL	A	P	FI	S	UK	EEAICP	IS	NO		
0,3	0,6	2,5	3,1	1,3	0,2	1,0	1,0	0,7	0,8	Reparation af husholdningsapparater	05.3.3.
3,7	5,7	5,4	6,1	3,2	4,4	7,0	6,8	5,1	4,8	Glas, service og husholdningsredskaber	05.4.
6,0	5,4	3,9	1,0	3,5	6,4	6,0	5,6	3,1	7,1	Værktøj og udstyr til hus og have	05.5.
34,3	21,0	13,2	21,4	11,3	7,8	12,0	13,3	10,7	13,1	Varer og tjenesteydelser til rutinemæssig husførelse	05.6.
17,0	9,3	9,2	11,0	9,2	7,8	7,0	8,6	9,4	9,0	Ikke-varige forbrugsgoder	05.6.1.
17,3	11,7	4,0	10,4	2,1	0,0	5,0	5,1	1,4	4,1	Hushjælp og tjenesteydelser i hjemmet	05.6.2.
14,2	21,7	19,1	56,7	45,3	29,9	14,0	19,8	33,5	27,1	Sundhedsvæsen	06.
9,8	7,3	10,3	25,6	24,8	15,0	10,0	10,3	12,1	11,6	Medicinske produkter, apparater og medicinsk udstyr	06.1.
4,0	2,5	5,5	21,5	17,7	9,6	7,0	7,1	8,6	7,0	Farmaceutiske produkter	06.1.1.
5,8	4,8	4,9	4,1	7,1	5,4	3,0	3,2	3,5	4,6	Andre medicinske produkter, andet medicinsk udstyr	06.1.2./ 06.1.3.
4,4	14,4	8,8	31,2	20,5	14,8	4,0	9,5	21,4	15,5	Ambulant behandling	06.2.
2,5	9,9	3,4	23,0	12,2	4,1	2,0	4,2	6,8	5,7	Lægebehandling og paramedicinsk behandling	06.2.1./ 06.2.3.
1,9	4,6	5,4	8,1	8,3	10,7	2,0	5,4	14,6	9,8	Tandbehandling	06.2.2.
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Hospitalers tjenesteydelser	06.3.
192,2	134,5	145,2	205,2	162,6	157,5	161,0	160,4	201,3	222,7	Transport	07.
59,5	44,1	47,6	95,2	48,6	53,3	55,0	56,1	97,4	114,3	Køb af køretøjer	07.1.
58,1	37,9	41,3	91,9	46,6	49,3	52,0	53,0	95,6	107,9	Automobiler	07.1.1.
117,7	67,5	78,2	94,9	75,2	81,1	74,0	73,7	79,6	72,4	Drift af personlige transportmidler	07.2.
5,9	8,4	4,4	9,2	10,0	6,6	7,0	7,5	12,8	8,3	Reserve dele og tilbehør til personlige transportmidler	07.2.1.
84,8	37,0	32,8	40,8	53,3	50,9	38,0	39,1	51,3	41,8	Brændstof og smøremidler til personlige transportmidler	07.2.2.
23,7	17,1	30,8	38,8	9,2	18,6	21,0	19,6	12,5	16,5	Vedligeholdelse og reparation af personlige transportmidler	07.2.3.
3,3	5,1	10,2	6,0	2,7	5,0	8,0	7,5	3,1	5,8	Andre tjenesteydelser vedrørende personlige transportmidler	07.2.4.
15,0	22,9	19,4	15,1	38,8	23,1	32,0	30,6	24,3	36,0	Transporttjenester	07.3.
1,3	6,9	3,4	1,0	4,8	4,0	8,0	6,8	0,0	5,8	Personbefordring med jernbane	07.3.1.

		ECPI	MUCPI	BE	DK	D	EL	E	F	IRL	I
07.3.2.	Personbefordring ad landevej	12,7	5,6	5,4	4,6	2,1	15,9	12,1	9,0	11,5	3,2
07.3.3.	Personbefordring ad luftvejen	7,9	4,0	1,4	2,5	1,6	5,1	1,6	7,0	1,7	6,0
07.3.4.	Personbefordring ad søvejen og indre vandveje	1,5	0,9	0,0	2,3	1,3	4,2	0,2	0,0	0,3	1,3
07.3.5.	Kombineret persontransport	5,71	6,79	1,2	3,2	10,4	4,1	0,0	4,0	1,9	5,4
07.3.6.	Andre købte transporttjenesteydelser	0,79	0,88	0,0	0,7	0,8	1,2	0,0	1,0	0,3	1,3
08.	Kommunikation	25,7	23,3	22,6	19,0	21,1	26,8	14,1	27,0	16,2	28,2
08.1.	Postvæsen	1,9	2,4	1,3	1,2	4,0	0,6	0,5	2,0	1,3	1,6
08.2./ 08.3.	Telefon- og telefaxudstyr og telefon- og telefaxtjenesteydelser	23,8	20,9	21,3	17,0	17,1	26,2	13,6	25,0	14,9	26,6
08.2.	Telefon- og telefaxudstyr	17,8	2,6	0,9	17,8	0,4	:	:	1,0	0,0	9,4
08.3.	Telefon- og telefaxtjenesteydelser	0,8	19,4	20,4	0,8	16,7	:	:	24,0	0,0	17,2
09.	Fritid og kultur	133,6	96,9	111,3	118,7	114,6	43,2	64,6	93,0	114,3	73,5
09.1.	Audiovisuelt og fotografisk udstyr og databehandlingsudstyr	19,8	16,5	16,5	29,1	18,8	10,3	13,3	21,0	6,0	9,7
09.1.1.	Udstyr til modtagelse, indspilning og reproduktion af lyd og billeder	7,0	6,3	4,7	10,9	7,1	2,0	3,6	8,0	2,6	4,7
09.1.2.	Fotografisk og kinematografisk udstyr, optiske instrumenter	2,9	1,6	1,0	1,9	1,9	4,4	0,6	2,0	0,5	1,7
09.1.3.	Databehandlingsudstyr	3,2	3,6	4,3	9,9	5,4	0,4	4,3	3,0	0,2	1,3
09.1.4.	Medier til registrering af lyd, billeder og data	5,7	4,1	5,0	4,7	3,6	2,9	3,3	7,0	2,7	1,8
09.1.5.	Reparation af audiovisuelt og fotografisk databehandlingsudstyr	1,0	0,9	1,5	1,8	0,9	0,6	1,7	1,0	0,0	0,3
09.2.	Andre større forbrugsgoder i forbindelse med fritid og kultur	6,0	2,5	1,5	5,1	1,5	0,4	0,0	2,0	1,3	4,8
09.2.1. / 09.2.2.	Større forbrugsgoder til indendørs og udendørs fritids- og kulturaktiviteter, herunder også musikinstrumenter	6,0	2,4	1,5	5,1	1,5	0,4	0,0	2,0	1,3	4,8
09.2.3.	Vedligeholdelse og reparation af andre større forbrugsgoder til fritids- og kulturaktiviteter	:	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

L	NL	A	P	FI	S	UK	EEAICP	IS	NO		
2,9	8,5	6,1	3,7	19,7	2,4	14,0	12,6	12,2	11,4	Personbefordring af landevej	07.3.2.
6,0	6,2	5,1	1,6	9,1	5,1	9,0	8,0	11,2	9,7	Personbefordring ad luftvejen	07.3.3.
0,0	0,8	0,0	0,0	4,8	1,6	1,0	1,5	0,8	3,6	Personbefordring ad søvejen og indre vandveje	07.3.4.
4,4	0,0	4,8	7,77	0,4	9,6	0,0	5,68	0,0	5,5	Kombineret persontransport	07.3.5.
0,4	0,5	0,1	1,01	0,1	0,4	0,0	0,79	0,0	0,0	Andre købte transporttjenesteydelser	07.3.6.
13,3	20,4	32,1	20,6	23,9	35,8	25,0	25,5	18,0	20,6	Kommunikation	08.
1,1	1,6	1,2	0,1	2,5	2,7	2,0	1,8	1,5	1,1	Postvæsen	08.1.
12,2	18,8	30,8	20,5	21,5	33,1	23,0	22,8	16,5	0,7	Telefon- og telefaxudstyr og telefon- og telefaxtjenesteydelser	08.2./ 08.3.
0,5 :		0,9	0,1	1,5 :			10,6	0,8	0,7	Telefon- og telefaxudstyr	08.2.
11,7 :		30,0	20,4	20,0 :			8,2	15,8	18,8	Telefon- og telefaxtjenesteydelser	08.3.
110,0	120,6	116,3	39,2	115,1	114,4	149,0	133,7	130,1	136,1	Fritid og kultur	09.
17,1	16,2	17,0	11,6	15,0	22,5	20,0	20,2	13,1	30,7	Audiovisuelt og fotografisk udstyr og databehandlingsudstyr	09.1.
5,7	5,9	7,5	3,9	5,9	9,9	7,0	7,3	3,8	15,0	Udstyr til modtagelse, indspilning og reproduktion af lyd og billeder	09.1.1.
1,9	1,7	1,4	0,4	1,5	1,2	3,0	2,9	1,4	2,8	Fotografisk og kinematografisk udstyr, optiske instrumenter	09.1.2.
5,5	1,7	3,1	1,5	3,4	3,4	3,0	3,3	1,5	6,5	Databehandlingsudstyr	09.1.3.
2,9	5,8	3,5	3,6	3,6	7,0	6,0	5,7	4,7	5,9	Medier til registrering af lyd, billeder og data	09.1.4.
1,1	1,1	1,5	2,1	0,7	1,0	1,0	1,0	1,8	0,5	Reparation af audiovisuelt og fotografisk udstyr og databehandlingsudstyr	09.1.5.
4,8	4,1	1,3	0,2	5,3	4,3	7,0	6,1	1,3	7,9	Andre større forbrugsgoder i forbindelse med fritid og kultur	09.2.
4,0	3,2	1,3	0,1	5,3	4,3	7,0	6,1	1,3	7,9	Større forbrugsgoder til indendørs og udendørs fritids- og kulturaktiviteter, herunder også musikinstrumenter	09.2.1./ 09.2.2.
0,8	0,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0 :		0,0	0,0	Vedligeholdelse og reparation af andre større forbrugsgoder til fritids- og kulturaktiviteter	09.2.3.

		ECPI	MUCPI	BE	DK	D	EL	E	F	IRL	I
09.3.	Andet tilbehør og udstyr til fritid, haver og kæledyr	29,0	18,7	23,1	24,8	21,4	6,1	7,5	20,0	13,5	14,3
09.3.1.	Spil, legetøj og hobbyartikler	12,4	4,2	5,0	6,4	3,7	3,0	4,6	5,0	3,3	3,6
09.3.2.	Udstyr til sport, camping og friluft aktiviteter	4,4	3,1	1,7	2,9	3,7	0,7	0,7	4,0	1,5	2,4
09.3.3.	Planter og blomster	5,1	7,1	8,8	8,8	9,5	0,3	1,1	6,0	5,4	5,4
09.3.4./ 09.3.5.	Kæledyr og artikler til kæledyr; dyrlægetjenesteydelser og andre tjenesteydelser for kæledyr	7,05-i	4,3	7,6	6,7	4,5	2,2	1,1	5,0	3,3	2,9
09.4.	Tjenesteydelser i forbindelse med fritid og kultur	32,3	26,0	27,2	26,6	28,2	10,9	16,2	30,0	38,3	19,7
09.4.1.	Tjenesteydelser i forbindelse med fritid og sport	12,2	10,8	5,0	8,2	7,9	2,0	10,2	13,0	12,0	14,1
09.4.2.	Tjenesteydelser i forbindelse med kultur	20,2	15,2	22,2	18,4	20,3	8,9	6,0	17,0	26,4	5,6
09.5.	Aviser, bøger og papirvarer	23,3	21,6	19,5	23,1	25,1	13,2	18,3	17,0	25,4	22,0
09.5.1.	Bøger	4,2	7,6	6,9	5,5	9,6	4,2	8,8	4,0	5,8	8,2
09.5.2.	Aviser og tidsskrifter	10,4	10,4	9,6	14,7	11,2	8,5	6,3	9,0	16,0	11,3
09.5.3./ 09.5.4.	Diverse trykt materiale, papirvarer og tegnematerialer	8,7	3,7	3,0	2,9	4,4	0,6	3,1	4,0	3,6	2,6
09.6.	Pakketure	23,2	12,0	23,5	10,1	19,6	2,4	9,3	3,0	29,8	3,0
10.	Uddannelse	12,8	8,8	4,7	8,8	7,1	21,7	15,8	5,0	19,8	10,8
11.	Restauranter og hoteller	123,2	85,3	83,2	54,0	51,4	111,8	151,6	84,0	196,9	101,9
11.1.	Restaurationsvirksomhed	105,6	70,1	65,0	50,5	43,2	103,2	143,4	69,0	180,1	76,7
11.1.1.	Restauranter, caféer o.l.	99,0	62,3	61,7	46,0	38,4	98,7	139,7	54,0	171,5	68,9
11.1.2.	Kantiner	6,6	7,8	3,4	4,5	4,8	4,5	3,7	15,0	8,7	7,8
11.2.	Indlogering	17,6	15,2	18,1	3,5	8,2	8,7	8,2	15,0	16,8	25,3
12.	Diverse varer og tjenesteydelser	58,1	69,8	71,3	70,8	69,6	56,6	46,4	86,0	55,8	76,3
12.1.	Personlig pleje	27,8	28,6	26,5	27,0	29,5	23,5	26,8	32,0	28,1	26,8
12.1.1.	Frisørsaloner og institutter for personlig pleje	8,0	11,9	11,0	9,4	14,0	5,0	10,0	10,0	13,3	13,2
12.1.2./ 12.1.3.	Elektriske apparater til personlig pleje; andre apparater, artikler og produkter til personlig pleje	19,8	16,7	15,5	17,6	15,6	18,4	16,9	22,0	14,8	13,7
12.3.	Personlige effekter i.a.n.	9,3	10,6	7,0	7,5	7,8	14,4	5,8	14,0	6,1	16,8
12.3.1.	Smykker og ure	7,0	5,6	4,1	2,9	5,5	10,7	3,7	7,0	5,0	6,4
12.3.2.	Andre personlige effekter	2,4	5,0	2,9	4,6	2,3	3,7	2,1	7,0	1,1	10,5

L	NL	A	P	FI	S	UK	EEAICP	IS	NO		
22,2	26,1	26,1	4,4	23,2	23,0	33,0	28,7	18,7	23,1	Andet tilbehør og udstyr til fritid, haver og kæledyr	09.3.
5,5	5,6	6,0	0,9	4,3	5,1	15,0	12,1	6,2	4,3	Spil, legetøj og hobbyartikler	09.3.1.
1,6	2,7	5,2	0,3	5,1	4,3	5,0	4,4	4,4	4,8	Udstyr til sport, camping og friluftsskaktiviteter	09.3.2.
7,8	10,3	9,4	1,5	8,3	9,0	5,0	5,2	6,2	8,2	Planter og blomster	09.3.3.
7,3	7,4	5,6	1,6	5,5	4,60-i	8,0	6,98-i	2,0	5,8	Kæledyr og artikler til kæledyr; dyrlægetjenesteydelser og andre tjenesteydelser for kæledyr	09.3.4./ 09.3.5.
24,0	34,0	31,7	7,8	24,2	29,4	36,0	32,4	45,3	32,8	Tjenesteydelser i forbindelse med fritid og kultur	09.4.
8,7	14,2	16,6	3,2	9,6	10,7	14,0	12,2	15,6	12,5	Tjenesteydelser i forbindelse med fritid og sport	09.4.1.
15,3	19,8	15,1	4,6	14,7	18,7	22,0	20,2	29,7	20,3	Tjenesteydelser i forbindelse med kultur	09.4.2.
20,2	25,5	18,2	10,9	27,2	20,0	25,0	23,3	31,4	21,8	Aviser, bøger og papirvarer	09.5.
9,0	7,0	6,4	5,5	5,3	5,6	4,0	4,4	14,3	7,0	Bøger	09.5.1.
8,7	14,6	8,2	3,9	19,4	13,1	10,0	10,5	13,1	13,2	Aviser og tidsskrifter	09.5.2.
2,5	3,9	3,6	1,5	2,5	1,4	11,0	8,4	4,0	1,6	Diverse trykt materiale, papirvarer og tegnematerialer	09.5.3./ 09.5.4.
21,7	14,8	22,0	4,5	20,2	15,1	28,0	23,1	20,4	19,8	Pakketure	09.6.
1,1	15,9	7,4	18,2	2,1	3,5	13,0	12,9	14,4	14,3	Uddannelse	10.
96,1	71,7	143,3	130,9	93,9	63,5	137,0	120,0	83,5	45,0	Restauranter og hoteller	11.
81,4	57,4	99,4	100,2	77,9	55,1	116,0	102,9	64,5	41,0	Restaurationsvirksomhed	11.1.
77,9	48,2	95,1	91,5	63,0	48,1	109,0	96,4	56,6	37,4	Restauranter, caféer o.l.	11.1.1.
3,5	9,3	4,3	8,7	14,9	6,9	7,0	6,5	7,8	3,6	Kantiner	11.1.2.
14,7	14,2	43,9	30,6	16,0	8,4	21,0	17,1	19,0	4,0	Indlogering	11.2.
58,8	53,4	53,8	39,4	46,9	60,3	57,0	58,1	67,2	56,2	Diverse varer og tjenesteydelser	12.
24,1	23,9	28,6	23,8	21,1	23,2	29,0	27,6	29,5	22,5	Personlig pleje	12.1.
10,5	8,9	10,0	10,3	7,4	11,1	8,0	8,1	14,3	9,3	Frisørsaloner og institutter for personlig pleje	12.1.1.
13,6	14,9	18,6	13,5	13,7	12,1	21,0	19,5	15,3	13,2	Elektriske apparater til personlig pleje; andre apparater, artikler og produkter til personlig pleje	12.1.2./ 12.1.3.
11,6	8,8	10,9	4,9	6,2	7,3	9,0	9,2	5,7	6,3	Personlige effekter i.a.n.	12.3.
7,5	4,6	6,4	2,9	3,9	5,1	7,0	6,8	3,1	3,2	Smykker og ure	12.3.1.
4,1	4,2	4,5	2,0	2,4	2,2	2,0	2,4	2,5	3,1	Andre personlige effekter	12.3.2.

		ECPI	MUCPI	BE	DK	D	EL	E	F	IRL	I
12.4.	Social beskyttelse	6,9	1,9	2,5	16,7	1,1	0,0	0,5	3,0	4,1	3,7
12.5.	Forsikring	6,7	16,1	20,2	12,0	23,5	7,1	4,8	18,0	13,1	8,6
12.5.2.	Forsikring i forbindelse med boligen	2,0	3,0	5,4	3,5	2,4	0,2	0,5	5,0	1,7	0,0
12.5.3.	Sygeforsikring	2,5	5,8	6,3	5,1	6,4	4,8	1,8	8,0	9,0	0,0
12.5.4.	Transportforsikring	2,2	6,5	7,5	3,4	8,1	2,1	2,5	5,0	2,3	8,6
12.5.5.	Anden forsikring	0,0	5,0	1,1	0,0	6,5	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0
12.6.	Finansielle tjenester i.a.n.	2,6	3,9	2,9	5,6	3,4	4,8	0,2	5,0	1,0	7,8
12.7.	Andre tjenesteydelser i.a.n.	5,6	8,4	12,1	2,1	4,2	6,8	8,3	14,0	3,4	12,6
-e = estimeret -i = definition forskellig : = foreligger ikke											

L	NL	A	P	FI	S	UK	EEAICP	IS	NO		
3,5	3,9	0,6	2,6	5,7	7,3	6,0	7,3	12,5	16,0	Social beskyttelse	12.4.
14,1	12,5	8,9	6,7	7,9	8,1	6,0	6,7	8,3	7,0	Forsikring	12.5.
1,5	3,3	2,5	1,0	1,6	3,1	2,0	2,0	2,9	2,0	Forsikring i forbindelse med boligen	12.5.2.
1,4	4,0	3,0	0,1	1,3	2,0	2,0	2,5	0,0	0,0	Sygeforsikring	12.5.3.
10,0	4,2	3,4	4,7	5,0	3,0	2,0	2,3	5,4	5,0	Transportforsikring	12.5.4.
1,2	1,0	0,0	0,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Anden forsikring	12.5.5.
0,3	0,4	2,3	0,1	1,2	11,7	1,0	2,5	4,1	0,8	Finansielle tjenester i.a.n.	12.6.
5,2	3,9	2,6	1,5	4,7	2,6	6,0	5,5	7,1	3,6	Andre tjenesteydelser i.a.n.	12.7.

BILAG III

Landevægte for 2000, prisopdateret til december 1999-priser

	MUCPI	ECPI	EEAICP
Belgien	39,90		
Tyskland	346,51		
Spanien	90,83		
Frankrig	209,07		
Irland	9,80		
Italien	183,08		
Luxembourg	1,99		
Nederlandene	56,54		
Østrig	29,10		
Portugal	18,13		
Finland	15,07		
Euroområdet (MUCPI)	1000,00(*)	783,49	775,92
Danmark		13,50	13,37
Grækenland		21,87	21,66
Sverige		17,80	17,63
Det Forenede Kongerige		163,34	161,76
EU15 (ECPI)		1000,00(*)	
Island			0,82
Norge			8,84
EØS (EEAICP)			1000,00(*)

(*) Som følge af afrundinger giver en sammenlægning af vægtene i givet fald ikke nøjagtigt 1000.